

INPLAN
5. OBLETNICA
 - DEGUSTACIJE
 - GRATIS SLADOLED
 - DARILA
BIVŠA METALKA NA PTUJU
PETEK, 2. JUNIJ, 2023
 www.inplan.si

V središču
 Podravje •
 Plače daleč
 pod slovenskim
 povprečjem

➔ Stran 6

še
4
 dni

21.
 poli
 maratona

P
 Perutnina Ptuj
 Ptuj, 3. junij 2023
 www.poli.si

3
 TOČKE

vrednost v
 MEDIA BAR

Štajerski **TEDNIK**

Ptuj, torek, 30. maja 2023

Letnik LXXVI • št. 42 • Odgovorna urednica: **Simona Meznarič** • ISSN 1581-6257 • Cena: **1,90 EUR**

Aktualno

Videm • Eles
 nakazal dobrega
 pol milijona evrov
 odškodnine

➔ Stran 3

Gospodarstvo

Podravje • Zakaj so
 občine ostale brez
 koncesnin za Dravo

➔ Stran 3

Kmetijstvo

Podravje •
 Čebelarjem dva
 milijona evrov
 za oprasevanje

➔ Stran 8

Turizem

Studenice •
 Kavarnica in prvi
 gostje že konec
 leta 2025?

➔ Stran 9

Črna kronika

Zavrč • Tina: »Beži,
 beži, samo hitro
 beži ven«

➔ Stran 24

Šport

Nogomet •
 Aluminij deseti član
 prvoligaške družine

➔ Stran 13

Podravje • Gospodarstvo v primežu vse bolj negotovega poslovnega okolja

Podjetja selijo proizvodnjo na tuje

Na Štajerski gospodarski zbornici (ŠGZ) so zaskrbljeni, saj opažajo, da se je v podravski regiji kriza zaradi pandemije podaljšala v krizo zaradi energetske in splošne druginje. Več na straneh 6 in 7.

Foto: ČG

Aktualno •

**Po mesarje
 v Šrilanko,
 po šoferje v Indijo**

➔ Stran 2

**VELIKA
 NAGRADNA IGRA**
 NA TEHNIČNI PREGLED
 K DOMINKU

DOMINKO
 20 LET TEHNIČNIH PREGLEDOV

**VSAK TEDEN
 PODARIMO**
500€
 IN DRUGE PRAKTIČNE NAGRADE

MED 1. 6. 2023 in 31. 7. 2023
 PRAVILA NAGRADNE IGRE NA WWW.DOMINKO.NET

**torkova
 izdaja**

ČALAPINKARIJE

2. junija 2023, od 14. do 24. ure na parkirišču Qcentra Ptuj

Pošlji SMS: **NADLANI**
 ali **NADLANI5** na 1919
 ali svoj prispevek daruj
 na prireditvi.

Hajdoše • Slovenija je zadnji trg, ki še nima azijskih delavcev

Po mesarje v Šrilanko, po šoferje v Indijo

Pod okriljem obrtniških zajtrkov kot novim podjetniškim dogodkom bodo odslej v Območni obrtni zbornici Ptuj izvajali najrazličnejše delavnice o aktualnih temah, izobraževanje, informiranje, seminarje, hkrati pa poskrbeli za izmenjavo izkušenj in praks ter druženje in spoznavanje.

Na prvem obrtniškem zajtrku sta bili v ospredju dve temi: Sončne elektrarne od A do Ž (Zadruga sončnih elektrarn Slovenije), v okviru katere so iskali odgovore na vprašanje o sončni energiji na ključ, sončnih elektrarnah, postavljenih po sistemu PS1.shemi in skupnostnih sončnih elektrarnah. Druga tema je bila odpiranje slovenskega trga kadru tretjih držav in zaposlovanje ljudi iz azijskih držav, saj v Sloveniji močno primanjkuje kader v predelovalni industriji, prometu in gradbeništvu. Slovenski trg je trenutno še zaprt za tuje delavce iz Azije, zato je ta tema še toliko pomembnejša za slovenske delodajalce, da bodo prišli do tistih delavcev, ki jih v resnici potrebujejo, je povedal Ožbej Prinčič Omahen iz podjetja Profilyser, ki se ukvarja s socialno odgovornim zaposlovanjem tujih delavcev.

Slovenija je zadnji trg v EU, ki še nima Azijcev, ker je v glavnem delavce doslej iskala na območju nekdanje Jugoslavije. Ta bazen je danes prazen, zato je toliko bolj pomembno, da imajo slovenski delodajalci transparentne informacije o pravilni izvedbi postopka pri pridobivanju delavcev iz tretjih držav. Ko bodo mednarodne rekrutne

agencije stopile na slovenski trg, bodo želele našim delodajalcem posredovati delavce, ki ne ustrezajo zahtevam, zato morajo biti pripravljene in razpolagati s potrebnimi informacijami.

Na kaj vse morajo biti pozorni slovenski delodajalci

Za to, da bodo delodajalci prišli do potrebnega kadra, potrebujejo najprej dokumentacijo, pri čemer pa morajo z rekrutnim partnerjem nenehno komunicirati. Zlasti so

pomembne obvezne postavke, ki jih morajo slovenski delodajalci upoštevati, kot so bruto plača, online intervju z bodočimi delavci, ki jih sami izberejo, garancija o pokrivanju stroškov rekrutne agencije v primeru zamenjave delavcev, ki ne izpolnjujejo pogojev ipd. Marsikaj zna biti sumljivo, npr. če rekrutni partner navede, da je cena za delavca bruto 400 evrov, to pomeni, da bo delavec kril razliko do povprečne plače, npr. do 1.300 evrov.

Kruta realnost pa je ta, da bo večina delavcev plačala določen znesek za to, da bo pridobila do-

Foto: Črtomir Goznik

Ožbej Prinčič Omahen: „Slovenija se šele odpira za kadre tretjih držav, zato je ta tema še toliko pomembnejša: kaj vse je treba storiti pred začetkom mednarodne rekrutacije, kako najti pravega partnerja, ki bo zagotavljal pravilno izvedbo postopka.“

Foto: Črtomir Goznik

Predsednik OOO Ptuj Hugo Carli je na prvem obrtniškem zajtrku pozdravil okrog 40 obrtnikov. Gre za podjetniški dogodek, ki bo poslej stalnica v zborničnem delovanju, na katerem bodo iskali odgovore na aktualna vprašanja obrti oz. razvoja, zlasti še zelene energije in trajnosti.

Na obrtniških zajtrkih bodo promovirali tudi produkte in storitve svojih članov za njihov lažji prodor na trg. V tem trenutku sta izjemno pomembna zeleni prehod in krožno gospodarstvo ter digitalizacija.

ločeno delovno mesto. Trenutno je v Sloveniji okrog 25 delavcev iz Azije z dovoljenji za delo. Primarno gre za Nepalce, ki imajo zelo visoko delovno etiko, pridejo zato, da delajo. Vedno, ko pridejo, tudi vprašajo po nadurah in ali so plačane. Rekrutacijska agencija je tista, ki mora izpeljati celotni postopek zaposlovanja, opraviti izborni postopek, pridobiti dokumentacijo,

prav tako delavca izučiti o osnovah jezika in kulturoloških temah, organizirati potovanje in podobno. Tak način dela je obvezen, da delodajalci dobijo polno storitev, za katero so tudi plačali.

„Če slovenski delodajalec potrebuje mesarje, jih ne bom iskal v Nepal, temveč v Šrilanki. Zakaj? Ker vem, da imajo tam mesarsko stroko takorekoč urejeno skoraj

na evropski ravni. To so stvari, ki jih naši delodajalci ne morejo vedeti. Za voznike kamionov večinoma predlagam Indijce, četudi vozijo na levem pasu kot Angleži. Specifično zanje je, da že 30 let delajo v tujini, večina jih ima izkušnje v mednarodnem transportu, kjer vozijo velike kamione,“ je še povedal Ožbej Prinčič Omahen.

MG

Cirkulane • Okrnjen 16. občinski praznik

Osrednje prireditve ne bo

Praznovanje občinskega praznika v Cirkulaneh bo letos precej okrnjeno. Zaradi izrednih razmer v občini, ki so jih povzročile nedavne poplave in plazovi, so odpovedali dva pomembnejša dogodka, in sicer svečano sejo ter sobotno osrednjo prireditev s podelitvijo priznanj. Županjo Antonijo Žumbar so pri tej odločitvi podprli tudi svetniki.

Foto: Občina Cirkulane

Zaradi številnih stisk, ki so jih povzročili plazovi, bo letos praznovanje praznika občine veliko bolj skromno.

Glavni razlog za odpoved obeh prireditev so izredne razmere. Po celotnem območju občine se je nedavno sprožilo več kot 100 plazov, poškodovane so ceste, mostovi, ogroženih je več stanovanjskih hiš in drugih objektov. Posamezne domačije nimajo možnosti dostopa do svojih domov, nekateri cestni odseki so še vedno zaprti. »Moja želja je, da skupaj saniramo posledice te naravne nesreče, predvsem pa, da izkažemo sočutje do vseh tistih naših občanov in občanov, ki so jih prizadele naravne ujme. Pomagajmo jim po svojih močeh, predvsem pa z dobrimi mislimi. Naj med nami vladata spoštovanje in sočutje,« je poudarila Žumbarjeva in dodala, da bodo sredstva, ki jih bodo na ta način privarčevali, še kako nujno potrebovali pri sanaciji cest. Domača društva so in še bodo napovedane športne, kulturne in druge dogodke izvedla. V nedeljo bodo v Športnem parku tradicionalne vaške igre, nato pa bo v torek tekmovanje v pikadu in kegljanju. V soboto, 10. junija, vabijo na koncert Mladih veseljakov, ki bo na dvorišču gradu Borl. Na tem dogodku bodo počastili 16. praznik občine in najzaslužnejšim občanom podelili občinska priznanja.

Estera Korošec

Slovenija, Podravje • Ko POS-terminali ugasnejo in s kartico ni moč plačati

Razlog za nedelovanje niso bile provizije

V prodajalnah nemškega trgovca Hofer v začetku meseca ni bilo možno plačati nakupa s plačilno kartico, ampak so poslovali zgolj z gotovinskimi plačili. Pri trgovcu so zagotovili, da sedaj vse deluje.

„V trgovinah Hofer smo en dan v maju res imeli nekaj izzivov pri plačilih s karticami, vendar sedaj ponovno vse deluje. Za vse nevednosti smo se kupcem iskreno opravičili, saj si venomer prizadevamo, da bi jim nakup pri nas predstavljal prijetno izkušnjo,“ so povedali v Hoferju.

Pojasnili so tudi namige, da bi plačevanje s karticami omejeva-

li načrtno zaradi varčevanja pri bančnih provizijah. Dejstvo je, da banke za vsako kartično transakcijo trgovcem obračunajo provizijo, danes pa glavnina kupcev blago v prodajalnah plačuje s karticami. V Hoferju so poudarili, da je do nemožnosti plačevanja s karticami prišlo nepredvideno in ne drži, da bi namensko omejevali plačevanje s karticami zaradi provizij.

POS-terminali za trgovce ne predstavljajo tako majhnega stroška, saj je treba bankam v zvezi z njimi plačati različne stroške, od namestitve do najema, stroškov poslovanja, provizij na nakupe oziroma transakcije ...

Kakšni točno so stroški, v bankah, ne razkrivajo, saj pri velikih poslovnih partnerjih, kar trgovci vsekakor so, pogodbe sklepajo individualno.

Pogoji poslovanja s POS-terminali odvisni od pogodb

„Cene za trgovce, ki želijo sprejemati plačilne kartice na prodajnih mestih, se določajo glede na promet ter način poslovanja trgovca (fizična ali spletna prodajna mesta ...). Za vsakega trgovca, ki želi opravljati tovrstno storitev, pripravimo individualno ponudbo glede na obsege, tip poslovanja in velikost podjetja. Po istem postopku obravnavamo morebitno najemnino za POS-opremo; nekateri trgovci imajo v lasti tudi svojo POS-opremo,“ so politiko poslovanja s POS-terminali pojasnili v Novi KBM.

V NLB so dejali, da so stroški, ki jih zaračunajo pri plačilu s kartico, odvisni od zneska nakupa. „Gre za

poslovno skrivnost banke.“ Dodali so, da je višina mesečne najemnine POS-terminalov odvisna od njihovega števila pri posameznem trgovcu in je prav tako poslovna skrivnost banke. „Banka vsakega trgovca obravnava individualno,“ so še navedli.

V banki Intesa Sanpaolo pravijo, da provizije določijo za vsako prodajno mesto individualno glede na obseg prometa, dejavnosti in poslovnega sodelovanja z banko na ostalih področjih. „Mesečna najemnina za uporabo POS-terminala se prav tako določi individualno.“

V banki UniCredit so zapisali, da je provizija izražena v deležu od opravljene transakcije. „Same provizije ne moremo definirati, ali je fiksna ali variabilna, saj jo je treba skladno z evropsko regulativo prikazati v treh postavkah. Deli se na medbančno provizijo, strošek kartične sheme in maržo banke. Strošek kartične sheme je enoten za vse uporabnike in je fiksna, marža banke pa je bilateralno dogovorjena in prilagojena poslovanju stranke. Ta provizija je nespremenjena v času trajanja pogodbe.“ Cena najema POS-terminala pri UniCredit banki je odvisna od vrste najetega terminala in je stvar poslovnega dogovora, še dodajajo.

Mojca Zemljarič

Foto: Pexels

Podravje • Zakaj so občine ostale brez koncesnin za Dravo

Letos finančna suša zaradi lanskih previsokih akontacij

Dravske elektrarne Maribor (DEM) občinam ob Dravi zadnji dve desetletji izplačujejo koncesijsko dajatev. Prihodek ni zanemarljiv, z njim si lokalne skupnosti kar precej pomagajo pri rednem gospodarjenju in investicijah. Letos so občine za ta denar zaradi ukrepov vlade za zajezitev energetske krize prikrajšane. Poleg energetske draginje, ki je udarila dobro leto nazaj, je bilo lani tudi manj vode, v DEM pa posledično manj proizvedene električne energije. Vse to so dejavniki, da so občine letos s koncesijami na suhem.

Koncesijska dajatev se z akontacijami občinam izplačuje vnaprej in naslednje leto poračunava glede na dejansko proizvedene količine elektrike ter cene, ki jih ta dosega. Ker je bila lanska proizvodnja slabša in ker je vlada septembra zneske izplačil za koncesije z zakonom omejila, so občine letos ostale brez tega vira prihodka. Župan občine Starše Stanislav Greifoner je dejal, da letos niso prejeli še nobenega nakazila. Če ga bodo, je to pričakovati jeseni. Naslednje leto se bo situacija stabilizirala, koncesije naj bi se vrnile na raven leta 2020, kot je to predvideno v septembra sprejetem energetskem kriznem zakonu. Enako bo veljalo v 2025, nato se bo izplačilo koncesnin vrnilo na ustaljeni način obračunavanja.

Predlani za koncesnine 16 milijonov evrov, v Markovce 1,4 milijona evrov

Zadnje „normalno“ leto obračuna koncesnin je bilo 2021. Skupni izplačani znesek se je po podatkih DEM približal 16 milijonov evrov; občine so prejele 9,4 in država 6,3 milijona evrov. Lani so se koncesnine glede na leto

Foto: CG

Župan občine Starše Stanislav Greifoner ne pristaja na celoletno znižanje koncesnin za lansko leto, saj je krizni energetski zakon začel veljati septembra.

prej prepolovile, DEM so državi in občinam obračunale skupno osem milijonov evrov dajatev, od tega je 4,8 milijona evrov pripadlo občinam in 3,2 državi. Med občinami so največ prejeli Markovci (1,4 milijona evrov), sledi Maribor z 1,2 milijona evri in nato Ptuj (925.000 evrov) ter Dravograd (870.000 evrov). Med spodnjepodravskimi občinami koncesnino prejemajo tudi Starše (443.000), Gorišnica (383.000), Ormož (360.000), Hajdina (260.000), Duplek (86.000), Cirkulane (44.000), Videm (25.000) in Zavrč (7.000 evrov).

Greifoner: »Zakon za nazaj ne more veljati«

Kot rečeno, so obračuni za lansko leto zneske koncesnin prepolovili. Župan Starš Greifoner, sicer tudi pravnik, je prepričan, da bi občine morale prejeti več, saj zakon velja od septembra, obračun na podlagi zakona pa so v DEM po njegovih besedah izvedli za celo leto 2022. Poleg tega je bila lani cena električne energije višja, in ker so koncesnine vezane tudi nanjo, bi po analogiji morale biti višje. »DEM so nam lani nakazale

Foto: CG

V minulem desetletju so se letni zneski koncesnin občinam gibali med pet in deset milijoni evrov. Med občinami največ prejmejo Markovci, v zadnjem desetletju so se nakazila na letni ravni gibala med 800.000 in 1,5 milijona evrov.

600.000 evrov akontacije, letos so nas z dopisom seznanili, da je prišlo do preplačila, ki ga bodo poračunali s pobotom. Tako letos nismo prejeli še nič, ne mi ne nobena druga občina. Mi bi sicer letos koncesnino v skladu z Zakonom o ukrepih za obvladovanje kriznih razmer na področju oskrbe z energijo (ZUOKPOE) morali prejemati na ravni kriterijev leta 2020, vendar nam je DEM ne nakazuje, ker pobotava lanske akontacije,“ je pojasnil starški župan, ki je prepričan, da so občine z lanskim obračunom oškodovane. Zakaj? „Ker so DEM v tako imenovani krizni obračun koncesnin vključile celo leto, vseh 12 mesecev, in ne samo tri, ko je ZUOKPOE veljal. Ustava RS v 155.

členu narekuje prepoved retroaktivnosti. Zakonodajalec ne more sprejeti zakona, ki bi veljal za nazaj. Posledično je stališče DEM pravno napačno. Oni bi eventualno lahko z nami, če je res prišlo do preplačila, pobotali koncesnino, ki so jo morebiti preveč plačali za oktober, november in december. Medtem ko bi nam ostalo koncesnino za lani, ki smo jo občine prejele na podlagi uredbe in pogodbe, morali priznati. Zato bomo na DEM posredovali dopis, kjer jim bomo ravno to razložili in zahtevali nov izračun za lansko leto. Pobot lahko priznamo samo za zadnje tri mesece, za prvih devet pa pričakujemo izplačilo v skladu z določili uredbe in koncesijske pogodbe. Za kakšen zne-

sek je občina Starše prikrajšana, bi težko točno ocenil, saj to izračunava v DEM, na obračun pa vpliva več dejavnikov, med drugim cena elektrike in količina proizvodnje. Dopis bomo naslovili na DEM, HSE in dali v vednost vladi RS. Gre za problem, ki ni samo naš, ampak so se z njim srečale vse občine, ki so upravičene do koncesnin za izrabo rek. Če ne bo posluha, bomo do denarja, ki nam pripada, poskušali priti po pravni poti.“

Župan Greifoner je povedal, da bodo dopis poslali v svojem imenu, torej Občine Starše, in da se z drugimi župani ob Dravi še niso povezali, da bi v prizadevanjih nastopili skupaj.

Mojca Zemljarič

Videm • Eles nakazal dobrega pol milijona evrov odškodnine

Andrej Rožman: »To ni niti za sladoled«

Občina Videm je od Eles prejela dobrega pol milijona evrov za poplačilo škode, ki je nastala pri gradnji visokonapetostnega daljnovoda Cirkovce-Pince. »Glede na to, da smo začeli pri 27.000 evrih, sem z doseženim dogovorom zadovoljen,« je dejal Brane Kolednik. Borec proti gradnji daljnovoda Andrej Rožman pa pravi: »Teh 500.000 evrov ni niti za sladoled, to so drobtinice proti škodi, ki so jo napravili. Ne govorim le o vidni škodi, temveč dolgoročni. Sela, Lancova vas, Pobrežje, Šturmovci ... daljnovod je ubijanje ljudi na obroke.«

Po oceni Rožmana bi bilo tudi pet milijonov evrov premalo ter da bi si občani Vidma, ki živijo ob

trasi daljnovoda, zaslužili rento. »Daljnovod, ki je grd in poniževalen poseg v okolje in življenja ljudi,

bo ostal. Sramotno je, kako lahko bogataši vplivajo na življenja navadnih smrtnikov, ki tukaj živijo in delajo za družbo,« je svojemu neposrednemu slogu in prepričanju ostal zvest Andrej Rožman. Toda župan odgovarja, da so dosegli največ, kar so lahko. »Drži, vsak ima svoj pogled na višino zneska, seveda bi si tudi mi želeli višjo odškodnino, vendar nam je na podlagi dejstev vsaj uspelo dokazati, da ni bila povzročena le škoda v višini 27.000 evrov, kot nam je bilo sprva ponujeno, temveč, da je nekajkrat višja.« Točen znesek, ki ga je že aprila nakazal Eles na račun občine, znaša 557.292 evrov.

Župan se je odločil za javni razpis

Denar bo občina porabila za sanacijo škode, od tega slabih 140.000 evrov za preplastitev Prečne ceste Pobrežje-Tržec ter Šturmovci do Športnega parka Pobrežje. Za okrog 240.000 evrov

Foto: CG

Župan Brane Kolednik je z višino izpogajanih sredstev zadovoljen, še posebej glede na izhodiščno višino odškodnine, ki jo je postavil Eles. Svetniku Andreju Rožmanu pa se zdi znesek mnogo prenizek.

proračunskega denarja pa bo občina modernizirala pet cestnih odsekov. Investicije bo izvedlo Cestno podjetje Ptuj, ki je med tremi ptujskimi podjetji na javnem razpisu oddalo najugodnejšo ponudbo. V proračunu je občina sicer za cestni

program za leto 2023 rezervirala okrog 380.000 evrov, kar pomeni, da za ta namen v proračunu ostaja še 140.000 evrov. »Odločil sem se, da izvajalca izberemo preko javnega razpisa, ne tako, kot je bila to navada v preteklosti. Zadovoljni

smo z doseženo ceno in zagotovo bomo v načrt vključili še kakšen cestni odsek,« je dejal Kolednik. Potreb je seveda mnogo, preveč za razpoložljiva sredstva, tudi na račun nedavnih neurij, ki so močno prizadela cestno infrastrukturo na območju Vidma. »Po grobi oceni bomo pol milijona evrov potrebovali zgolj za zagotovitev prevoznosti cest, celostna sanacija plazov in poškodovanih odsekov pa bi nas stala od štiri do pet milijonov evrov.«

Mojca Vtič

Foto: arhiv občine

Občina Videm je s Cestnim podjetjem Ptuj 24. maja podpisala Pogodbo za cestni program v letu 2023. Cestni program zajema modernizacijo ali novogradnjo sedmih odsekov cest, in sicer sklop 1: Vareja - do hišne številke 55c, Ložina proti Podlehniku, cesta ob igrišču v Tržcu, preplastitev ceste Majski Vrh ter modernizacijo ceste Tržec 5 ter sklop 2: preplastitev Prečne ceste Pobrežje-Tržec ter Šturmovci do Športnega parka Pobrežje. Po pogodbi se Cestnemu podjetju Ptuj rok za modernizacijo cest izteče sredi oktobra, zagotovo pa si bodo na občini prizadevali, da bo še pred občinskim praznikom asfaltiran kakšen odsek. »Gradimo kanalizacijo, urejamo ceste, želimo si, da bi do občinskega praznika lahko pokazali konkretne rezultate na terenu,« pravi Kolednik.

Seznam ponudnikov za modernizacijo cest 2023

	Sklop1 - proračun	Sklop 2 - Eles
BM Asfalt	248.718 €	150.241 €
Asfalti Ptuj	268.996 €	144.641 €
Cestno podjetje Ptuj	239.896 €	138.506 €

Vir: Portal javnih naročil

Haloze • Največ denarja v Majšperku, najmanj v Žetalah

Občine financirajo do 50 % stroškov

Dolgoletna stalnica med občinskimi postavkami in razpisi je sofinanciranje izgradnje malih komunalnih čistilnih naprav (MKČN). Večina občin sofinancira do 50 % stroškov vgradnje male komunalne čistilne naprave oz. do 1.500 evrov. Največ vlog za sofinanciranje glede na obseg predvidenega denarja v proračunu pričakujeta največji haloški občini Majšperk in Videm.

Višina denarja za sofinanciranje MKČN

Občina	Višina denarja
Podlehnik	9.600 €
Majšperk	25.000 €
Videm	20.000 €
Žetale	7.000 €
Makole	14.000 €
Cirkulane	15.000 €
Zavrč	15.000 €

Vir: Občine

Na območjih brez javnega kanalizacijskega omrežja morajo lastniki hiš za odvajanje odpadka iz gospodinjstva poskrbeti sami – z malo komunalno čistilno napravo. Enako bi morali že storiti tudi lastniki hiš, ki jim je bilo gradbeno dovoljenje izdano pred 14. decembrom 2002, če nimajo ustreznih pretočnih greznic. Odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode ne ustreza predpisom, ki so veljali v času gradnje. Če jih imajo, pa jih morajo zamenjati ob prvi rekonstrukciji stavbe. Toda država je rok za zamenjavo pretočnih greznic z MKČN že večkrat podaljšala, nazadnje 10. decembra lani, ko ga je podaljšala do konca leta 2025.

V Podlehniku so letos v proračunu za to predvideli 9.600 evrov. »Višino sredstev prilagajamo povpraševanju, in če so sredstva predčasno porabljena, vedno skušamo zagotoviti še dodatna,« je povedal župan Sebastian Toplak. Dodal je, da večino vlog za sofinanciranje oddajo lastniki hiš ob rekonstrukcijah. »Sprva smo možnost kandidiranja na razpisu omogočili le občanom naše občine, sedaj pa lahko za sredstva kandidirajo tudi drugi občani z nepremičninami na našem območju,« je še pojasnil.

S 15.000 na 20.000 evrov so obseg sredstev za sofinanciranje vgradnje malih komunalnih čistilnih naprav zvišali v Vidmu. »Interes je precejšen, odpiranje vlog do porabe sredstev pa je vsak mesec,« je dodal župan Brane Kolednik.

V Makolah je javna kanalizacija urejena le v naselju Makole, kar zajema 13 % gospodinjstev, nekaj manj kot 9 % gospodinjstev se je odločilo za MKČN, okrog 78 % pa za odvajanje odpadka še vedno uporablja greznice. Enako kot na Ptujskem tudi na Bistriškem velja, da čiščenje greznic izvaja komunalno podjetje, storitev pa občani Makol plačajo ob mesečni položnici, in sicer v povprečju v višini 14,30 evra, medtem ko imajo imetniki MKČN znesek nižji za slabih sedem evrov. Plačila položnic za čiščenje in odvajanje odpadka pa so oproščeni kmetje, ki zagotovijo, da v skladu s pravili skrbijo za najmanj polletno skladiščenje grezničnih gošč ali gošč iz čistilnih naprav z gnojevko, ki jo nato uporabijo za gnojenje v kmetijstvu.

Mojca Vtič

Hajdina • Mavrični vrtiljak ob prazniku vrtca

Veselo praznovanje s torto

Hajdinski vrtec je v teh dneh praznoval svoj 13. rojstni dan. Zaposleni so ga skupaj z otroki in starši obeležili s tradicionalno prireditvijo, ki so jo poimenovali Mavrični vrtiljak.

Foto: OŠ Hajdina

Na prireditvi Mavrični vrtiljak so zaplesali vsi otroci, ki obiskujejo Vrtec Hajdina.

Zelo sproščeno in prisrčno so jo povezovali bodoči prvošolčki, v dobri uri in pol barvitnega programa so se predstavile vse skupine hajdinskega vrtca. Otroci so že komaj čakali, da so lahko pokazali, kaj vse so se v vrtcu skozi celo šolsko leto naučili. Njihovi starši, dedki in babice ter drugi sorodniki pa so s ponosom spremljali njihove nastope. Vse skupine so ob pomoči vzgojiteljic pripravile izvirne in zabavne točke, povezane z letnimi časi in različnimi športnimi aktivnostmi. Malčki so marsikomu priklicali nasmeh na obraz, solze sreče in bučne aplavze. Prireditve so zaključili slavnostno, in sicer s skupnim petjem ter torto velikanko.

EK

Sp. Podravje • Občine financirajo tudi šolski prevoz za otroke s posebnimi potrebami

Država bi morala prevzeti del stroškov

Občine so dolžne organizirati in plačati šolski prevoz tudi za učence s posebnimi potrebami. Glede na podatke imajo s tega naslova kar precejšnje stroške, ki se gibljejo od 15.000 do več kot 50.000 evrov na leto. Strošek je odvisen od števila otrok s posebnimi potrebami v posamezni občini in oddaljenosti stalnega bivališča od šole. Največ otrok obiskuje šole s prilagojenimi programi na Ptuj in v Mariboru, zato imajo na primer haloške občine precej višje stroške s prevozi kot na primer tiste, ki so bližje mestnim središčem.

»Ta strošek je nemogoče zajeti v višini povprečnine na občana, ker je vsako leto drugačen. Glede na to, da so že stroški vrtca (oskrbnine) in javni šolski prevozi na primarni ravni breme proračuna občine, bi lahko stroške prevoza za tovrstno skupino otrok prevzela država in vsaj malo sprostila občinske proračune. Slednji so namreč z vsemi socialnimi transferji, ki smo jih dolžni zagotavljati, vedno bolj obremenjeni. V manjših občinah imamo tako na voljo manj denarja za investicije in vzdrževanje,« je izpostavil Sašo Kodrič, župan občine Majšperk. Tudi v drugih občinah so prav tako mnenja, da bi morala ta strošek v celoti prevzeti država.

V skladu z Zakonom o osnovni šoli imajo otroci s posebnimi potrebami, ki imajo z odločbo o usmeritvi določeno izvajanje dodatne strokovne pomoči v zavodu za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, pravico do povračila stroškov prevoza do zavoda s prilagojenim programom, če je njihovo prebivališče od njega oddaljeno več kot štiri kilometre. Ceno prevoza določijo v skladu z uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, in sicer v višini mesečne vozovnice. Če učenci niso sposobni samostojne vožnje v kombiju, jih v šolo vozijo starši in za to prav tako dobijo od občine povrnjene stroške.

Za prevoze otrok s posebnimi potrebami 260.000 evrov

Mestna občina Ptuj je v zadnjih petih letih za prevoze otrok s posebnimi potrebami namenila okoli 260.000 evrov. V letih 2020 in 2021 so jih opravili nekaj manj zaradi epidemije covid-19, njihovo izvajanje pa je bilo občasno prekinjeno zaradi zaprtja šol. V šolskem letu 22/23 osnovne šole s prilagojenim programom obiskuje 26 otrok iz MOP, od tega jih je 14 v OŠ dr. Ljudevita Pivka, šest v Centru za sluh in govor Maribor, štirje v ZUDV Dornava in dva v OŠ Gustava Šilaha Maribor. Za vsakodnevni prevoz skrbi podjetje Lorbek, tri otroke pa vozijo v šolo starši. Obračun je

Foto: CG

Večina občin je za otroke s posebnimi potrebami zagotovila posebne prevoze.

Višina sredstev po občinah za prevoze otrok s posebnimi potrebami:

Občina/Leto	2018	2019	2020	2021	2022	Skupaj:
Zavrč	11.000	10.000	11.500	27.000	25.000 *	84.500
Ptuj	59.180	58.910	40.370	51.430	53.570	263.460
Kidričevo	19.633	23.691	21.108	35.179	49.440	149.051
Markovci	/	7.350	26.109	31.315	27.880	92.654
Hajdina	6.106	4.330	4.122	11.691	15.707	41.956
Videm	17.634	16.515	13.426	20.231	28.703	96.509
Majšperk	28.787	26.397	23.202	25.831	43.826	148.043
Cirkulane	18.879	19.514	14.648	15.961	19.819	88.821

Vir: vključene občine

*do marca 2023

v tem primeru odvisen od oddaljenosti otroka od šole, števila dni, ko je otrok prisoten v šoli, in trenutne 10-odstotne vrednosti cene 95-oktanskega bencina v tekočem mesecu. Na primer v letu 2022 je znašalo povprečno regresiranje prevoza v šolo na enega otroka 860, v letu 2018 pa 410 evrov. V Vrtcu Ptuj imajo letos sistemizirani dve delovni mesti spremljevalec gibalno oviranih učencev in dijakov, obe sta zasedeni. Strošek plač za dva spremljevalca (plača, KAD, prevoz, malica) na letni ravni znaša 37.510 evrov, k temu strošku je treba prišteti še strošek regresa za letni dopust v višini 2.407 evrov.

Občina Kidričevo organizira prevoz za 13 otrok, markovska pa za štiri

Iz občine Kidričevo v letošnjem šolskem letu 13 otrok obiskuje OŠ

dr. Ljudevita Pivka Ptuj, ZUDV Dornava in Center za sluh in govor Maribor. Za vse je prevoz organizirala občina, pogodbo pa so sklenili s podjetjem Sadek. En otrok v vrtcu ima spremljevalca, kar občino stane 16.400 evrov na leto. V Markovcih so trenutno štirje otroci, ki obiskujejo osnovni šoli s prilagojenim programom. Občina je organizirala prevoz za enega otroka, ki ga je treba voziti v Center za sluh in govor Maribor. Dva otroka pa v OŠ dr. Ljudevita Pivka vozijo starši. V lanskem letu so za organiziran prevoz namenili okoli 27.100 evrov, še dodatnih 760 evrov pa so povrnili dvema staršema. Od prvega aprila naprej ptujsko OŠ dr. Ljudevita Pivka obiskuje še en otrok, prvi račun za prevoz pa bo občina prejela šele v maju. Občina bo sedaj imela dvojne stroške, in sicer za prevoz preko prevoznika in za prevoz staršev. V okviru organiziranega prevoza bi se za ceno v okviru javnega naroči-

la lahko vozilo več otrok. Še dodatno sofinancirajo tudi spremljevalca v vrtcu za enega otroka. Lani je ta strošek znašal 15.950 evrov. Iz občine Hajdina sedem otrok obiskuje OŠ dr. Ljudevita Pivka, dva pa Center za sluh in govor Maribor. Samo enega otroka vozijo starši, za vse ostale pa prevoz organizira občina. Občina Videm krije v letošnjem šolskem letu stroške prevozov za 13 otrok. Otroci obiskujejo OŠ dr. Ljudevita Pivka Ptuj (11 otrok) in ZUDV Dornava (dva otroka). Starši vozijo tri otroke, za 11 so zagotovili prevoz. Na Občini Videm so pojasnili, da je strošek z organiziranim prevozom ugodnejši, vendar vsi otroci niso zmožni uporabljati tega prevoza.

Občina Majšperk stroške prevoza trenutno krije 14 otrokom, obiskujejo pa OŠ dr. Ljudevita Pivka Ptuj in OŠ Minke Namestnik – Sonje. Starši vozijo v šolo tri otroke. En otrok v vrtcu ima spremljevalca, kar občino še dodatno stane 13.000 evrov na leto. Iz občine Cirkulane se osem otrok vozi v OŠ dr. Ljudevita Pivka, od tega enega otroka v šolo vozijo starši, ker ne more uporabljati organiziranega prevoza.

V občini Zavrč v letošnjem šolskem letu krijejo stroške prevoza za štiri otroke, trije obiskujejo OŠ dr. Ljudevita Pivka na Ptuj, en pa Center za sluh in govor Maribor. Pogodbo za prevoze imajo sklenjeno s podjetjem Sadek iz Kidričevega. Občina plačuje tudi spremljevalca za enega otroka, ki obiskuje vrtec v Veržeju. Ocenjeni skupni mesečni strošek je 1.870 evrov oz. okoli 22.440 evrov na letni ravni.

Foto: CG

Občina je dolžna zagotoviti prevoz tudi samo za enega otroka s posebnimi potrebami.

Estera Korošec

Juršinci • Peta redna seja občinskega sveta

Župan o ujmi: »Česa takega v občini še ni bilo«

Juršinski svetniki so na seji minuli četrtek potrdili znižanje cen vode, projektno dokumentacijo za obnovo ene od cest, prevetrali pravilnike, na podlagi katerih lahko društva po razpisih prejmejo sredstva, govorili so tudi o nedavni vremenski ujmi, ki je prizadela območje občine in občane. Župan Robert Horvat je dejal, da je malo manjkalo, da bi bile poplave večjih razsežnosti.

„Česa takega v občini še ni bilo. Videli smo, kako je voda rasla. Če ob 20. uri ne bi nehala deževati, bi poplavilo. Padavinski režim in intenzivnost padavin se spreminjata, s čimer se bomo morali znati naučiti živeti in prilagajati ukrepe,“ je navedel župan in se izrecno zahvalil gasilcem za požrtvovalno pomoč, pa tudi vsem drugim prostovoljcem, ki so pomagali v ujmi prizadetim ljudem. „V takšni situaciji se izkaže prava vrednost malih lokalnih skupnosti, majhnih občin. Ljudje stopimo skupaj, smo povezani, enotni, složni, razumemo stisko tistih, ki pomoč potrebujejo. To je v večjih sredinah skoraj nemogoče pričakovati in menim, da je to ena od poglobitvenih prednosti majhnih občin. Sreda, dan po neurju, je bila delovni dan, pa je bilo veliko ljudi, ki so si vzeli čas in pomagali. Imeli smo 15-člansko posadko gasilcev, fantje so bili že utrujeni, a so vztrajali, da smo počistili vse občinske ceste ter zagotovili prevoznost. Krstili smo novi občinski traktor, s katerim smo s cest odpravili zemljino, za traktorjem so šli gasilci in spirali cestišča. Res jim hvala za požrtvovalnost.“

Svetnik Miran Muhič, ki je sicer tudi predsednik PGD Gabrnik, je poudaril, da je pomoč ljudem tako ali tako njihovo poslanstvo. „Zato smo poklicani. Če nas potrebujete, smo tukaj.“

Župan Horvat je povedal, da so popisali in evidentirali številne plaze, še vedno se pojavi kakšen novi. Prizadeta so kmetijska zemljišča, s katerih ponekod voda še ni odtekla niti po enem tednu. „Škoda v kmetijstvu se bo šele pokazala. Spralo je semena, gnojila, škropivo, zemljino ...“ Kot po vsaki povodnji je bilo tudi sedaj v Juršincih slišati kritike na račun slabega vzdrževanja vodotokov in jarkov, ki da so zamuljeni in preraščeni.

Družini Honomihl - Vrtič našli začasni dom

Si pa je župan oddahnil, da jim je uspelo najti novi začasni dom za družino Honomihl - Vrtič iz Rotmana, ki ji je plaz premaknil novo-zgrajeno hišo. Prvi mož juršinske občine je bil vse dni po ujmi v akciji, iskal rešitve in pomoč za dru-

Foto: MZ

Pocenitev vode devetodstotna, podražitev je bila 49-odstotna ...

Pocenitev cen vode je svetniški zbor potrdil brez posebnih pripomb ali vprašanj, saj da so se že ob povišanju cen zavezali, da bodo v primeru spremenjenih dejavnikov ceno spreminjali oziroma nižali. „Zdaj je do tega prišlo in ne vidim razloga, da cen ne bi znižali,“ je ocenil župan Robert Horvat. Pri porabi 10 m³ vode bo cena na položnici nižja za en evro. Gre za devetodstotno pocenitev, medtem ko je bila podražitev marca letos 49-odstotna.

Športni center in streha na šoli

Župan in svetniki so govorili še o urejanju športnega centra, za potrebe katerega bodo odkupili sosednje zemljišče, za lastnikom so se načeloma že dogovorili. Pripravljene imajo tri idejne predloge, za projekt pa bodo poskusili pridobiti državna sofinancerska sredstva.

Nujno bo treba popraviti streho na šoli, ki na nekaterih mestih pušča, da so pod njo nastavljena celo vedra. „Tudi tukaj preigravamo različne variante. Morda bi nižji del nadzidali in pridobili dodatne prostore. Razmišljamo o možnostih, da bi vgradili sončno elektrarno. Nova streha je nujna, pravzaprav več kot nujna,“ je poudaril župan.

žino, za katero si iskreno želi, da ostane v občini. „Mladi par je pri nas kupil nepremičnino, si ustvaril družino in dom, otroka hodita tukaj v vrtec in šolo, Tomaž v službo v dom upokoencev. Ne želimo jih izgubiti, napeli bomo vse moči, da jim pomagamo,“ je znova poudaril Horvat. Da so bili napor župana za pomoč ljudem v stiski in reševanje infrastrukturnih težav po občini res izjemni, je dejala tudi podžupanja Dragica Toš Majcen. „To ni bilo delo osem ali 12 ur, to je bilo ves dan, po 20 ur.“

Za družino Honomihl - Vrtič je župan povedal, da se bodo preselili v hišo lastnikov, ki so v Nemčiji, hiša pa je prazna. Lastnica je pris-

luhnila stiski družine in klicu na pomoč ter družini že predala ključke novega doma.

10. junija velika dobrodelna prireditvev Tukaj sem zate

Za družino Honomihl - Vrtič bodo Juršinci zbirali sredstva tudi na veliki dobrodelni prireditvi, ki jo bodo organizirali v soboto, 10. junija. Pripravljajo rekreacijski dobrodelni dan, ki je bil sprva namenjen zbiranju pomoči za občanko, ki živi v slabih bivalnih pogojih in ji bodo bivališče uredili v mobilni hiški. Ker pa je prišlo do izjemne stiske pri mladi družini, ki je izgubila dom,

so se organizatorji odločili akcijo razširiti in bodo zbirali še denar za pomoč družini. Na dvokilometrski trasi, ki vodi po delu Slovenskih goric, od koder se odstirajo čudoviti razgledi, bodo lahko udeleženci tekli ali se sprehodili. Vrata kleti bodo odprli v vinarstvu Šoštarich in Toplak. Pri obojih bo možna degustacija. Za udeležence bo na voljo malica (zelenjavna juha, golaž, sladki lokalnih gospodinj ...). Kotizacija oziroma dobrodelni prispevek bo minimalno deset evrov. „Za deset evrov bo moč preživeti lep dan, hkrati bomo dobrodelni. Številni se pozitivno odzivajo na naša povabila.“

Organizatorji so OO RK Juršinci, Lions klub Ptuj Primus in občina Juršinci. Na Facebooku se odpira dražba dresov nogometašev in drugih športnikov, med njimi dresi motokrosista Tima Gajserja, smučarskega skakalca Anžeta Laniška, kolesarja Mateja Pogačarja, rokavice boksarja Dejana Zavca ... Dejan in še nekaj drugih prepoznavnih obrazov bodo prisotni na naši prireditvi, glas o dobrodelni akciji širimo vse naokrog, podjetniki in drugi donatorji se odzivajo prošnjam za pomoč. Res iskreno vabimo, da bomo družini lahko pomagali,“ je na seji povedala iniciatorica dobrodelne prireditve Polona Berlak. „Slogan prireditve je Tukaj sem zate. Vsak naj se zaveda, da smo tukaj za tiste, ki nas potrebujejo,“ je dodala Berlakova.

Moja Zemljarič

Podlehnik • Znižanje (prev)visokih cen vrtca

Podlehnški vrtec z vrha najdražjih

Občani Podlehnika so po prejemu marčevskih položnic za plačilo vrtca doživeli svojstven šok, saj je bila cena vrtca za petino višja. Nezadovoljni s povišanjem so se obrnili na občinske svetnike in občino. Župan Sebastian Toplak se je na zadnji seji zavezal, da bo občina skušala najti rezerve in tako so na majski seji občinski svetniki potrdili dodatno subvencijo za znižanje cen vrtca, svoj prispevek pa je dodal tudi vrtec.

Foto: Sta/M24

Vrtec v Podlehniku letos obiskuje 78 otrok v štirih oddelkih in enem polovičnem, v jeseni bo otrok le 69, kar pomeni vrnitev na štiri oddelke.

Ekonomske (ponekod subvencionirane) cene haloških vrtcev

Občine	Prvo starostno obdobje	Drugo starostno obdobje
Podlehnik – stara subvencionirana cena	624 €	535€
Podlehnik – nova subvencionirana cena	595 €	496 €
Majšperk	624 €	482 €
Cirkulane	607 €	503 €
Žetale	607 €	496 €
Videm	593 €	432 €
Makole	559 €	412 €
Zavrč	484 €	454 €

Vir: Cenik, spletni

Anja Fošnarič, je na aprilski seji izpostavila, da so starši nezadovoljni in da je treba najti rešitev, pritrtili pa so ji tudi ostali svetniki ter župan. Tako so zdaj v vrtcu našli rezerve v višini 10,5 evra (materialni stroški, stroški prehrane) na otroka, občina je dodala subvencijo, kar proračun obremeni za dodatnih 10.000 evrov. Prvotno ekonomsko ceno za prvo starostno obdobje so tako znižali za dobrih 12 %, za drugo pa za 20 %. To pomeni, da bo položnica za starše v petem dohodninskem razredu, ki plačujejo 35 % vrtca, po vseh znižanjih za prvo starostno obdobje znašala 208 evrov (prej 218 evrov) ter za drugo starostno obdobje 174 evrov (prej 187 evrov).

Revizija delovanja vrtca?

Z znižanji in dodatnimi subvencijami jim je cene podlehnškega vrtca uspelo umakniti z vrha najdražjih vrtcev v Spodnjem Podravju. Ob tem pa se je na seji porodilo vprašanje, zakaj podlehnški vrtec zahteva tolikšen obseg denarja, svetniki so govorili tudi o reviziji poslovanja vrtca, a jasnega sklepa niso oblikovali. Lidija Vidovič Phohl je v razpravi dejala: »Skrbi me, kako bo proračun stroške vrtca prenašal v prihodnje. Seveda ne moremo podražitev prevesti na ramena staršev, vendar tudi ne na občinska pleča.« Peter Feguš pa je dejal: »Država je dvignila plače v vzgoji in izobraževanju, se v nekaj zagnala, sedaj pa ne vem, ali so vedeli, kaj delajo ali ne.« Zagotovo pa letošnja podražitev vrtca ne bo zadnja, saj se napoveduje tudi zvišanje regresa zaposlenim, kar seveda pomeni višje stroške delovanja, ki bodo bremenili občino, starše – a ne države, ki tovrstne in druge odločitve sprejema.

Moja Vtič

Markovci • KP Ptuj pripravilo nove elaborate

Komunalne storitve cenejše

Nedavna izredna seja je trajala pičlih šest minut. Svetniki so brez razprave potrdili obe točki dnevnega reda, ki sta se nanašali na znižanje zneskov na položnicah za komunalne storitve.

Kot je znano, je Komunalno podjetje Ptuj s prvim aprilom začelo tudi Markovčanom obračunavati precej višje cene; v povprečju za okoli 10 evrov. Zneski na položnicah pa bodo v drugi polovici leta vendarle nekoliko nižji. Ker je država podaljšala cenovno kapico za električno energijo, hkrati pa je nižja tudi cena odvoza blata, so pripravili nove izračune. To je bila tudi obljuba Janka Širca, direktorja KP Ptuj: »Upoštevali smo tudi poročila za nazaj, torej vse tisto, kar so občani v zadnjih mesecih preplačali.« Za odvajanje in čiščenje odpadka se tako cena za gospodinjstvo, ki porabi 10 m³ vode, znižuje za okrog tri evre mesečno. Višina omrežnih ostaja enaka. Za okoli 6 % nižje tudi cene oskrbe s pitno vodo. Znesek na položnici se bo torej za vse tri dejavnosti (vodooskrbo ter odvajanje in čiščenje odpadka) z 42,8 znižal na 38,9 evra, kar je pri porabi 10 m³ štiri evre manj.

Estera Korošec

Foto: MZ

Svetniki so na majski seji razpravljali dobre tri ure.

Podravje • Statistika lanskega poslovanja gospodarstva

Rast prihodkov in dobička ter padec plač

Slovensko gospodarstvo je lansko leto uspešno kljubovalo globalnemu dogajanju in zabeležilo dober rezultat. Imeli smo rekordno nizko brezposelnost, podjetja so ustvarila 23-odstotno rast prihodkov, zrasla sta dodana vrednost in čisti dobiček. Zaradi inflacije je bila realna rast nižja, in sicer so prihodki gospodarstva, upoštevajoč inflacijo, zrasli za 13 odstotkov, medtem ko sta se dodana vrednost in dobiček po realni oceni izenačila s predlanskima. Povprečna plača 2.034 evrov je kljub 7-odstotni nominalni rasti zaradi inflacije beležila padec in je dva odstotka nižja kot v letu 2021.

Po oceni Ajpesa so podjetja lani poleg dohodkovnosti izboljšala produktivnost, poslabšali pa so se kazalniki gospodarnosti, donosnosti in financiranja. Največ so zaposlovala podjetja v predelovalnih dejavnostih, gradbeništvu, trgovini, gostinstvu ter avtomobilski dejavnosti.

Podravsko gospodarstvo s 600 milijoni evrov dobička

Tudi podravska podjetja so spisala uspešno poslovno leto. Dobrih 24.000 gospodarskih subjektov – podjetij in samostojnih podjetnikov – je ustvarilo skoraj 15 milijard evrov prihodkov in 600 milijonov evrov čistega dobička. Prihodki podjetij in dobiček so nominalno zrasli za okoli četrtno, z upoštevanjem inflacijskega faktorja pa prihodki za 13 in dobiček za 15 odstotkov. A plače zaposlenih temu niso sledile. Nominalna rast je bila 6-odstotna, z upoštevanjem inflacije so se plače realno za tri odstotne točke v primerjavi z lanskimi znižale. Podjetja so nominalno za četrtno in realno za 13 odstotkov okrepila izvoz, na tujem trgu so ustvarila šest milijard evrov prihodkov. Neto dodana vrednost na zaposlenega je znašala 45.445 evrov.

Največje število podjetij v regiji oziroma petina vseh posluje na področju trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil, največ delavcev zaposlujejo podjetja s področja predelovalnih dejavnosti – 9.255 ali 40 odstotkov vseh delavcev. Ta podjetja so tudi ustvarila največji delež prihodkov, kar 47 odstotkov.

Število zaposlenih v gospodarstvu v Podravju se je zvišalo za 3.700, skupaj so podjetja in samostojni podjetniki lani zaposlovali 82.000 sodelavcev. Poslovalo je nekaj čez 9.000 podjetij, 7.400 samostojnih podjetnikov in 77 drugih.

Slovenska Bistrica druga največja v Podravju

Med podravske občine, jasno, največji Maribor z okoli 7.200 podjetij in samostojnimi podjetniki ter 6,3 milijarde evrov prihodkov. Gospodarsko močne (za podravske razmere) so tudi občine v okolici Maribora in Zgornjem Podravju. Druga za Mariborom je Slovenska Bistrica, kjer je gospodarstvo ustvarilo 2,5 milijarde evrov prihodkov. Pogon bistriškemu gospodarstvu daje aluminijški gigant Impol, ki je lani pridelal rekordnih 1,1 milijarde evrov prihodkov in okoli sto milijonov evrov dobička. K razvoju bistriškega gospodarstva je že pred leti bistveno pripomogla avtocestna povezava. Da Ptuj in Ormož nimata hitre ceste, se nedvomno občuti tudi pri gospodarski dejavnosti.

Ptuj daleč za Bistrico, Ormož na repu

Ptujsko gospodarstvo z okoli 1,3 milijarde evrov prihodkov v lanskem letu še vedno za skoraj 100 odstotkov zaostaja za Bistrico. Niti če bi k ptujskim prihodkom dodali kidričevske, kjer delujeta dve veliki podjetji, Boxmark in Talum, ne bi dosegli bistriške številke, saj so ptujski in kidričevski gospodarstveniki skupaj lani ustvarili okoli 2,1 milijarde evrov prometa.

Foto: CG

Tudi v majhnem Podravju majhne Slovenije velja pravilo razvitega severa in revnega juga.

Ormož je od teh števil svetlobna leta daleč, v regiji ga prehitevajo vse večje zgornjepodravske občine (Pesnica, Ruše, Šentilj, Rače-Fram in Lenart). Lenarška podjetja so lani pridelala 317 milijonov evrov prihodkov, ormoška 142 milijonov. Morda se bo slika ormoškega gospodarstva popravila z zagonom proizvodnje v novem obratu podjetja Carthago, v katerem izdelujejo avtodome. Kazalniki razvoja gospodarstva sicer tudi v Ormožu rastejo, a so koraki majhni. Število gospodarskih subjektov je od predlani zraslo za 13, v 2021 jih je bilo 395, lani 408. Predlani je bilo v gospodarstvu zaposlenih 1.318 ljudi, lani 1.391, torej 73 več.

V ptujskih podjetjih 730 delovnih mest več

Ptujsko gospodarstvo, tretje največje v podravske regiji, beleži rast števila podjetij, pa tudi delovnih mest. Podjetja in samostojni podjetniki so lani v primerjavi s predlani

Foto: CG

Plače v Podravju daleč pod slovenskim povprečjem

Povprečna plača na zaposlenega v Podravju je bistveno nižja od državnega povprečja, ki je 2.034 evrov. V gospodarskih družbah znaša 1.875 evrov, pri samostojnih podjetnikih pa le 1.325 evrov. Enako kot leta prej so bili tudi lani v Podravju v povprečju najboljše plačani delavci v dejavnosti energetike z mesečno bruto plačo 2.556 evrov. Najvišje plače v državi so sicer na Dolenjskem, osrednjem delu države in na Obali.

Samostojni podjetniki po občinah, 2022

Občina	Število podjetnikov	Število zaposlenih	Prihodki (mio €)
Slovenska Bistrica	704	574	105
Ptuj	635	563	76
Ormož	227	311	33
Kidričevo	145	158	23
Markovci	118	114	14
Hajdina	111	121	20
Majšperk	90	87	10
Videm	101	121	14
Gorišnica	77	68	10
Dornava	64	58	7
Destričnik	48	65	8
Podlehnik	42	128	25
Središče ob Dravi	41	51	6
Juršinci	37	57	7
Cirkulane	34	66	6
Sv. Andraž	24	33	4
Trnovska vas	24	27	3
Sv. Tomaž	25	8	1,4
Zavrč	18	18	3
Žetale	16	30	3

Vir: Ajpes

Podjetja po občinah, 2022

Občina	Število podjetij	Število zaposlenih	Prihodki (mio €)
Ptuj	825	8.709	1.200
Slovenska Bistrica	705	5.513	2.500
Ormož	181	1.080	142
Kidričevo	110	3.113	778
Hajdina	109	675	118
Gorišnica	65	549	89
Markovci	66	613	93
Videm	47	193	28
Majšperk	38	150	15
Dornava	32	63	11
Destričnik	30	53	12
Cirkulane	25	160	17
Središče ob Dravi	20	112	34
Podlehnik	17	22	3
Juršinci	12	22	2
Trnovska vas	14	72	5
Zavrč	11	162	13
Sv. Andraž	10	41	5
Sv. Tomaž	6	12	2
Žetale	5	22	3

Vir: Ajpes

Podravje • Gospodarstvo

Podjetja

Na Štajerski gospodarski zbornici (ŠGZ) so zaskrbljeni, saj opažajo, da se je v podravske regiji kriza zaradi pandemije podaljšala v krizo zaradi energetske in splošne druginje. Gospodarstvo čaka zahtevna prilagoditev novim razmeram, tudi na zeleni prehod, kar pa za podjetja pomeni le še dodatne stroške.

Prva med prizadetimi panogami je nedvomno avtomobilski industrija, ki v Evropi že močno znižuje obseg proizvodnje in prodajo, ta val pa je že čutil tudi pri nas in se bo žal le še nadaljeval. Spomnimo samo na zaprtje Magnine lakirnice v Hočah in ustavev Talumove proizvodnje primarnega aluminija v Kidričevem. Če poleg tega vlada ne bo dovolj previdna pri obremenjevanju gospodarstva tako na področju stroškov dela kot reševanja problematike pomanjkanja kvalificirane delovne sile, pa na ŠGZ vlado opozarjajo, bo težav samo še več.

Dolgotrajna okoljevarstvena soglasja

Med njimi je še vedno nedorečeno stanje glede izdajanja okoljevarstvenih soglasij. Upravno sodišče je namreč pred dobrim letom spremenilo sodno prakso pri izdaji okoljskih

Aleksandra Podgornik: »Podjetja si že se vzpostavi konstruktiven dialog, ki je dobitnik razvoja družbe in gospodar-

Moja Zemljarič

v primežu vse bolj negotovega poslovnega okolja

selijo proizvodnjo na tuje

Foto: CG

396 podjetij je trenutno v stečaju, 2.746 jih je na seznamu neplačnikov, 3.976 jih ima blokirane račune. Lani se je število stečajev najbolj povečalo v transportu in skladiščenju.

dovoljen, saj z njo ni dovolj jasno določeno, kaj podjetja na vodo-varstvenih območjih smejo in česa ne, na dovoljenja pa čakajo predolgo. Med takšnimi je ob hoški Magni še veliko drugih podjetij, zlasti na območju podravske regije, kot so Poslovna cona Tezno, Hoče, Slovenska Bistrica in območje Ptujja. »Pojasnilo okoljskega ministrstva, da bo treba problematiko za naprej celovito sistemsko nasloviti na zakonski ravni in pripraviti strokovno utemeljene rešitve za učinkovitejšo ureditev tega področja, nas seveda ni zadovoljilo, saj kaže

na to, da država ne razume nujnosti ukrepanja. Podjetja ne želijo kršiti zakonodaje, kaj šele graditi svojega razvoja na trhljih, nejasnih temeljih, zato raje svojo dejavnost selijo v okolja, kjer teh negotovosti ni. Kar se je pokazalo tudi v primeru odhoda Magne, bojimo pa se, da bo takšnih primerov v regiji zelo hitro še več,« pravi Aleksandra Podgornik, direktorica ŠGZ, in dodaja, da se pogoji poslovanja za podjetja ne izboljšujejo.

Predlog spornih zakonskih sprememb

»Negotova situacija iz začetka leta se namreč nadaljuje in vedno bolj se poznajo posledice visokih cen energije, surovin in pomanjkanja delovne sile. Marsikatero podjetje je že zaprlo svoja vrata, vedno več je tudi tistih, ki to napovedujejo in nameravajo seliti proizvodnjo v tujino. Kot razlog navajajo pogoje poslovanja, ki ne omogočajo stabilnega in konkurenčnega razvoja,« nadaljuje Podgornikova.

»Podjetja si želijo, da jim vlada končno prisluhne in da se vzpostavi konstruktiven dialog, ki je pogoj za sprejemanje učinkovitih rešitev v dobrobit razvoja družbe in gospodarstva. Za primer vzemimo predlagane spremembe Zakona o opravljanju čezmejnih storitev, kjer podjetja že od začetka leta čakajo na vladni odziv in ki predstavljajo realno grožnjo, da se bo slovenski izvoz iz naslova storitev gradbeništva ter tehničnih in transportnih storitev (GTT), ki je leta 2022 v slovenski BDP prispeval 5,6 milijarde evrov, kar je 51 odstotkov izvoza vseh storitev, občutno zmanjšal. To je namreč pokazala analiza učinkov, ki smo jo v ŠGZ pripravili skupaj z ekonomistom Jožetom Damijanom.«

Diskriminacija zasebnega sektorja

Med štajerskimi podjetniki so izvedli tudi anketo in ugotovili, da jih v primeru sprejetja zakonskih

sprememb skoraj polovica najavlja selitev proizvodnje v tujino, ki pa ji ne namerava slediti približno 95 odstotkov tja napoteni delavcev. Izkazalo se je, da niso pripravljeni delati v tujini, in to za 13 do 14 od-

stotkov nižjo neto plačo, pa čeprav bi se jim hkrati povišali prispevki za zdravstveno in pokojninsko zavarovanje. »Ko smo analizirali to situacijo, smo pripravili tudi predloge rešitev, ki ne bi povzročili težko

Foto: Medol

V Medolu, kjer zaposlujejo 30 voznikov, pravijo, da pomanjkanje kadrov sploh ni največja težava, pač pa je to bitka za obstanek znotraj plačilne sposobnosti.

Neusmiljeni plačilni roki

V avtoprevozniskem podjetju Medol iz Lovrenca na Dravskem polju je zaposlenih 30 voznikov, blago pa prevažajo po vsej Evropi, a največ v Avstrijo, Nemčijo in Švico. Kot ostala podjetja, ki se ukvarjajo s transportom, tudi v Medolu težko dobijo voznike. »Zlasti je iskan kakovosten kader, a ta zaradi razmer, ki vladajo v našem sektorju, odhaja drugam, na povsem druga delovna mesta, kjer so lahko več časa doma s svojimi družinami,« pravi direktor Matjaž Smolinger.

Vendar kadri po njegovem sploh niso največja težava, pač pa bitka za obstanek znotraj plačilne sposobnosti. »To je največji problem v naši branži. Predvsem v zadnjih dveh letih so upniki, ki nam dobavljajo gorivo, postali neusmiljeni v svojih zahtevah glede plačilnih rokov. Terjatve za gorivo in cestnine, ki predstavljajo največji strošek, moramo plačevati na 15 do 30 dni, plačilo za opravljeno storitev pa dobimo v 60 dneh. K temu je treba prišteti še čas, da voznik preda dokumentacijo, ter čas do prispetja računa na naslov kupca, kar ta rok še podaljša, in to za najmanj 15 dni. Glede na vložena osnovna sredstva, ki jih moramo zagotoviti, je na koncu naš zaslužek sramotno nizek.«

Drži, da je država v času covida uvedla ukrepe pomoči gospodarstvu, a ne na način, ki bi dejansko pomagal, dodaja. »Subvencionirala je določene zadeve, ampak 80 odstotkov podjetij je te subvencije na koncu moralo vrniti, saj niso izpolnjevala pogojev za dodelitev. Ob vložitvi zahteve namreč nihče od nas ni mogel vedeti, kako bo posloval v tistem letu. Pomoč pa bi lahko bila zares učinkovita, če bi država določila najnižje cene za prevoz blaga ali pa z direktivami glede pogojev za nekatere prevoze po vzoru Italijanov, kjer lahko njihovi prevozniki naložijo tri tone več blaga kot tuji.«

Porast plačilne nesposobnosti

Med evropskimi državami, v katerih imajo podjetja vse več težav s plačilno nesposobnostjo, je tudi Slovenija, glavni razlog pa iztek podpornih ukrepov, povezanih s pandemijo covida-19, pretresov zaradi vojne v Ukrajini ter dolgotrajnih zaprtij gospodarstva na Kitajskem, ki so vplivala na dobavne verige in cene surovin, ugotavljajo pri nemški zavarovalnici Allianz. Lani se je število plačilne nesposobnosti podjetij povečalo za devet odstotkov, razpoložljivi podatki za začetek leta, natančneje za januar in februar, pa potrjujejo, da se bo trend naraščanja nadaljeval. Svetovni indeks plačilne nesposobnosti naj bi namreč po ocenah letos poskočil za 21, prihodnje leto pa za štiri odstotke. Svoje posledice bo letošnje in prihodnje leto pustila tudi manjša rast gospodarstva, če bodo banke zamrzile kredite in s tem ustavile nova posojila, pa bi se število primerov plačilne nesposobnosti povečalo za dodatnih 10.700 v ZDA in 46.300 v Evropi, še ugotavljajo v družbi Allianz.

Sicer se je plačilna nesposobnost podjetij najbolj povečala na Nizozemskem, v severnih in baltskih državah ter na Japonskem in v Avstraliji.

popravljenih negativnih učinkov na slovenski BDP, in jih predstavili odločevalcem. Med drugim predlagamo ureditev po vzoru sosednje Avstrije, kjer so napoteni delavci v določenih panogah deležni 60-odstotne olajšave pri dohodnini, v njihovo dohodninsko osnovo pa se šteje samo 40 odstotkov siceršnje davčne osnove. Drugi predlog je uporaba določil, ki že veljajo za javne uslužbenke v Sloveniji. To pomeni, da naj za napotene delavce v zasebnem sektorju veljajo ista določila kot za javne uslužbenke, s čimer bi odpravili trenutno stanje, ki je diskriminatorno za delavce zasebnega sektorja, ki so napoteni na delo v tujino.«

Brez vladnega posluha

S tretjim predlogom se pri ŠGZ zgledujejo po hrvaški ureditvi, saj so tamkajšnja podjetja na tujih trgih velik konkurent slovenskim. »Hrvaški delavec je upravičen do dnevnic za terensko delo v tujini, katerih namen je pokrivanje stroškov dela in prehrane v tujini, te dnevnic pa niso obremenjene z davki in prispevki. Še enkrat bi rada poudarila, da bodo predlagane zakonske spremembe neposredno vplivale na približno 40.000 delavcev, ki so zaposleni v podjetjih z zelo velikim doprinosom v slovensko gospodarstvo. Leta 2022 so izvozniki GTT-storitev ustvarili za 2,4 milijarde evrov presežka izvoza, v istem letu pa so vsi slovenski izvozniki blaga skupaj ustvarili za 2,6 milijarde evrov primanjkljaja. Lani so podjetja, ki z napotnimi delavci izvajajo GTT-storitve, v slovenski BDP prispevala 9,5-odstotni delež. Predlagane spremembe so v škodo tako delavcu kot podjetju, saj prvi, kot že rečeno, prejme 13 do 14 odstotkov nižjo neto plačo, strošek podjetja iz tega istega naslova pa se poveča za okoli deset odstotkov, zaradi česar so resno ogroženi visoki prilivi v slovenski BDP. Vendar kljub številnim sestankom z odločevalci s temi dejstvi in predlogi žal zaenkrat nisimo bili uspešni.«

V stečaju trenutno 396 podjetij

V Poslovnem registru Slovenije (PRS) je več kot 235.000 poslovnih subjektov, v zadnjih šestih mesecih pa novoustanovljenih 14.258. Od skupnega števila je skoraj polovica samostojnih podjetnikov posameznikov, po domače s. p.-jev, ki jih je 112.981 oziroma 47,6 odstotka. Z 31,8 odstotka sledijo gospodarske družbe, ki jih je 75.286. Slaba desetina (9,9 %) odpade na društva, preostala desetina pa je razdeljena med druge fizične osebe (13.000), nepridobitne organizacije (9.096), pravne osebe javnega prava (2.788) in zadrage (465).

396 podjetij je trenutno v stečaju, 2.746 jih je na seznamu neplačnikov, 3.976 jih ima blokirane račune. Lani se je število stečajev najbolj povečalo v transportu in skladiščenju, in sicer za 38 odstotkov, sledila pa so področja informacijsko-komunikacijskih tehnologij (15 %) ter izobraževanja, zdravstva in socialnega varstva ter gradbeništva (po 3 %).

Senka Dreu

Foto: ŠGZ

lijo, da jim vlada končno prisluhne in da pogoji za sprejemanje učinkovitih rešitev v stva.«

Slovenija • Cilj: prepoloviti količino odpadne hrane

Zavržemo 40 odstotkov užitne hrane

»Na globalni ravni zavržemo tretjino pridelane hrane, ki porabi za tri ženevska jezera vode in 28 % vseh kmetijskih površin, ki so na svetu na voljo za pridelavo hrane,« je od-tis zgolj zavržene hrane na 34. festivalu Dobrote slovenskih kmetij slikovito ponazorila Tadeja Kvas Majer s kmetijskega ministrstva. Cilj Evrope in tudi Slovenije naj bi bil do leta 2030 prepoloviti količino odpadne hrane pri potrošnikih in zmanjšanje zavržene hrane vzdolž predelovalne verige.

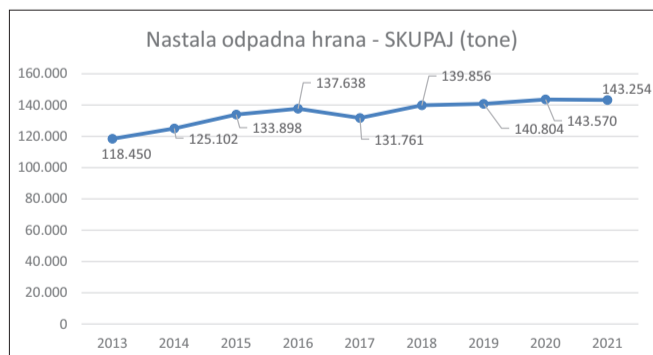
Foto: Črtomir Goznik

Sogovorniki na strokovnem posvetu o zmanjševanju zavržkov in izgub hrane na 34. festivalu so se strinjali, da je pri lokalno pridelani hrani zavržkov manj. »Za primer lahko vzamemo kruh. Domači, klasično narejen kruh je trajnejši, manj se drobi, dalj časa je svež, kar pomeni, da se lahko dalj tudi uporablja,« je le enega izmed mnogih primerov izpostavil Stanko Vorih, predsednik ocenjevalne komisije za izdelke iz žit.

V Sloveniji po podatkih statističnega urada na leto zavržemo okoli 143.000 ton hrane (40 % je še vedno užitne hrane) oziroma 68 kg na prebivalca. Največ odpadne hrane se pridelava v gospodinjstvih (53 %), v gostinstvu in drugih dejavnostih, v katerih se streže hrana, npr. v šolah, vrtcih, bolnišnicah, domovih za starejše (28 %), v distribuciji in trgovinah (10 %) ter pri proizvodnji hrane (9 %). »Ali hrano res smotno nakupujemo, glede na to, da jo polovico zavržemo?« je vprašanje postavila Tadeja Kvas Majer. Poudarila je tudi: »Odpadna hrana povzroča prekomerno porabo naravnih virov, vode, energije. Za eno jabolko potrebujemo 70 litrov vode, za en hamburger pa 2.400 litrov vode.«

Donirane hrane premalo glede na potrebe

Po podatkih OZN za prehrano in kmetijstvo na svetu več kot 820 milijonov ljudi nima dovolj hrane. Še več kot dvakrat več ljudi trpi zaradi podhranjenosti. Na drugi strani pa se tretjina svetovno proizvedene hrane na svetu izgubi ali pristane med odpadki. Tudi v Sloveniji so potrebe po donirani hrani velike. V Nadškofjski karitas Maribor so lani razdelili 307 ton prejete hrane (brez prehranskih paketov). Zgolj v prvih treh mesecih letošnjega leta so prevzeli in razdelili okrog 90 ton donirane hrane, torej okrog 1.000 kg dnevno, a žal ta količina še vedno ne zadošča potrebam, je dejal Darko Bračun, generalni tajnik Nadškofjske karitas Maribor.

Vir: SURS

Podatki Surs kažejo, da se količina zavržene hrane v Sloveniji povečuje. Največ odpadne hrane se pridelava v gospodinjstvih (53 %).

10 % hrane zavržemo zaradi nevednosti

Da bi država spodbudila trgovce, predelovalce in tudi kmete, da morebitne presežke raje podarijo, kot odvržejo v smeti, je tudi spremenila zakonodajo. »Hrana, ki je trgovci ali kmetje ne morejo prodati, lahko donirajo humanitarnim organizacijam in za to hrano so donatorji oproščeni plačila DDV.« K zmanjševanju zavržkov hrane naj bi pripomogla tudi sprememba pravilnikov, ki bo omogočila prodajo sadja in zelenjave ‚nepravilnih‘ oblik. »Korenček nepravilne oblike ni nič manj energijsko vreden ali kakovosten od korenčka, ki je na pogled sicer lepši,« je dejala Kvas Majerjeva.

Po raziskavah Evropske komisije se kar 10 % vse hrane zavrže zato, ker potrošniki ne poznajo ali ne razumejo, kaj pomenijo datumi uporabe na živilih. ‚Porabiti do‘ označuje datum, do katerega so živila varna za uporabo, ‚uporabno (najmanj) do‘ pa označuje datum, do katerega živila ohranijo pričakovano kakovost.

Mojca Vtič

Slovenija, Podravje • Ob svetovnem dnevu čebel

Čebelarjem dva milijona evrov za opravevanje

»Letos čebele iz narave niso prinesle skoraj nič, pa ne skoraj nič za čebelarja, temveč skoraj nič tudi za svoje potrebe.« Ob tem pa se čebelarji soočajo še s cenejšimi medenimi proizvodi iz uvoza ter s ponaredki.

Lanska letina je bila najboljša v zadnjih 20 letih. Slovenski čebelarji so pridelali 2.405 ton medu oz. kar 12-krat več kot leto prej, ko je bila zaradi slabega vremena letina katastrofalna. Glede na trenutno vreme v mesecih, ko naj bi narava opravevalcem dala največ cvetnega prahu in nektarja, grozi, da se bo scenarij izpred dveh let ponovil. Zato je predsednik Čebelarstva zveze že predlagal, da država uvede sistemsko pomoč čebelarjem, ki od te panoge živijo. »Tem čebelarjem je treba ob slabih letinah omogočiti preživetje, zato je nujna pomoč v smislu zmanjšanja davkov in prispevkov ter finančne pomoči. Brez pomoči države ob slabih letinah je poklicno čebelarjenje obsojeno na propad! Drugi predlog pa je podpora vsem čebelarjem za vse družine. Da se vsem čebelarjem prizna opravevalni servis, ki ga ocenjuje stroka v Sloveniji na več kot 110 milijonov evrov letno. Od tega bi bilo treba letno nameniti rejcem čebel 2–3 %.« V Sloveniji čebelarji preko 11.300 čebelarjev, od tega le 60 profesionalnih čebelarjev, ki od čebelarstva tudi živijo, vsega slab odstotek. Skupno skrbijo za nekaj več kot 200.000 panjev oz. približno za odstotek vseh panjev v EU.

V 23 letih do trikratnika cene medu

Povprečno naj bi Slovenec letno zaužil dober kilogram medu, lani vsega 0,62 kilograma. Pridelava medu niha, prav tako potrošnja, cena medu pa v skladu z ostalimi stroški raste. Tako naj bi lani dosegla skoraj trikratnik cene iz leta 2000, so zapisali na statističnem uradu. Cene sicer določajo čebelarji sami, Čebelarstva zveza Slovenije pa vsako leto pripravi priporočene cene čebeljih pridelkov. Cene za leto 2023 naj bi se tako gibale med 13,3 evra za 900 gramov cvetličnega medu do 17,8

Foto: Pixabay

V Sloveniji prevladujejo ljubiteljski čebelarji, le slab odstotek je čebelarjev, ki jim je čebelarstvo temeljni dohodek. Ob tem pa se porajajo pomisleki, da je v Sloveniji čebel preveč, saj naj bi imeli eno največjih gostot čebeljih družin v Evropi. Povprečna gostota pri nas je osem čebeljih družin na kvadratni kilometer. Izstopajo pa okolica Bouca, Ljubljane in Lendave, kjer je gostota čebel 35 čebeljih družin na kvadratni kilometer.

Uvoz in izvoz medu v letu 2022, v evrih

Uvoz – Slovenija		Izvoz – Slovenija	
Država	Uvožen med	Država	Izvožen med
Madžarska	822.456 €	Kanada	1.245.849 €
Hrvaška	753.167 €	Kosovo	282.419 €
Belgija	674.057 €	Savska Arabija	120.292 €
Avstrija	586.177 €	Avstrija	24.568 €
Italija	479.255 €	Italija	24.121 €
Ostale države	976.544 €	Ostale države	72.597 €
Skupaj uvoz	4.291.656 €	Skupaj izvoz	1.769.846 €

Vir: SURS

evra za hojev med. »Če znaš ceniti svoje delo in kar si zapakiral v kozarec, boš postavil primerno ceno. Če grejo čebelarji pod ceno, je to običajno za prijatelje. Sicer pa slovenski čebelarji s prodajo nimamo težav in ga večino prodamo na domu,« je dejal predsednik Zveze čebelarjskih društev Ptuj Janez Vertič. Na Čebelarjski zvezi so dodali, da čebelarji s prodajo po primernih cenah glede na razmere na trgu poskrbijo za ekonomičnost svojega čebelarstva. Toda na trgovskih policah je tudi 900 g ko-

zarc medu po vsega nekaj evrov. »Radoveden sem in včasih kupim med tudi v trgovini, da vidim, kakšen je. Toda ponaredke je težko ugotoviti, prav tako ni nujno, da je kakovost vedno pogojena z visoko ceno. Vendar če med daš čebelar in ga nočejo, potem nekaj ni v redu. Najlažje je zaupati sosedu čebelarju,« je še povedal Janez Vertič. Med na domu prodaja tudi čebelar Jože Vidovič iz Apač pri Kidričevem, ki se s čebelarstvom ukvarja profesionalno. Seznanjen je z orientacijskimi cenami medu,

ki jih je predlagala Čebelarstva zveza, a Vidovič dodatno pojasnjuje: »Realna cena bi lahko bila takšna, kot je predlagana, vendar pa je vsaj na območju Prekmurja in širšega Podravja kupna moč nekoliko manjša, kar pomeni, da se tudi cene medu gibljejo že od 10 evrov navzgor. Seveda so te še vedno višje kot na trgovskih policah, vendar menim, da nekdo, ki je poskusil med čebelarja ali cenejšega nadomestka, bo tudi okusil razliko. V povprečju Slovenec poje dober kilogram medu, zato menim, da pri medu res ne gre varčevati.«

V kitajskem medu nizkocenovni sirup

Slovenija je uvoznica medu, lani so trgovci uvozili za 1.188 ton medu, največ iz Belgije, čebelarji pa so ga največ izvozili v Kanado. Evropske države so sicer druge največje svetovne pridelovalke medu, krepko pred Evropo pa je Kitajska, ki ustvari več kot dvakratno količino medu v primerjavi z Evropo in je pomembna izvoznica tudi v evropske države. Vsaj 260 ton kitajskega ‚medu‘ pa letos ne bo ugledalo evropskih trgovskih polic. Spomladi je Uprava za varno hrano v sklopu redne letne kontrole razkrila 260 ton ponarejenega medu iz Kitajske, ki mu je bil dodan nizkocenovni sladkorni sirup. Potvorba je bila ugotovljena pri vzorčenju pošiljke v Luki Koper, ki je bila namenjena italijanskemu kupcu. Če ponarejenega medu ne bi ustavili, bi se preko različnih posrednikov in polnilcev lahko znašel tudi na naših trgovskih policah, so prepričani v Čebelarjski zvezi. Pravilnik o medu je o količini primesi in kakovostnih parametrih jasen in Uprava za varno hrano letno odvzame več vzorcev medu s trgovskih polic in na uvozu ter jih pošlje v uraden laboratorij na različne analize. Običajno preverjajo ostanke pesticidov, veterinarskih zdravil, onesnaževal ..., v zadnjem času pa čedalje več vzorcev tudi na pristnost. V lanskem letu so pristnost medu preverili na 20 vzorcih, od tega so kar štirje kazali znake potvorbe.

Mojca Vtič

Foto: Mojca Vtič

Čebelarji letos še niso pridobili niti litra medu, čeprav delo s čebelami ostaja oz. ga je še več. Na srečo, pravi Jože Vidovič, je bila lanska letina količinsko dobra. »Ko je dobra letina za enega čebelarja, je praviloma za vse. Možnosti za nakup domačega medu je bilo v izobilju, kar pa je naše čebelarstvo občutilo v manjšem povpraševanju. Zaloga nam bo letos resnično prav prišla, saj nam žal še ni uspelo pridelati niti litra.«

Slovenija je lani kljub najboljši letini v zadnjih 20 letih uvozila za 4,3 milijona evrov medu oz. 1.188 ton. Izvozila je 270 ton medu po skupni ceni 1,8 milijona evrov.

Hrvaška, Sp. Podravje • Pot na priljubljene otoke tudi letošnje poletje dražja

Hrvaške avtoceste za zdaj nič dražje, trajekti pač

Sezona poletnih dopustov se bo kmalu začela. Tako kot vsako leto se bodo tudi letos številni Slovenci odpravili dopustovat k južnim sosedom. In kako kaže glede cen cestnin? Družba Hrvaške avtoceste, ki upravlja večino avtocest, za zdaj še ni napovedala sprememb glede cen za uporabnike, medtem ko jih je podjetje AZM, ki ima koncesijo za avtocesto Zagreb–Macelj, že z aprilom malenkost povišalo. Prav tako bo v poletni sezoni dražja pot na vse bolj priljubljene otoke, saj bo največji hrvaški ladijski prevoznik Jadrolinija kot običajno sezonsko zvišal cene svojih storitev.

Na Hrvaškem so cene cestnin hrvaških avtocest, ki vodijo proti morju, v preteklosti z nastopom poletne sezone oz. od sredine junija do sredine septembra praviloma povišali za deset odstotkov. Toda zadnji dve leti sezonske podražitve na avtocestah, ki jih upravlja Hrvaške avtoceste (Hac), ni bilo. Tako za zdaj kaže tudi za letos. Z omenjene družbe so namreč zadržali, da še nimajo informacije, da bi letos prišlo do povišanj cen in naj bi tako še naprej veljale cene, ki so veljale do sedaj. Toda to ponovno ne drži za avtocesto Zagreb–Macelj, ki jo upravlja družba AZM. Z aprilom so namreč začele veljati nove cene, ki so malenkost višje, in sicer od 10 do 30 centov.

Krški in pelješki most brez mostnine

Na večini hrvaških avtocest sicer velja zaprt cestninski sistem, kar

pomeni, da ob uvozu na avtocesto prejmete cestninski listek, ob izvozu pa cestnino poravnate na cestninski postaji. Cestnina se plačuje glede na prevožene kilometre, poleg avtocest pa se plačuje še predor Učka (ob uvedbi zaprtega cestninskega sistema je cena vključena v samo cestnino), medtem ko most na otok Krk in predor Sv. Ilija že nekaj let ne, še vedno je brezplačen tudi pelješki most. Prav tako pa vam letos ne bo treba skrbeti, da boste pravočasno evre zamenjali v kune, kajti evri so z začetkom tega leta postali tudi njihova uradna valuta. Vsi ceniki, objavljeni na spletu, so tako v evrih.

Koliko vas bo stala pot

Glede na to, da številni Slovenci dopustujejo prav pri južnih sosedih, smo tudi tokrat izračunali, koliko vas bo stala pot do nekaterih priljubljenih hrvaških morskih

mest in otokov. Vožnja z osebnim avtomobilom od mejnega prehoda Gruškovje oz. postaje Trakošćan do Zaprešića pred Zagrebom namesto 6,4 evra sedaj stane 6,7 evra. Za vožnjo od Zagreba do Reke pa bo tako kot lani treba odšteti 9,2 evra, do otoka Paga (izvoz Posedarje) 15,7 evra. Cestnina za vožnjo od Zagreba do Zadra (izvoz zahod) je določena pri 16 evrih, za Zadar vzhod 16,50 evra. Za pot do Biograda na morju (Benkovac) boste odšteli 17,6 evra, Šibenika 20,10 evra, Splita (Dugopolje) 24 evrov in do Dubrovnika (Karamatići) 30,6 evra.

Jadrolinija z višjimi cenami v sezoni

Kot kaže, pa bo ladijski prevoznik Jadrolinija tudi letos pred sezono kot običajno zvišal cene, medtem ko dodatnih povišanj, kot je to bilo lansko leto, ne načrtuje

Foto: avtokampi.si

Družba Hrvaške avtoceste za zdaj še ni napovedala podražitev cestnin, so pa od aprila že malenkost višje na avtocesti Zagreb–Macelj. Prav tako bodo v času sezone tako kot sleherni leto dražje trajektne vozovnice.

jo. Višje cene bodo veljale od 2. junija do kar 1. oktobra. Tako bo na primer trajektna karta iz Brestove do Porozine na otoku Cres ter iz Valbiske na otoku Krku do Meraga na otoku Cres znašala za osebni avtomobil do 5 m dolžine in 2 metra višine 17,4 evra, za odraslo osebo 3,45 evra ter za otroka (od 3. do 12. leta starosti) 1,73 evra. Trajektna karta iz Valbiske do Loparja na otoku Rabu bo stala približno 6 evrov za osebo, za otroka 3 evre ter za osebni avtomobil 32 evrov. Vožnja

iz Prizna do Žigljena na otoku Pagu pa bo za osebni avtomobil znašala nekaj manj kot 15 evrov, za odraslo osebo 3,3 evra in za otroka 1,66 evra.

Če se boste iz Splita s trajektom odpravili na Brač (Supetar), boste za vozovnico za odraslo osebo odšteli 5,4 evra, za otroka 2,7 evra, za osebno vozilo pa boste morali doplačati še najmanj 22,5 evra. Medtem ko vas bo vožnja od Biograda na morju do Tkona na Pašmanu stala približno tri evre

za odraslega, pol manj za otroka in slabih 13 evrov za avtomobil, iz Splita na otok Hvar (Stari Grad) pa boste za odraslo osebo odšteli 7,3 evra, za otroka 3,65 evra ter za osebni avtomobil dobrih 43 evrov. Trajektna karta iz Ploče do Trpanja na Pelješcu bo znašala 5,3 evra za odraslega, 2,65 za otroka in 20,44 evra za avtomobil, iz Orebića do Dominče na Korčuli pa 3,19 za odraslega, 1,59 za otroka in 12,21 evra za avtomobil.

Monika Horvat

Studence • 800 let stari studeniški samostan na poti obnove

Kavarnica in prvi gostje že konec leta 2025?

Lastnik studeniškega samostana je pred slabima dvema letoma postalo mariborsko podjetje Enertec. Odtlej je okolica samostana doživela prerod, samostanska streha prenovo, temelji samostana pa odvodnjavanje. Dela je še veliko, cilji so smeli. Po prvih napovedih naj bi nekdanji samostan obiskovalce in goste sprejel že konec leta 2025. »Bolj kot se približujemo zastavljenemu roku, bolj spoznavamo, da stvari niso tako hitro izvedljive,« priznava vodja obnove samostana Simona Kostajnshek Brglez.

Začetki studeniškega samostana segajo skoraj 800 let nazaj. Odtlej je doživel vzpone in padce, s turškimi vdori, pa kmečkimi upori, do ukinitve delovanja v času cesarja Jožefa v 18. stoletju, izgnanja redovnic po drugi svetovni vojni, naselitve stanovalcev ter nato lastniškega prevzema mariborske nadškofije. Slednja je v Studenicah načrtovala izgradnjo doma za upokojece, a načrta zaradi finančnega zloma ni udejanjila. Samostan je

zadnja desetletja vidno propadal in tako je bilo vse do konca leta 2021, ko je po več neuspešnih prodajah samostanski kompleks za nekaj več kot 200.000 evrov kupilo mariborsko podjetje Enertec, ki se oglašuje z dolgoletnimi izkušnjami z izgradnjo sončnih elektrarn in celostnimi rešitvami na tem področju. »Glavno vodilo je bilo ugodno kupiti objekt, ki ima realno vrednost mnogo višjo,« je nedavno za Radio Slovenija dejal direktor pod-

jetja Peter Kumer. In res, samostan nima zgolj bogate zgodovinske vrednosti, temveč je na območju samostana tudi pomemben vir pitne in po mnenju mnogih zdravilne vode iz t. i. studenca milosti. Že v antičnih časih so vodo v Studenicah prepoznali za zdravilno, ravno zaradi vode pa naj bi Zofija Rogaška v 13. stoletju na tem mestu najprej postavila špital s cerkvijo, nato pa še samostan, je pojasnila Kostajnshek Brglezova.

Foto: Mojca Vtič

Vodja revitalizacije studeniškega samostana Simona Kostajnshek Brglez z majhnimi, a odločnimi koraki, tudi ob pomoči prostovoljcev ter TD Samostan Studence, preprečuje propad skoraj 800 let starih zidov in snuje novo zgodbo.

Z zdravilno vodo iz kraškega izvira ter z blagodejnimi učinki narave na telo in duha namerava podjetje Enertec tudi povezati novo vsebino samostanskega kompleksa. V upravni stavbi – ki je vsaj na videz v najboljšem stanju – načrtuje vzpostavitev kavarnice, večje dvorane, muzeja, pa tudi prostor za sprostitev telesa in duha. Tudi sicer naj bi nekdanji samostan nagovarjal velneške in zdraviliške storitve, podjetje pa naj bi vanj vložilo okrog deset milijonov evrov.

Novembra so začeli kompletno obnovo 6.000 m² streh, ki so jo nedavno tudi končali, uredili so

odvodnjavanje ter očistili okolico samostana. »Prijavili smo se tudi na razpis ministrstva za kulturo za obnovo najpomembnejših in najbolj ogroženih spomenikov v vrednosti pol milijona evrov. Čakamo na rezultate razpisa. Ko bodo znani, se bomo lotili ostalih del. V prvi vrsti statične stabilizacije, najpomembnejši in najstarejši del samostana je namreč ogrožen, saj se stena zahodnega trakta odmika proti potoku.« Na vprašanje, ali gre za jamo brez dna, kot je studeniški kompleks pred leti poimenoval takratni poljčanski župan Stanislav Kovačič, pa Kostajnshek Brglezova

odgovarja: »Če bi vsi tako ogledali, bi ostali brez veliko spomenikov.«

Prvi cilj je najprej oživiti sprednji, najbolj ohranjeni del, drugi del samostana pa je potreben večletne strokovne obnove, kar pomeni, da zagotovo ne bo zaživel še v tem desetletju. Kdaj bodo torej samostanski zidovi v ohranjeni celoti zaživi, ni znano, časovnica je odvisna predvsem od uspeha na morebitnih evropskih ali državnih razpisih ter priključitve še kakšnega investitorja, je dodala vodja revitalizacije Simona Kostajnshek Brglez.

Mojca Vtič

Foto: Mojca Vtič

Zaradi statične nestabilnosti je najbolj ogrožen najstarejši, zahodni del samostana.

Ptuj • 70 let Komornega moškega pevskega zbora

Jubilejni koncert z najljubšimi pesmimi

V dominikanskem samostanu na Ptuju bo 2. junija slavnostni koncert Komornega moškega zbora Ptuj, ki letos praznuje 70-letnico svojega nadvse uspešnega zborovskega poslanstva doma in na tujem ter je neprecenljiv del kulturne identitete ptujskega in širšega okolja.

Pod vodstvom dirigenta Mihaela Roškarja bodo z izbranim pevskim programom spomnili na obdobja nekdanjih dirigentov, zapeli enajst najbolj priljubljenih pesmi, s katerimi niso samo razveseljevali na nastopih, temveč so jih prepevali tudi na svojih druženjih.

Repertoar Komornega moškega zbora Ptuj sestavljajo skladbe iz vseh glasbenih obdobij in zvrsti, od renesanse do moderne glasbe, pojejo slovenske in tudi tuje zborovske skladbe. V svojem 70-letnem delovanju so se povzpeli na pevski olimp, ponašajo se s števil-

nimi priznanji in nagradami doma in na tujem. Prvo priznanje so prejeli že leta 1959. Vsi pevci pa so si doslej pripeli tudi že zlate Gallusove značke, nekateri tudi častne. Z veliko oljenko jih je počastila tudi nekdanja Kulturna skupnost, plaketo so prejeli od nekdanje velike občine Ptuj.

Največje priznanje je navdušeno občinstvo

Največje priznanje pa jim že polnih 70 let prinaša hvaležno občinstvo z aplavzi, stoječimi ovacijami in „bisi“. Nadvse hvaležni so za vso podporo svojim družinam, sponzorjem in donatorjem. Sedemdesletnica zbora je po svoje tudi določena prelomnica, kako naprej. Pevci pa so prepričani, da sta bogastvo dediščine vseh pevcev in dirigentov doslej ter tradicija zborovskega petja v tem okolju dovolj trdna osnova, da bo še naprej del uspešnega slovenskega zborovskega odra. Kot pravijo, pa čakajo tudi novo generacijo, da se jim pridruži.

Zgodba Komornega moškega zbora Ptuj je izjemno bogata in edinstvena. Prvih 50 let njihovega delovanja je podrobno predstavljenih v publikaciji Pregled pevske dejavnosti na Ptuju, ki je izšla leta 2003. Ob 60-letnici so postavili dokumentarno razstavo v galeriji Magistrat, ob kateri je takratni predsednik zbora Gianfranco Zelenko zapisal, da je sporočilnost razstave v poslanstvu zbora, ki hoče tudi z ljubiteljsko dejavnostjo predstavljati svoje izročilo in kul-

Foto: Maruša Lešnik

Komorni moški zbor Ptuj letos obeležuje polnih 70 let delovanja.

Aktivni člani Komornega moškega zbora Ptuj: Aljaž Kotnik, Vid Lačen, Gianfranco Zelenko, Roman Kranjc in Aleksander Gabrovec (prvi tenor), Borut Hergula, Matjaž Iskra, Andrej Polanec, Miha Novak in Nejc Kupčič (drugi tenor), Amadej Gavez, Zvonko Dominko, Janko Grdiša, Bojan Kolarič, Tomaž Kukovec, Miran Topolovec in Boštjan Vauda (bariton), Samo Foltin, Samo Levstik, Boštjan Majcenovič in Dejan Matuš (bas) ter dirigent Mihael Roškar, prof. glasbene pedagogike, ki je zborovodja od leta 2016. Pred njim so KMZ Ptuj uspešno vodili: prof. Jože Gregorc, prof. Branko Rajšter, polnih 26 let Franc Lačen, prof. Ernest Kokot in mag. Nina Lorber, prof. glasbene pedagogike.

turno identiteto v vse širšem prostoru. Zadnjih dvajset let delovanja zbora pa je opisal nekdanji dolgoletni pevec Jože Foltin, ki je svojo aktivno zborovsko obdobje sklenil leta 2005. To je bilo tudi leto jubilejnega in poslovnega koncerta dirigenta Franca Lačna. Generacija pevcev, ki še danes poje v zboru, je del njegove glasbene zapuščine z velikimi uspehi. Zbor pa je bil tekmovalno uspešen tudi pod Ernestom Kokotom in Nino Lorber.

Vsi dirigenti so veliko pozornost posvečali tehniki petja. Pod današnjim dirigentom pa veliko delajo na samem zvoku zbora.

Popotnica za kakovostno rast

Kovidno obdobje je precej omejilo njihovo delovanje. Po sprostitvi v letu 2022 so začeli priprave na 70. obletnico v letu 2023. Sodelovali so na več javnih prireditvah, gostovali pa tudi v Albaniji. Ob ju-

bilem nastopu ta petek v dominikanskem samostanu čaka pevce v letošnjem letu še več odmevnih nastopov, med drugim na festivalu na Hrvaškem, decembra pa na 120-letnici godbe na pihala na Viču v Ljubljani.

Vsa njihova potovanja, druženja, vaje so močno povezana s humorjem. Radi se šaljijo drug z drugim. Šal na jubilejnim koncertu sicer ne bomo slišali, morda le kakšno prigodo, zagotovo pa bomo začutili to njihovo veselje in radost, ki ju vnašajo v nastop oz. pesem.

„Komorni moški zbor Ptuj je s svojo dejavnostjo dokazal, da je nezamenljivi in nujni del kakovostne ptujske kulturne ponudbe. Želimo, da še naprej kakovostno raste in nas plemeniti z izvajanjem raznolikega, pestrega in kakovostnega pevskega programa. Pa svoj smisel za humor obdržite! To je pomembno!“ so pomenljive besede nekdanjega pevca Jožeta Foltina pred jubilejnim koncertom. **MG**

KOMORNI MOŠKI ZBOR PTUJ

dirigent Mihael Roškar

VABI NA KONCERT ob 70-letnici

v petek, 2. junija 2023, ob 19.00

DOMINIKANSKI SAMOSTAN

Vljudno vabljeni!

Ptuj • Duško Šibl v galeriji Luna

Slikarska zgodba gibanja

Do prvega julija si bodo ljubitelji likovne umetnosti lahko v galeriji Luna v Murkovi ulici ogledali razstavo vsestranskega hrvaškega umetnika Duška Šibla.

Foto: Črtomir Goznik

V Galeriji Luna razstavlja vsestranski hrvaški umetnik Duško Šibl.

Za slikarsko izražanje v barvah se je navdušil že v osnovni šoli. Slikarstvo je sicer družinska tradicija, saj je njegova teta obiskovala rimsko akademijo, umetniškemu poklicu pa se je zapisal že tudi njegov ded. Študij slikarstva je Dušan zaključil na londonski šoli Byam Shaw School of Art, magistriral pa je na Kraljevi umetniški akademiji. Že več kot štiri desetletja samostojno razstavlja, sodeluje na mnogih skupinskih razstavah na Hrvaškem in po Evropi. Živi in deluje v Zagrebu, Londonu in Dubrovniku, v zadnjih letih je največ v Opatiji. Prvo samostojno razstavo je imel leta 1982 v Zagrebu. Razvil je lasten prepoznaven slog estetskega ekspresionizma.

Na razstavi v galeriji Luna umetnik predstavlja svoj novejši slikarski opus in nekaj risb iz starejšega obdobja. Kot je povedala umetnostna zgodovinarica in kustosinja Doroteja Kotnik, so s tem želeli pokazati umetnikovo raznolikost v različnih likovnih tehnikah. V njegovih barvnih ekspresijah velikokrat spoznamo človeško silhueto in telo. „Umetnika zanima gibanje človeškega telesa, medčloveški odnosi in domača krajina. Glavna tema je ljubezen med dvema osebam, ljubezen do domovine. Osrednji motiv, ki pa je na neki način Šiblova stalnica, pa je figura in njeno gibanje,“ je izpostavila. **MG**

Ptuj • Projekt BalkanTura z najlepšimi ljudskimi pesmimi

Stoječe ovacije za unikatno glasbeno doživetje

Za izjemen pevsko-glasbeni večer, koncert BalkanTura, so sredi maja v dominikanskem samostanu poskrbeli komorni zbor Kor s komornim orkestrom, ki se jima je kot gost pridružil otroški pevski zbor ZGŠ v samostanu sv. Petra in Pavla Ptuj.

Tudi njih je spremljal komorni orkester, ki ga sestavljajo profesionalni glasbeniki. S tem so preprosto glasbeno govorico zvočno nadgradili.

Koncert BalkanTura je unikatno glasbeno doživetje. Vse priredbe za zbor in orkester so delo dirigenta in komponista Daniela Tementa. Ta projekt sestavljajo najlepše pesmi z območja Balkana, prirejene za soliste, zbor in komorni orkester. Od zadnjega nastopa komornega zbora Kor je minilo že nekaj časa, še več pa od zadnjega koncerta BalkanTura. Pred skoraj desetletjem je Daniel Tement izbral njemu najlepše skladbe narodov, s katerimi smo si nekoč delili skupno državo. S koncertom BalkanTura so pevci in glasbeniki obudili spomine na čase, ki so vtankani v nas. Z izbranimi besedami ga je povezovala Fides Ramšak. Z ljudskimi pesmimi so potovali po nekdanjih republikah skupne države, na koncu pa pevsko-glasbeno potovanje zaključili s slovensko pesmijo. Komorni zbor Kor deluje od leta 2011. Sedež ima v Markovcih, že od

Foto: Črtomir Goznik

S koncerta BalkanTura, na katerem so nastopili komorni zbor Kor s komornim orkestrom (na fotografiji) in Otroški pevski zbor ZGŠ v samostanu sv. Petra in Pavla Ptuj.

začetka ga vodi Daniel Tement. Sestavljajo ga pevci s širšega ptujskega območja. V dvanajstih letih so izvedli že več samostojnih koncertov in se uspešno predstavili tudi na zborovskih tekmovanjih doma in na tujem. Najbolj pa so ponosni na zlato plaketo z lanskega državnega tekmovanja Naša pesem.

Komorni orkester sestavljajo profesionalni glasbeniki s širšega območja štajerske regije, ki so tudi sicer skoraj vsi osebno povezani s

člani komornega zbora Kor, nekateri tudi družinsko. Sestavljajo ga Anamarija Lajh (flavta), Jaka Horvat (klarinet), Aldina Clarisa Ban (violina), Tomaž Pavlin (violina), Gabrijela Anžel (viola), Alma Pletšek (violončelo) in Marko Horvat (kontrabas).

Otroški pevski zbor ZGŠ v samostanu sv. Petra in Pavla Ptuj deluje od septembra leta 2021. Vodi ga glasbena pedagoginja in zborovodkinja Neža Tement. Mar-

ca letos so se prvič predstavili na Območni reviji otroških pevskih zborov, dosegli državni nivo in se uvrstili na regijsko srečanje v Gornji Radgoni. Enkrat mesečno prepevajo pri svetih mašah v cerkvi sv. Petra in Pavla Ptuj. Nastopajo pa tudi na koncertih in prireditvah v okviru šole in župnije.

Stoječe ovacije so bile najlepše darilo pevcem in glasbenikom za ta izjemni koncert. **MG**

Ptuj • Osnovnošolci izdelali izvirne in hitre avtomobilčke

Go-Car-Go spodbuja strojne poklice

Strojna šola ŠC Ptuj je pred dnevi organizirala tekmovanje z avtomobilčki Go-Car-Go. Prvi dan so se med seboj pomerili avtomobilčki brez električnega pogona, drugi dan pa z njim. Skupno je sodelovalo kar 14 osnovnih šol.

Glavni namen dogodka je spodbujanje mladih k pridobivanju poklicev na tehničnih področjih, ki trenutno zelo primanjkujejo.

Ravnateljica Anja Jesenek Grašič je poudarila, da tovrstno tekmovanje izvajajo že 12. leto zapored, lani so dodali novo kategorijo, in sicer tekmovanje z avtomobilčki na električni pogon oz. baterijo: »Z letošnjim odzivom šol smo zelo zadovoljni, saj je bilo oba dneva na startu 17 ekip. Slednje so se tudi letos zelo potrudile, tekmovale in se tudi zabavale. Veseli nas, da so dogodek finančno podprla številna podjetja, s katerimi sodelujemo. Prepoznala so pomen te športne prireditve, ki je predvsem v spodbujanju bodočih potencialov in kadrov.«

Po njenem mnenju je to enkratna priložnost za razvijanje tehničnih znanj in inovacij. V osnovnih šolah začnejo razvijati avtomobilček že v začetku šolskega leta, treba si je zamisliti karoserijo, barve, material, nato pa še vse skupaj samostojno izdelati. Pri tem morajo upoštevati tudi temo, letos je to bila trajnost in uporaba ekoloških materialov. Za ptujsko Strojno šolo so tovrstni dogodki pomembni tudi zato, ker se v njih kalijo bodoči inženirji.

Osnovnošolci z avtomobilčki na elektro pogon tekmujejo v več kategorijah, kot so vožnja naravnost, slalom in krožna varnost. Zmagovalna je najhitrejša ekipa. Ena izmed žlahtnejših nagrad je tista, v kateri sodelujejo vse sodelujoče ekipe. Njihova naloga je, da glasujejo za svojega favorita in sami izberejo naj avtomobilček. Posebna komisija pa nato izbere še tiste osnovne šole, ki so izstopale

Foto: CG

Letos so ekipe osnovnošolcev navdušile z zelo hitrimi avtomobilčki na električni pogon.

po ekstravagantnosti, tehnoloških rešitvah, samostojnem delu, izbiri materialov ...

Mladi so navdušeni nad avtomobilčki

Osmošolec Gregor Hebar iz OŠ Sveti Tomaž je z velikim navdušenjem povedal, da so bili letos zelo hitri. Barva na njihovem avtomobilčku je bila na dan tekmovanja še sveža, izdelali pa so ga iz lesa. Zamislili so si, da bo prav tak kot eden izmed junakov risanke Strela McQueen. Njihov mentor Drago Slavinec, sicer učitelj tehnike in tehnologije, je poudaril, da so učenci vložili res veliko dela v samo izdelavo, in sicer okoli 35 ur. Prvi dan so na tekmovanju Strojne šole sodelovale deklice, drugi dan pa fantje. »Ta projekt je zelo pomemben, saj učenci med izdelavo spoznavajo

razne obdelovalne postopke, zraven pa se veliko naučijo,« je dejal Slavinec. Ekipa OŠ Ljudski vrt je letos stari model predelala, dodali so spojler in prenovili prtljažnik. Avtomobil so poimenovali Črni torpedo, kar so nakazali že z izbiro črne in rdeče barve. Pri zunanji podobi jim je svetovala učiteljica likovnega pouka. Kaj Petek, učenec OŠ Ljudski vrt, je povedal, da ga zelo zanimajo avtomobili in vse, kar je povezano z njimi. »Naučili smo se sodelovati in pomagati drug drugemu. Poblíž smo spoznali električni pogon in številna nova orodja. Pridno smo delali vse šolsko leto in res smo se potrudili. Veliko nas je takih, ki nas zanima strojništvo, elektrika, pa tudi računalništvo.«

Letos je ponovno sodelovala tudi ekipa OŠ Hajdina. Avto so izdelali iz odpadnega aluminija, pri izdelavi pa so jim pomagali v podjetju

Talum. Po besedah mentorja Iztočka Milošiča je pomembno, da s takimi dejavnostmi mlade potegnejo od zaslonov, po drugi strani pa jim približajo deficitarne poklice. Med izdelavo se mladi tehniki naučijo raznih veščin, ki jim bodo prišle prav tako doma kot kasneje na delovnem mestu. Četrto leto zapored je pri projektu sodelovala tudi OŠ dr. Ljudevita Pivka Ptuj. Po besedah Simona Petka, učitelja tehnike in tehnologije, učenci s posebnimi potrebami še toliko bolj potrebujejo tovrstne izkušnje. »Naši učenci zelo radi sodelujejo pri takih projektih, saj jih navdušujejo tako avtomobili kot ročne spretnosti, predvsem fante.« Letos so sodelovali z Modrim dirkačem, uporabili so reciklirane materiale, stari PVC-sod. Tokrat so bili nekoliko hitrejši kot lani, ko so tekmovali z avtodomom.

Estera Korošec

Maribor • Razstava Katje Rus v UGM

Z restavratorko Katjo o njenem delu

Prvo majsko soboto je bilo v Umetnostni galeriji Maribor, natančneje v UGM Kabinetu, odprtje poučne in povedne razstave izbranih restavratorskih posegov Ptujčanke Katje Rus, konservatorke in restavratorke z odlično izkazanim znanjem in potencialom.

Izjemno nazorna in povedna razstava zajema osem likovnih eksponatov, ki so bili ali pa so še deležni skrbne restavratorske in negovalne roke. Kot je na odprtju pojasnila mojstrica Katja, je skrb za umetnine, njihova nega in pravilna hramba ter varna postavitve in osvetlitev pomembna dejavnost, a je manj znana v okviru muzejskih in razstavnih dejavnosti za občinstvo. Ob predstavitvi je postavila in odgovarjala na vprašanje: kaj sploh pomeni življenje umetnine. Nastajanje in ustvarjanje umetnine v prostorih umetnika je verjetno najkrajše, veliko daljše je tisto, ki ga umetnina živi izven ustvarjalnih atelejev, kot so galerije, stanovanja, muzeji ... In tako lahko v življenju umetnine nastanejo odragnine, raztrganine, odkruški ipd. A tudi skrbno nameščene in varovane slike je nujno razprašiti, pa tudi osvežiti, saj jim zob časa ne prizanaša. Na razstavi si je mogoče na-

Foto: Osebni arhiv

tančno ogledati olje na platnu Franca Koširja z naslovom Deklica v belem, delo je še v fazi restavriranja; olje na platnu Frana Tratnika Žena z rožo – restavriran okrasni

okvir in slika v procesu restavriranja; Ženska glava Ferda Vesela, Portret Malke slikarja Ivana Kosa in druga dela iz zakladnice slovenskega slikarstva. Zelo zanimive so

postopkovne izvedbe restavratorke Katje Rus, ki so prikazane na digitalnih ekranih.

Na odprtju je Katja med drugim razkrila, da je za domačo nego umetnin priporočljiv čopič za nanašanje pudra, ki ga lahko kupite v drogerijah. Sicer je poudarila, kako kompleksen je proces obnove poškodovane umetnine, saj zahteva temeljito analizo in poznavanje preteklih in sodobnih materialov in to po kemijskih in likovnih lastnostih. Materiali, ki vračajo slikam in kipom ter drugim artefaktom izvirno podobo, so dragi, da o časovno zahtevnih posegih sploh ne govorimo.

Razstava Iz zakulisja je odličen primer promocije veščin, znanj in poklica, ki združuje kreativnost, umetniško izražanje in izurjeno obrtniško roko kakor tudi znanje iz naravoslovnih ved. Razstava bo na ogled do 4. junija.

L. K.

Ptuj • Športno društvo vrtničarjev

Kratkohlačniki so tekli

Ptujski vrtec je tudi letos v sodelovanju z Zavodom za šport Ptuj organiziral že tradicionalna 42. občinski in 14. medobčinski kros. Letos je skupno tekmovalo 210 cicibanov in cicibanek iz devetih vrtcev (Ptuj, Hajdina, Videm, Cirkovce, Kidričevo, Markovci, Juršinci, Gorišnica in Dornava). Otroci se vsako leto veselo pripravljajo na ta dogodek, tisti najhitrejši tečejo, drugi pa jih spremljajo v vlogi navijačev.

Foto: CG

Tudi na letošnjem krosu je bilo pomembnejše sodelovati kot zmagovati.

Za otroke iz okoliških občin je sodelovanje na medobčinskem krosu težko pričakovani dogodek. Za marsikoga je veliko doživetje že vožnja z avtobusom in nato prihod na športni stadion. Spoznavali so se z otroki iz drugih vrtcev ter se pomerili v teku na 230 metrov. Zbrali so vse moči, da so prispeli do cilja in si prisluzili medaljo. Vzgojiteljice otrokom že pred samim dogodkom predstavijo podrobnosti tekmovanja, hkrati pa jih seznanijo s tem, kaj je primerno športno obnašanje. Mladi tekači so tudi letos zelo uživali v gibanju in navijanju, še posebej pa so bili navdušeni nad bratoma Malek, ki sta jih spodbujala, animirala, navijala in skupaj z njimi tudi tekla. Vse sodelujoče je nagovorila Mateja Lobenwein, ravnateljica vrtca Ptuj, ki je poudarila, da kros ni tekmovalnega značaja. »Naša želja je, da pri otrocih spodbujamo veselje do teka in športnih aktivnosti. Poskrbimo pa tudi za animacijo in veselo druženje.« Vsi nastopajoči so bili zmagovalci, za nagrado pa so prejeli spominsko medaljo.

EK

Podravje • Slovenski glasbeni ustvarjalci v Budimpešti

Halonga spet navdušila

Instrumentalno-vokalna skupina Halonga je letos marca gostovala na festivalu v Budimpešti. Na povabilo Društva KQRS-SI in Svetovne festivalske asociacije WOFA so se festivala udeležile številne vokalne, folklorne in instrumentalne skupine iz celotne Slovenije – več kot 500 udeležencev iz 25 kulturno umetniških društev.

Foto: Iztok Kobal

Skupino iz Haloz so sestavljali: ustni harmonikarji Potepuhi iz Cirku lan, ljudski godci KUD Franceta Forstneriča iz Vidma pri Ptuj, ljudske pevke KD Maksa Furjana iz Zavrča in Slavica Vidovič.

V Budimpešto so se nastopajoča skupina in spremljevalci podali z avtobusom. Ogledali so si Blatno jezero, kjer so imeli krajši postanek za okrepčilo. V Budimpešti so se namestili v hotelu, večer pa so vsem skupaj popestrili ljudski godci.

Madžarska z bogato tradicijo in očarljivo prestolnico, madžarskimi kavboji in cigansko glasbo, znamenitimi konji in plešočim čardašem, pekočo hrano in sladko palinko je bila več kot zadosten razlog, da so naslednji dan raziskali prestolnico in si ogledali vse njene znamenitosti: mostove, Trg herojev, Budimski grad, obiskali so še Ribiško trdnjavo, knjižnico in cerkev sv. Matije. Z razgledne točke pri vzpenjači so občudovali mesto pod seboj, posebej je izstopal madžarski parlament v Pešti. Zvečer je sledila vožnja z ladjo po Donavi. Med nepozabno panoramsko vožnjo po Donavi je sledil nastop nekaterih skupin in večerja.

V soboto popoldne je sledil glavni koncert. Med vsemi nastopajočimi folklornimi, pevskimi in instrumentalnimi skupinami je prav posebej odmeval 20-minutni nastop orgličarjev Potepuhi Halonga, ki so jih spremljale pevke KD Maksa Furjana iz Zavrča, Slavica Vidovič in ljudski godci KUD Franceta Forstneriča iz Vidma pri Ptuj. Med večerjo so za program poskrbeli madžarsko-ciganski ansambel in pesalci.

V nedeljo so se odpravili na vožnjo proti domu in uživali v prelepem razgledu na severno obalo Blatnega jezera, zanimive vasice z lepimi hiškami in vinogradi. Ustavili so se na polotoku Tihany in si ogledali samostan ter okolico. V panonski ravnici je veliko izvirov termalne vode in znanih toplic.

ZG

Podravje • Največja dobrodelna prireditve v organizaciji Radia-Tednika

Čalapkarije 2023 bodo drugačne in s še več srčnosti

Po letu dni se na Ptuj vračajo Čalapkarije. Gre za dogodek, na katerem družba Radio-Tednik Ptuj otrokom iz Spodnjega Podravja pričara dan brezplačnih norčij in zabave. Letošnje Čalapkarije, ki bodo pred nakupovalnim centrom Qcenter Ptuj potekale v petek, 2. junija, od 14. ure dalje, pa bodo prav posebne, saj bodo imele še močnejšo dobrodelno noto.

Čalapkarije so brezplačna in dobrodelna prireditve, na kateri več kot tisoč otrok uživa v igri z animatorji, napihljivimi igrali, delavnicami, igrami, brezplačnimi palačinkami, sladoledom ter drugimi prigrizki in dobrotami. Otrokom bo na voljo največje število napihljivih igral na enem mestu v zgodovini Spodnjega Podravja, lahko se bodo igrali tudi v največjem biljaržu na svetu. Poleg palačink bodo na voljo še druge dobrote – kurtoši, različne pijače in slastne pice.

Z veseljem na kvadrat, ki ga pri naša prireditve, so seveda srečni tudi starši. Tisti, ki lahko, pa ob tem pomagajo vsem drugim, ki jim počitnice ne pomenijo izključno sreče in veselja. Na dogodku poteka zbiranje sredstev v dobrodelnih skrinjicah, preko SMS-sporočil pa je moč cel mesec prispevati svoj delček, ki bo otrokom iz socialno šibkih okolij omogočil počitnikovanje.

Letošnje Čalapkarije pa bodo še razširile svoje dobrodelno poslanstvo. Tokrat bo dogodek in projekt razširjen še na večerno koncertno dogajanje, kjer bomo zbirali sredstva tudi za omilitev škode po ujmah. Vremenske ujme so namreč v minulih tednih v Spodnjem Pod-

ČALAPINKARIJE

Vsi partnerji v projektu se zavedajo težav, ki pestijo mnoge v Spodnjem Podravju, zato se vsi odrekajo delu dobička in ga namenjajo otrokom za letovanje, drugi del pa za potrebe pomoči družini Honomihl - Vrtnič.

Sredstva lahko nakažete na društvo Rotary Klub Ptuj: SI56-0215-0001-8478-105, namen nakazila: pomoč za družino Honomihl - Vrtnič.

Darujete lahko tudi v dobrodelni sklad Na dlani družbe Radio-Tednik Ptuj preko SMS-sporočil: **nadlani** ali **nadlani5** na 1919.

ravju povzročile veliko žalosti, med prizadetimi so tudi ostareli ljudje, ki nimajo prihrankov. Ena najbolj žalostnih je zgodba mlade štiričlanske družine Honomihl - Vrtnič iz Rotmana, ki ji je plaz vzel dom. Trenutno prebivajo pri sosedih, vsi pa srčno upajo, da čim prej najdejo nadomestno prebivališče in nato pot do novega doma. Starša Tomaž in Tea sta oba zaposlena v Domu upokoencev Ptuj. Hči Lucija, ki to jesen odhaja v prvi razred, se je zelo težko soočila s situacijo, da nima več svojih igrač in svoje sobe. Tudi sin Jaka, ki končuje drugi razred, si čim prej želi v lasten dom. Za oba je bila to zelo travmatična izkušnja.

Medtem ko čakajo še zadnje sodno izvedeniško mnenje, ki ga zahteva zavarovalnica, jim zavetje nudijo sosedi. Njihova želja je ostati v občini Juršinci, a za zdaj ne vedo, na kakšen način bodo prišli do novega doma.

„V družbi Radio-Tednik Ptuj se zavedamo vseh nastalih težav in vedno pomagamo, saj smo zelo socialno naravnana družba – kljub neumornemu delu ekipa Radia Ptuj in Štajerskega tednika vse dogodke pripravljamo na prostovoljni bazi in z veliko vnemo, saj vsi želimo dati skupnosti čim več in obenem pomagati tistim ki jih doletijo nesreče, krivice in težave,“ pove Domen

Foto: Črtomir Goznik

Hren, odgovorni urednik Radia Ptuj.

Zato se bodo Čalapkarije 2. junija nadaljevale tudi zvečer – na velikem odru pod šotorom bodo od 20. ure dalje nastopili Til Čeh, ansambel Upanje in Poskočni mu-

zikanti. Til Čeh je priljubljen mlad glasbenik, ki je zmeraj pa je pripravljen pomagati, kar bo dokazal tudi v petek zvečer, ko bo, tako kot Poskočni, pomagal pri zbiranju sredstev. Člani ansambla Upanje pa kot domačini na oder stopajo

še bolj osebno zavzeti, saj prihajajo iz naših krajev in se tudi sami zelo dobro zavedajo stisk, v katerih so se zaradi neurij in plazov znašli ljudje v naši okolici.

Cel večer bo med nastopi glasbenikov Dalibor Bedenik skrbel za super ritme prav posebne dobrodelne Petkove pumpe z oglašaji v program Radia Veseljak, Radia Aktual in Radia Ptuj. Tako bodo za našo in vašo srčno gesto po pomoči slišali in po svoje pomagali tudi poslušalci radijskih postaj po vsej Sloveniji, oziroma četrta milijona poslušalcev.

Bodite z nami na Čalapkarijah – v petek, 2. junija, od 14. ure dalje, pred Qcentrom Ptuj, da skupaj naredimo nekaj dobrega.

NŠ

Foto: Črtomir Goznik

ČALAPINKARIJE

2. junija 2023 na parkirišču Qcentra Ptuj

- od 14. do 20. ure nepozabna otroška zabava
- od 20. do 24. ure večerno koncertno dogajanje

Ansambel Upanje

Til Čeh

Dobrodelna Petkova pumpa

Poskočni muzikanti

Daruj za letovanje otrok iz Sp. Podravja in za omilitev škode po ujmah.

Pošlji **SMS: NADLANI** ali **NADLANI5** na 1919

ali svoj prispevek daruj na prireditvi.

Atletika
Kristjan z odlično serijo do nove zmage

Stran 14

Rokomet
Četverica odhaja iz Jeruzalema Ormoža

Stran 14

Nogomet
Dravinja tik pred Dravo in Vidmom, izstop Cirkulan

Stran 15

Atletika
Anej potrdil status najhitrejšega Slovenca

Stran 16

Urednik športnih strani:

Jože Mohorič.

Sodelavci:

David Breznik, Uroš Krstič,
Niko Šoštarčič, Simeon Gönc,
Franc Slodnjak,
Silva Razlag,
Črtomir Goznik.

Športni tednik

E-mail: sport@radio-tednik.si

Poslušajte nas
na svetovnem spletu!

RADIOPTUJ
na spletu

www.radio-ptuj.si

Nogomet • Kvalifikacije za 1. ligo

Aluminij deseti član prvoligaške družine

Le redkim drugoligašem doslej je uspelo v dodatnih kvalifikacijah za 1. ligo ugnati prvoligaše, v nedeljo se je na to listo vpisal tudi Aluminij. Kidričani so v seštevku dveh tekem povsem zasluženo slavili v obračunu z Gorico in bodo v naslednji sezoni 2023/24 po letu premora znova nastopali med prvoligaši.

„Občutki so fenomenalni, pokazali smo, da smo prava ekipa in da se znamo boriti za skupne cilje, pa naj bo to v 2. ligi ali pa s prvoligaši, kot je bilo letos v pokalu s Koprom in Olimpijo, nazadnje pa sedaj v dodatnih kvalifikacijah z Gorico,“ je po tekmi v Novi Gorici žarel kapetan moštva **Nik Marinšek**, eden najzaslužnejših za ekspresno vrnitev Aluminija v 1. ligo.

Podobno je razmišljal tudi trener **Robert Pevnik**: „Sedaj je čas za slavo, ob katerem pa bi se želel zahvaliti vsem v klubu in izven njega, ki so pripomogli k temu uspehu. Na koncu so napredovanje na igrišču priložili igralci, oni so najzaslužnejši, da bo Aluminij znova med elito. Lani se mi je prvič v karieri trenerja zgodilo, da sem s katerim klubom izpadel iz prve lige, zato sem letos toliko bolj vesel takojšnje vrnitve.“

Izkazalo se je, da so si igralci Aluminija odločilno prednost priigrali že na prvi tekmi v Kidričevem, ki so jo dobili z izidom 3:1.

1. tekma: Aluminij – Gorica 3:1 (1:1)

STRELCI: 1:0 Brest (7.), 1:1 Krajnc (19.), 2:1 Marinšek (57., z 11 m), 3:1 Skiba (78.).

ALUMINIJ: Banič, Jovan, Martič, Koblar, Črnčec (od 46. Gorenak),

Jagjič (od 93. Čavara), Schaubach, Marinšek (od 81. Munič), Brest (od 88. Grajfoner), Skiba, Šturm. Trener: Robert Pevnik.

GORICA: Likar, Ankrah, Junčaj (od 65. Baruca), Karrica (od 75. Iličič), Kolobarič, Krajnc, Mevlja, Mlakar, Petrovič (od 64. Petrovič), Selimović (od 82. Marinič), Velikonja (od 65. Hrka). Trener: Agron Šalja.

Že bežen pogled na polno tribuno kidričevskega športnega parka – ob prostem vstopu se je zbralo približno 800 gledalcev – je govoril o tem, da so privrženci Aluminija začutili pomembnost tekme in da verjamejo v uspešen konec sezone 2022/23 za njihov klub. Domači igralci jih niso razočarali, ampak so bili večji del tekme boljši in aktivnejši tekmelec na igrišču. Že v 7. minuti so izkoristili neodločnost obrambe Gorice in Marko Brest je z nizkim strelom ob vratarnju Likarju zadel polno – 1:0. Gorica

Foto: Aleš Fevžer / m24.si

Šumarji so se po uspešno opravljenih kvalifikacijah zasluženo veselili napredovanja v 1. ligo.

je hitro izenačila, z zelo natančnim strelom iz strani je s pomočjo vratnice v polno meril nekdanji član Aluminija Alen Krajnc – 1:1.

Gostje so bili v zaključku prvega in v začetku drugega polčasa blizu vodstva (stativa Krajnc, neuspel lob Karice), a res lep priložnosti jim

ni uspelo realizirati. To je v njihove vrste vneslo kar nekaj nerove, plod katere je bil tudi vodilni zadetek Aluminija. Smešen nesporazum vratarja Uroša Likarja in branilca Vahida Selimovića je slednji začel z nespametnim prekrškom nad Markom Brestom, ki je pozorno spremljal akcijo in stekel proti žogi. Sodniku Slavku Vinčiču ni preostalo drugega, kot da pokaže na belo piko, iz katere je bil zanesljiv izvajalec Nik Marinšek – 2:1.

Piko na i dobre predstave Aluminija je postavil Daniel Skiba v 78. minuti, ko je ob statični obrambi Gorice dosegel še tretji zadetek za svoje moštvo in mu zagotovil lepo prednost pred povratnim obračunom v Novi Gorici.

„Prednost je lepa, a moramo ostati mirni in brez evforije opraviti še drugi del naloge,“ je po tekmi dejal 21-letni Marko Brest, najboljši posameznik srečanja. Te ga načrta so se šumarji na Primorskem tudi držali ...

2. tekma: Gorica – Aluminij 1:1 (1:1)

STRELCA: 1:0 Iličič (9.), 1:1 Marinšek (27.).

GORICA: Likar, Krajnc (od 58. Andrejašič), Selimović, Hrka, Mlakar, Petrovič (od 66. Velikonja), Ahmetaj,

Kolobarič (od 72. Marinič), Jukič (od 46. Ankrah), Junčaj (od 58. Karrica), Iličič. Trener: Agron Šalja.

ALUMINIJ: Banič, Martič, Schaubach, Koblar, Jovan, Gorenak (od 68. Črnčec), Jagjič, Marinšek (od 82. Baskera), Šturm (od 68. Katuša), Brest (od 90. Grajfoner), Skiba (od 82. Čavara). Trener: Robert Pevnik.

Igralci v rdeče-belih dresih so na Primorskem od prve minute naprej kazali jasno željo po zmagovalju, pritisk na tekmece so vršili globoko na njihovi polovici. A le trenutek dekoncentracije je bil dovolj, da so Goričani zaostanek iz prve tekme prepolovili. Alen Krajnc je poskusil z zavitim strelom, ki ga je Tibor Banič še ubranil, po neuspešnem izbijanju Roka Schaubacha pa je žogo v gol pospravil Miroslav Iličič – 1:0.

Kljub zaostanku Kidričani v nobenem trenutku niso odstopali od zastavljenega načina igre, kar se jim je obrestovalo z izenačenjem v 27. minuti: žogo po podaji Tina Martiča je Daniel Skiba toliko preusmeril, da je prišla do Nika Marinška, ki jo je z atraktivnim in učinkovitim zaključkom s peto pospravil v mrežo – 1:1.

V zaključku prvega polčasa bi lahko Skiba in Brest praktično odločila tekmo, a nista zadela iz domala ide-

alnih položajev. Festival priložnost se je nadaljeval tudi v drugem polčasu, Brest je iz najlepše v 59. minuti zadel prečko.

V zadnjem delu tekme so domačini postajali vedno bolj nervozni, poskušali so tudi „na silo“, s številnimi visokimi podajami v kazenski prostor šumarjev. Obramba Štajercev pa je vse njihove napade uspešno odbila, v nekaj primerih pa se je izkazal tudi vratar Banič (dve odlični obrambi v 72. minuti, ko sta poskušala Velikonja in Ahmetaj).

Sredi drugega polčasa so člani domače navijaške skupine odšli s stadiona, v zaključku tekme pa svoj arzenal pirotehničnih sredstev za zunanje strani stadiona zmetali na igrišče. Po nekajminutnem premoru, ki je sledil, se je v sliko nemoči domačinov odlično podala še neizkoriščena priložnost Selimovića v 92. minuti, ko je iz nekaj metrov s silovitim strelom namesto mreže strelal prečko ...

Sledilo je veselje na eni in žalost na drugi strani, Aluminij se po enoletnem premoru vrača v 1. ligo, Gorica pa je po enoletnem plesu med prvoligaši znova izpadla, tretjič v zgodovini. Časi, ko je bila Gorica državni prvak (95/96, 03/04, 04/05, 05/06), so le še oddaljena senca ...

Jože Mohorič

Tenis • Roland Garros

Uspešno prestala kvalifikacije, Kitajka nato premočna

Najboljša slovenska teniška igralka in najboljša športnica MO Ptuj **Tamara Zidanšek** (112. na WTA) je letošnje nastope med posameznicami na odprtem prvenstvu Francije že končala. Nastopila pa bo še med dvojicami, kjer je tokrat združila moči s 27-letno Egipčanko Mayar Sherif. Njunji tekmici v 1. krogu bosta Madžarka Anna Bondar in Belgijka Greet Minnen.

Tami je v Parizu najprej uspešno opravila kvalifikacije, ki so vedno nepredvidljive in naporne, saj si vse

željajo zagotoviti nastop na glavnem turnirju. Izmed 128 igralk, ki začenejo kvalifikacije, pa uspele 16 najboljšim in še nekaterim srečnim poraženkam ...

Žreb pa v 1. krogu glavnega turnirja Tamarini nikakor ni bil naklonjen, saj jo je v 1. krogu čakala odlična Kitajka Qinwen Zheng, 19. nosilka turnirja. Igralka, ki je lani oktobra dopolnila 20 let, velja za eno najboljših v svoji generaciji in ji napovedujejo zelo svetlo prihodnost. Lani se je v prvi sezoni nastopov na grand slam turnirjih npr. uvrstila v 4. krog Roland Garrosa in dokazala, da ji peščena podlaga ne povzroča težav.

Kitajka je dvoboju začela z uspešno servisno igro, v drugi pa je že odzvela servis naši igralki (0:2). Tami je odgovorila z rebreakom (1:2), kma-

Tamara Zidanšek je v Parizu dobila vse tri kvalifikacijske dvoboje.

lu nato še z izenačenjem na 2:2. Po izgubljeni peti igri (2:3) je Slovenka rešila tri break žogice, četrte pa ne in Zhengova je povedla z 2:4.

Ko je v težavnem položaju, Tami po navadi iz sebe iztisne največ in tudi tokrat ji je uspelo z novim breakom znižati na 3:4. Naslednja servisna igra je šla z breakom znova na stran mlajše tekmece (3:5), ki ji je nato uspelo niz zaključiti na 3:6.

V drugem nizu je Zhengova še stopnjevala ritem in hitro povedla 0:4 ter po uri in 15 minutah mirno zaključila dvoboj. Razmerje v osvojenih točkah je bilo 43:60, glavna razlika pa v izsiljenih napakah, ki jih je bilo pri 25-letni članici TK Terme Ptuj zaradi agresivne in natančne igre tekmece veliko več (17:10). Kitajka je zadela tudi več winerjev (10:16).

Zidanškova je največji uspeh v karieri dosegla pred dvema letoma prav v Parizu, ko se je prebila vse do polfinala in nato dosegla karierno uvrstitev na WTA-lestvici – 22.

mesto. Lani se je prebila do 3. kroga, zato bo zaradi letošnjega izpada v 1. krogu sledil kar precejšen zdrs po lestvici ...

JM

Roland Garros, kvalifikacije, rezultati:

1. krog: Zidanšek (4.) – Abdurajimova (Uzbekistan) 7:6(2), 4:6, 6:2;
2. krog: Zidanšek (4.) – Zaharova (Rusija) 2:6, 6:2, 6:2;
3. krog: Zidanšek (4.) – Bolsova (Španija, 18.) 6:2, 7:6(4).

Glavni žreb:

1. krog: Zidanšek – Zheng (Kitajska, 19.) 3:6, 1:6.

Dvojice:

1. krog: Zidanšek/Sherif (Slovenija/Egipt) – Bondar/Minnen (Madžarska/Belgija).

Atletika • Miting v Slovenski Bistrici**Anej potrdil status najhitrejšega Slovenca**

V Slovenski Bistrici je potekal največji atletski dogodek leta v Sloveniji, 23. mednarodni miting Slovenska Bistrica, ki je imel prvič oznako mitinga svetovne celinske serije. Ob tem sta bila izvedena še tradicionalna Stepišnikov memorial in memorial Marjana Štimca. Zbralo se je 330 udeležencev iz Slovenije, Hrvaške, BiH, Srbije, Madžarske, Avstrije, Italije, Indije, Kitajske, Venezuele in Brazzilije.

Znova je bil v teku na 100 metrov, v katerem je nastopil 45 sprinterjev, odlični **Anej Čurin Prapotnik**. Član Atletskega kluba Ptuj je bil najhitrejši že v kvalifikacijah (10,36, veter +1,9), v finalu pa je tekel celo za pet stotink (10,24) hitreje od osebnega rekorda, ki ga je prejšnji terek postavil na Ptuj (10,29). Na žalost je bil veter v času teka za malenkost premočan (+2,4 m/s v hrbet), tako da rekordna znamka ne bo priznana. Kljub temu je zmaga v močni konkuren-

renci – Matevž Šušteršič je zaostal le za štiri stotinke – dokaz napredka.

V Sloveniji ni bilo tako hitrih sprinterjev v teku na 100 m skoraj dve desetletji. „Zanimiv finale je bil, posebej Šušteršič me je ogrožal. Če ne bi imel težav s krči, bi mi bilo še bližje. Je pa to zelo dober obet za štafeto. Moj start je bil soliden, drugi del pa sem imel slab,“ je po nastopu povedal Čurin Prapotnik.

Tek na 100 m (+2,4 m/s):

1. Anej Čurin Prapotnik (Ptuj)	10,24 s
2. Matevž Šušteršič (Krka)	10,28 s
3. Jernej Gumilar (Mass)	10,52 s

Uspešna je bila še ena članica ptujskega kluba, Veronika Domjan v metu diska. Po zmagi na Ptujju je slavila tudi tokrat, že v prvem poskusu je zmogla daljavo 54,86 metra. Preostali veljavni rezultati so bili 53,83, 52,20 in 51,43 metra.

Met diska (ž):

1. Veronika Domjan (Ptuj)	54,86 m
2. Lucija Leko (Hrvaška)	54,17 m
3. Hana Urankar (Kladivar)	53,16 m

Iz AK Ptuj so na mitingu nastopili še Maja Bedrač v teku na 100 m z ovirami, Karmen Grnjak v skoku v višino (obe sta ostali brez rezultata) in Nina Kirič v metu kopja (33,88 m).

Med boljšimi rezultati mitinga je v skoku v daljino magičnih osem metrov preskočil Hrvat Filip Pravdica (8,01 m). Agata Zupin (Velenje)

Foto: Črtomir Goznik

Anej Čurin Prapotnik (AK Ptuj) je tudi v Slovenski Bistrici tekel odlično, rekordna znamka pa ne bo priznana zaradi premočnega vetra v hrbet.

je v teku na 400 metrov z ovirami tekel drugi najboljši čas svoje kariere (56,01 s), pri moških je na isti razdalji slavil Ian Matic Guček (Kladivar, 50,32). Neja Filipič (Mass) je v skoku v daljino tokrat zmagala z izidom 6,49 m.

Za ptujskim mitingom je bil to drugi v letošnji seriji mednarodne atletske lige (MAL) Telekom Slovenije v sezoni. Tretji od sedmih bo 4. julija potekal v Novem mestu.

JM, sta

3. memorial Marjana Štimca v suvanju krogle je dobil Srb Armin Sinančević s kar 21,14 m, tretji je bil Blaž Zupančič (Mass) z 18,53 m. V 21. Stepišnikovem memorialu v metu kladiva sta zmagala Venezuelka Rosa Rodrigues (72,49 m) in Kitajec Wang Qi (69,50 m).

Rekreacija • 21. Poli maraton**Perutnina Ptuj bo za vsakega udeleženca posadila drevo**

Foto: Črtomir Goznik

Lanskega Poli maratona se je udeležilo več kot 4000 kolesarjev.

V najstarejšem slovenskem mestu se intenzivno pripravljajo na večti-sočglavo množico kolesarjev, ki se bo udeležila tradicionalnega Poli maratona. Največja novost letošnjega, že 21. Poli maratona, je sodelovanje med Perutnino Ptuj in organizacijo Treecelet. Za vsakega udeleženca bo Perutnina Ptuj v sodelovanju s Treecelet posadila drevo, tako da bo celoten projekt še bolj trajnostno obarvan. Lansko leto se je dogodka udeležilo več kot štiri tisoč kolesarjev.

„Perutnina Ptuj in Kolesarski klub Perutnina Ptuj z organizacijo 21. Poli maratona uspešno spodbujata gibanje in rekreacijo, ki je ob uravnove-

ženem prehranjevanju pomemben del zdravega življenjskega sloga. Kot trajnostno usmerjeno podjetje v Perutnini Ptuj vlagajo v zdravje zaposlenih in projekte, ki prispevajo k ohranjanju našega planeta. Eden izmed njih je tudi sajenje dreves,“ so povedali organizatorji.

Pomembne informacije o 21. Poli maratonu:

- kako do udeležbe na Poli maratonu 2023?

Tudi letošnji Poli maraton poteka v živo na Ptujju in v virtualni obliki.

- dogodek v živo: sobota, 3. junij

Kolesarji lahko izbirajo med tremi različno dolgimi kolesarskimi trasami: 2 km, 23 km in 52 km.

- virtualni maraton: od 2. do 4. junija

Kolesarji ga lahko prevozijo kjerkoli, med 2. in 4. junijem.

- spletne prijave potekajo na spletni strani poli.si, kjer najdete tudi vse ostale informacije.

Za udeležbo na maratonu je treba izpolniti tri preproste korake – prijavo, plačilo prijavnine in prihod na štart. Prijavnina znaša 15 € za odrasle in 10 € za otroke, rojene med letoma 2008 in 2015, medtem ko je za najmlajše (letnik 2016 ali kasneje) prijava brezplačna. Vsak udeleženec bo prejel brezplačno kolesarsko vetrovko, promocijska darila in bogato kulinarčno pogostitev.

Ob prihodu na cilj, ki bo pred upravno stavbo Perutnine Ptuj, se bo začelo zabavno dogajanje. Udeleženci se bodo lahko okrepčali s kulinarčno ponudbo, sodelovali v športnih animacijskih programih in prisluhnili nastopu skupine Rok'n'band. Ob 14,30 bo potekala tudi uradna podelitev nagrad in pokalov. Vabljeni na največji amaterski kolesarski projekt v Sloveniji!

»Pomembno je, da se zavedamo pomena sajenja dreves«

Sajenje dreves na negozdnatih območjih je izjemno pomembno za ohranjanje našega planeta. Drevesa imajo ključno vlogo v uravnavanju podnebja, saj z absorpcijo ogljikovega dioksida iz zraka pomagajo zmanjšati količino toplogrednih plinov, ki prispevajo k segrevanju planeta. Poleg tega drevesa zadržujejo vodo in zmanjšujejo erozijo tal, kar prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti in zmanjšanju tveganja za naravne katastrofe, kot so poplave in plazovi. Sajenje dreves pomaga tudi izboljšati kakovost zraka in krepi lokalne ekosisteme, ki nudijo hrano in zatočišče za različne rastlinske in živalske vrste. »Zato je še posebej pomembno, da se zavedamo pomena sajenja dreves in aktivno prispevamo k ohranjanju našega planeta za prihodnje generacije,« je poudaril generalni direktor Perutnine Ptuj **Enver Šišić**.

BELLA ITALIA: BOLOGNA, RIMINI in SAN MARINO

BRALCI IN POSLUŠALCI Radia-Tednika Ptuj preživite vikend v naši družbi

10. in 11. junija se z nami podajte na avtobusno popotovanje po Italiji

Metropolitanska BOLOGNA z živahnim utripom, obmorsko antično mesto RIMINI, najstarejša in najmanjša neodvisna republika na svetu SAN MARINO.

V Bologni, ki slovi po svoji odlični kuhinji in opečnatih zgradbah, si bomo ogledali trg Piazza Maggiore z baziliko San Petronio, srednjeveško palačo Comunale in Neptunov trg z slovitem vodnjakom, ki je bil navdih za logotip znamenite prestižne avtomobilske znamke Maserati. Radovednost nam bo potešil že samo pogled na poševni stolp, ki kljubuje zakonom gravitacije, Torre degli Asinelli. Prilegla se bo kakšna pijača v kavarni, veselili pa se bomo tudi nad izjemno izbiro v butikih in trgovinah.

Navdušile nas bodo dolge bele peščene plaže Riminija, slavolok in most Tiberio. Občudovali bomo slikovite uličice San Marina, ki ga obkrožajo srednjeveški kamniti zidovi, se sprehodili po trdnjavi na vrhu Titanovega grebena s čudovitim razgledom na Apenine, si ogledali baziliko sv. Marina in imeli veliko možnosti za samostojna odkrivanja ter ogled katerega od muzejev – Maranello Rosso Ferrari muzej, Muzej kovancev in žigov, Muzej vojakov...

CENA 159 €

Cena vključuje:

- prevoz z udobnim turističnim avtobusom
- nastanitev v hotelu *** v dvoposteljnih sobah
- 1 x polpenzion
- zunanji ogledi po programu
- vodenje in organizacija potovanja

Doplačila:

- obvezno doplačilo turistična lokalna mestna pristojbina 4€
- po želji vstopnine

Splošni pogoji so sestavni del programa!

Zagotovite si svoj sedež še danes in pokličite poslovalnico **Sonček**, **Slomškova ulica 5 na Ptujju, 02 749 32 82!**

Štajerski **TEDNIK**

RADIOPTUJ

SONČEK

Zeleni nasvet

Polži imajo letos gostijo

Žal veliko vlage prinese tudi večje težave s polži. Vremenske spremembe, v katere nekateri še vedno ne verjamejo, prinašajo vedno več težav z vremenom, saj so ekstremne razmere vedno pogostejše. Žal nas je tudi letos udarilo. Glede polžev in njihovega zatiranja ni veliko novega, žal pa so se še bolj razmnožili tudi tisti manjši, ki jih je težje najti in pobirati. Pa vseeno, ponovimo, kaj se da narediti.

Na prvem mestu je še vedno pobiranje

Zdaj, spomladi, je smiselno najti dovolj časa za pobiranje polžev, da bo manj težav poleti, kadar bo deževno vreme. Zagotovo še bolj pa je smiselno to početi septembra, ko se najpogosteje razmnožijo za naslednje leto.

Saj ni nujno, da jih iščemo po celem vrtu. Lahko jim nastavimo vabe, kjer jih najdemo. Radi imajo pivo, a ne vsakega in predvsem mora biti sveže. Zato lahko vanj namočite kuhinjske krpe in jih nastavite po vrtu. Tam jih boste zjutraj našli. Prav tako imajo raje ene rastline kakor druge. Ko boste ugotovili, katere so to pri vas, bo delo nekaj lažje. Vaba je lahko zanje tudi koruzni zdrob. Nastavite polento na krožnike, vendar naj nanjo ne teče voda z listov rastlin. Tam jih boste vedno nekaj našli. Nekateri pravijo, da se polente najedo in umrejo. V poskusih na fakulteti v Ljubljani to sicer ni bilo dokazano, a na polenti sem jih dolgo lovila tudi jaz. Najdete jih tudi pod deskami in poberete dokaj enostavno. Žal jih je vedno veliko tudi v okolici vaših zelenjadnic, zato je pobiranje nujno vsak dan. Pa zgodaj je treba vstati. Preizkušeno. Pobiranje v trdi temi pomeni, da jih najdemo tudi desetkrat več kakor kmalu po sončnem vzhodu.

Nastavljanje preprek

Polži ne morejo preko nekaterih ovir, na prvem mestu sta to baker in cink. Vendar mora biti ovira široka vsaj 15 cm. Ko pride cela žival na tako oviro, jo stresa elektrika. Nekateri poročajo, da je tudi delovanje ovčje volne, ki se jo polaga okoli ogroženih rastlin, učinkovito. Zagotovo je, kadar ni vsa premočena. Žal pa je škoda največ prav zdaj, ko pa je dežja toliko, da je volna premočena.

Zastirke

Nekatere rastline polže motijo. Zato ne gredo radi preko njih. Na prvem mestu bi omenila gozdno praproto. Ta je lahko suha ali še zelena. Deluje kar nekaj časa. Naberemo si jo, zastirko pa obnovimo vsak mesec. Lahko jo položite okoli rastlin, lahko pa samo na potke in okoli vrta. Na drugem mestu bi omenila kanadsko zlato rozgo in orjaško zlato rozgo. Saj sta si zelo podobni in je razlika med njima minimalna. Sta pa invazivni, tujerodni rastlini, bolj ju kosimo, večjo korist delamo tudi okolju. Le da ju je zdaj težko prepoznati, ko še ne cvetita. Na BF Ljubljana je bil poskus z njo zelo uspešen. Uporabljali so posušeni material, a menim, da bi tudi zelena zastirka služila svojemu namenu. Ko so preverili delovanje ovire in vodnega izvlečka, je bilo delovanje skoraj 100 %. Težava je le v času dežja, ko vodni izvleček ne deluje dolgo. Sama menim, da bi bilo uspešno tudi zalivanje s kavo in ovira iz rastlinskih delov omenjenih rastlin. Poleg preverjenega delovanja zgornjih rastlin pa nekaj

Foto: MP

V deževnem vremenu so polži velika nadlega.

časa delujeta tudi bezeg in vratič. Kot zastirka seveda. A bezgovo zastirko (listi in cvetovi ali samo listi) je treba večkrat obnavljati, kar tedensko je treba nanesti nove rastlinske dele. Lahko pa se tudi posuši skupaj in potem dodaja po potrebi.

Kava in kavna usedlina

Sama imam veliko dobrih izkušenj tudi s kavno usedlino. Ker pijem filter kavo, mi je ne manjka. Kavno usedlino ves čas, tudi pozimi in ko je vroče, posujem med rastlinami, ki delajo senco, gnečo. Tam namreč polži prespijo dan in vroče, suhe čase. Po dveh letih delovanja so se z mojega malega vrta umaknili. Trenutno jih ni. Opozarjam pa, da kavna usedlina deluje kislo. To pomeni, da zakisa zemljo. Zato bi jo ves čas uporabljala v grmovju, gostem rastlinju ob vrtu, od koder zvečer prihajajo na naš vrt. Ni težava tam, kjer je uporaba organskih domačih gnojil, saj sta kompost in gnoj pogosto celo preveč bazična. Da pa bi to na

veliko uporabljali na zelenjavnem vrtu kar kot zastirko, pa verjetno ne bi bilo najbolje. Lahko pa kavno usedlino kombinirate s pepelom, ki deluje bazično.

Pepel

Tudi pepel se je preizkušal v poskusu na BF Ljubljana. S posipavanjem polžev je najbolje učinkoval hrastov in smrečji pepel. Namesto apna torej raje uporabljajte pepel. Z apnom ali celo soljo pa uničujete zemljo, dolgoročno je škoda višja. Kot ovira, torej zastirka pa sta najbolje delovala spet hrast in tudi bukev. Če je pH vaše zemlje že visok, potem pepel nasipavajte samo po potkah okoli gredic, da ga ne bo sam pepel še povišal. Visok pH namreč rastlinam prepreči sprejemanje nekaterih mikrohranil. Rastline so potem lačne, s tem pa bolj občutljive na boleznine, škodljivce in tudi stresne razmere. Seveda je jasno, da je tudi plast pepela treba redno in pogosto obnavljati. Pepel je v zmerno vlažnih razmerah torej deloval.

Uporaba apnenega dušika

Apneni dušik je gnojilo, ki sicer v ekološki pridelavi ni dovoljeno. Treba ga je uporabljati pravilno. Kot zaščita deluje samo 14 dni. Ne moremo pa ga uporabljati vedno znova, saj gre za gnojilo. Če je dušika preveč, imajo rastline veliko težav. Saj je na sploh na vrtu veliko težav tudi zaradi pretiranega gnojenja. Apneni dušik 14 dni po uporabi deluje na prav vsa živa bitja, koristna in škodljiva. Uničimo tudi za rast in uspevanje naših vrtnin koristne mikroorganizme. Deluje tudi na kalleče seme in korenine rastlin. Zato je čakalna doba napisana na pripravkih. 14 dni po uporabi ne smemo saditi oz. presajati in tri tedne ne sejati, da ne bo škoda še večja. Zakopati ga je treba v zgornjo plast 10 cm zemlje. Potem bo uničil tudi majčkene polže, ki se še skrivajo v njej. Uporabimo pa ga lahko samo na praznih gredah. Ne poskušajte ga tresti okoli rastlin, da ne bo ožgal korenin.

Česa nikakor ne delamo

Že prej sem omenila, ne potremo apna ali celo soli po zemlji. S tem naredimo okolje tudi za naše vrtnine popolnoma nesprejemljivo, zato bodo ves čas hirale. In tako enkratno dejanje lahko škodi vrtninam tudi nekaj let. Nekateri polže naberejo v posodo in jih prelijajo z enim ali drugim. A kam potem gremo s tem materialom? Kamorkoli ga damo, naredimo škodo zemlji. Zemlja je živ organizem, tudi tista, ki ni na vašem vrtu in škoda se pozna tudi pri vas. Tudi na WC ali na kompost ga ne smemo dati, saj uničuje preko kanalizacije organizme v vodah. Sprejemljivo pa je, da se nabrane polže prelije z vročo vodo, uniči, vodo ohladi in z njo celo zalije okoli ogroženih rastlin. Tam se pogosto nekaj časa polži ne pojavijo.

Ja, polži so postali velika nadloga v času, ko nam nebo nudi vode preveč. Borba z njimi postaja res neizprosnna. A je potrebna, če želimo pridelati kaj tudi v tako težkih vremenskih razmerah, kot so letos. Bodimo potrpežljivi, za dežjem je še vedno posijalo sonce.

Miša Pušenjak

Domača lekarna

Naberite vsestranski rman

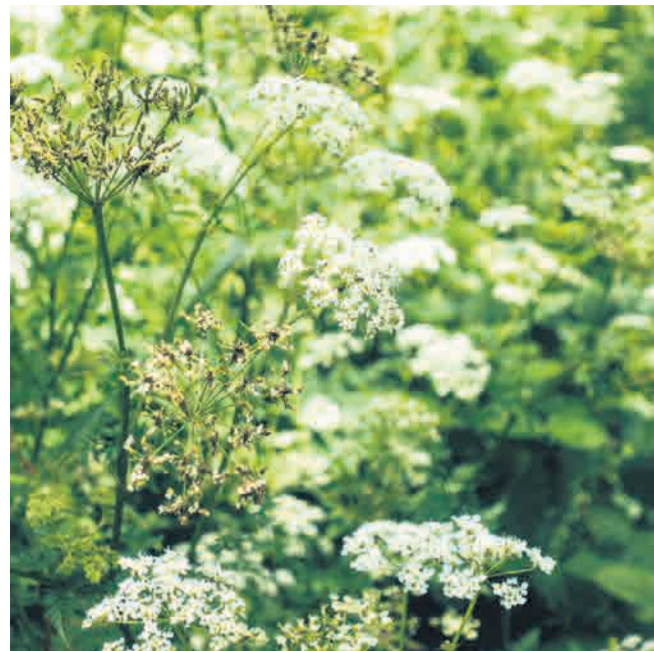

Foto: pexels

Pomladni sprehodi čez travnike nam omogočajo številne možnosti učenja, spoznavanja in odkrivanja novih poti ter zdravilnih rastlin. Med njimi je tudi rman, ki ga babice še kako dobro poznajo in ga pogosto uporabljajo pri pripravi čajev zoper prehladna obolenja.

A rman nam omogoča tudi številne druge možnosti uporabe, zato mu je vredno nameniti nekaj več pozornosti.

Rman najdemo skorajda na vsakem slovenskem travniku. Je trajnica in zraste do 50 centimetrov visoko. Ima pokončno in čvrsto, nekoliko lesnato steblo ter raste iz plazeče korenike. Listi so suličasti in dlakavi, izmenično nameščeni. Cvetni koški pa so urejeni v socvetja, ki se bohottijo v beli do temno rožnati barvi. Rman zacveti v maju in nato cveti vse do septembra. Na cvetnih koških pogosto srečujemo čebele, če ga povohamo, pa nas očara s sladkim cvetličnim vonjem.

Številne zdravilne učinkovine

V rmanu najdemo bogato paleto eteričnih olj in drugih učinkovin. V ljudskem zdravilstvu se pogosto uporablja za blaženje vnetij, prebavnih težav in prekomernega potenja. Poznan je tudi kot zaviralec krvavitve. Izvleček rmana deluje protimikrobno in je učinkovit proti številnim organizmom, ki povzročajo slabost, bruhanje in drisko. V eni izmed raziskav so potrdili tudi njegovo antioksidativno delovanje. Sicer pa njegovo uporabo priporočajo tudi pri spodbujanju teka in zoper bolečine v zgornjem delu trebuha, saj deluje protivnetno in spazmolitično (proti krčem). Poleg flavonoidov, salicilne kisline, vitamina C in folne kisline je doslej strokovnjakom iz rmana uspelo izolirati že več kot 100 spojin, kar o njegovi široki uporabnosti in cenjenosti priča tudi danes.

Čaj proti hemoroidom

Za pripravo potrebujemo 20 g rmana, 20 g omele, 20 g plešča, 20 g črnega trna in 20 g kamilice. Potrebujemo suha zelišča, ki jih med seboj dobro premešamo in shranimo v stekleni posodi na navoj, da ne izgubijo arome. Za pripravo potrebujemo dve žlički mešanice, ki jo prelijemo z vročo vodo in pustimo stati do pet minut. Nato odcedimo. Popijemo po eno skodelico zjutraj in zvečer.

Čaj zoper migreno in težave v menopavzi

Za pripravo potrebujemo 20 gramov rmana, 20 gramov lubja krhlike, 20 gramov dišeče perle, 20 gramov listov sene in 20 gramov korenike pirnice. Suha zelišča med seboj dobro premešamo in hranimo v stekleni posodi na navoj na temnem in suhem mestu. Za pripravo čaja potrebujemo dve žlički mešanice in jo prelijemo z 250 mililitri vrele vode. Pustimo stati največ 10 minut, nato odcedimo. Uživamo po eno skodelico zjutraj na tešče in zvečer, tik pred spanjem.

Zoran Franc

Uporaba rmana v zdravilstvu

V zdravilstvu se rman uporablja proti vročini, prehladu, griži, driski, napenjanju, krvaveči zlati žili, zvišanemu krvnemu tlaku, pri možganski in koronarni trombozi, povezani z zvišanim tlakom, za povrnitev teka, ob izostanku mesečnega perila. Rman je še posebej uporaben za dekleta in žene, ki imajo ob menstruaciji krče s spremljajočimi bolečinami v križu v spodnjem delu trupa. Rman je diaforetik, potilo, antipiretik, sredstvo proti vročini, spazmolitik, blažilo krčnih bolečin, sedativ in hipnotik, pomirjevalo in uspavalno, , zniževalec krvnega tlaka, , krčilo tkivnih površin, diuretik, spodbujevalec nastanka in izločanja vode ter uroantiseptik oziroma razkužilo za sečila.

Neželeni učinki se lahko kažejo kot preobčutljivostne reakcije, ki se kaže s srbenjem in vnetjem kože. V tem primeru prenehamo z jemanjem rmana. Pri bolnikih z epilepsijo in nosečnicah, doječih materah pa je rman kontraindiciran.

Foto: MP

Zlata rozga je dokazano ovira za polže.

9 SEZONA
PROJEKTA

OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELJO

1. POLFINALE

Petek, 9. junij, ob 17. uri
Europark Maribor
Glasbena gostja: Ditka

2. POLFINALE

Sobota, 10. junij, ob 10. uri
Planet Tuš Celje
Glasbena gostja: Klara Jazbec

3. POLFINALE

Sobota, 17. junij, ob 10. uri
Qcenter Ptuj
Glasbena gostja: Anabel

Bodite z nami in uživajte v družbi najboljših, v družbi otrok. Vstop je prost.

Fram • Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo, 9. sezona

Lepo in doživeto, kot znajo le mladi

Pevski talenti OŠ Fram so sklenili 9. sezono predizbov projekta **Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo**. S svojim petjem so navdušili občinstvo v dvorani DTV Partizan Fram. Peli so prepoznavne skladbe zabavne glasbe. Tudi tokrat niso manjkale pesmi Nine Pušlar. Med mladimi pa je še vedno zelo priljubljena tudi skladba Dan ljubezni legendarne skupine Pepel kri, ki bo kmalu slavila zlati jubilej.

9. SEZONA PROJEKTA

OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELIO

Sponsorji prireditve

h•BIT
IT rešitve

SILKEM

SAZAS

VIVAPEN

Štajerski **TEDNIK**

RADIOPTUJ

Paulina Pristavnik Gobec, 3. c, pesem *Pravljica o mavričnih ljudeh (Šank rock)*, zmagovalka v mlajši kategoriji: „Na tem odru sem tokrat zapela tretjič, sodelujem že od prvega razreda. Zelo rada pojem, peti sem začela v vrtcu. Rada pojem slovenske pesmi, pa tudi angleške. Tudi moja mama in ati rada pojeta. Pričakovala sem, da se bom uvrstila v polfinale. V polfinalu pa si želim podobno, kot sem si želela na predizboru, da bi mi uspelo.“

Foto: ČG

Taja Maver, 6. a, pesem *Metulji (Pliš)*, lastna spremljava na klavirju, zmagovalka v starejši kategoriji: „Na tihem sem pričakovala, da mi bo uspelo, da bom napredovala v polfinale. Zelo sem vesela, nekoč si želim tudi zmagati v tem projektu. Doslej sem sodelovala že šestkrat, se trikrat uvrstila v polfinale, dvakrat sem bila tudi finalistka. Rada pojem slovenske pesmi, bolj pa angleške. Obiskujem klavir in se izpolnjam v solo petju. Želim se ukvarjati s petjem.“

Foto: ČG

Sponsorji so bili:

Občina Rače-Fram, IT rešitve H BIT, Silkem, Vivapen, Servis Štangler in Sazas.

Občina Rače-Fram je ena izmed tistih občin, ki so med prvimi prepoznale poslanstvo projekta in pomen petja slovenskih pesmi ter njegov identiten pomen, prav tako pa tudi kot izjemno priložnost za razvoj mladih pevskih talentov, ki bodo s svojimi glasovi nekoč bogatili slovenski pevski in glasbeni oder. Skoraj polovica pevcev, ki so nastopili 25. maja,

se je že preizkusila v projektu, ki je v letošnji sezoni prinesel več novosti, vse s ciljem, da mladi v tem svojem nastopu lahko dajo od sebe najboljšo, kar premorejo. V improvizirani učilnici na odru je vselej zelo zabavno in sproščujoče, da bi bil nastop po pogovoru z voditeljem Daliborjem Bedenikom čim bolj sproščen. Nekaj k temu prispeva tudi dejstvo, da po končanih nastopih še ni zmagovalcev. Razglasijo jih šele naslednji dan v

oddaji Mozaik Radia Ptuj, ki je na programu ob 16. uri, ob 19. uri isti večer pa si je že mogoče ogledati tudi krajše odlomke njihovih nastopov.

Tudi v OŠ Rače so zelo naklonjeni projektu **Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo**. Mladi pevci so se pod vodstvom mentorice Dore Ožvald tudi letos dobro pripravili, lepo in doživeto zapeli, kot znajo le mladi. Ponosna sta tudi ravnateljica OŠ Fram Vesna

Lešnik in novi župan občine Rače-Fram Samo Rajšp, ki je bil prav tako med navdušenimi spremljevalci nastopov mladih pevcev, kot tudi njihovi starši.

Občino Rače-Fram in OŠ Fram bosta v polfinalu predstavljali Paulina Pristavnik Gobec v mlajši kategoriji, v starejši pa Taja Maver.

Tudi pevci OŠ Fram so za darilo dobili nalivno pero Vivapen.

MG

Popravilo kmetijskih strojev in prodaja

zastopamo:
STEYR

SERVIS ŠTANGLER d.o.o.

Brezula 15a, 2327 Rače

Tel.: 02/ 609 51 20, 041 625 978

www.stangler.si, E-mail: peter.stangler@siol.net

Majšperk • O Milku Pečetu – pionirju raziskovanja poklicnih bolezni

Ko že pozabljeni spomini oživijo

»To je razstava o mojem očetu, o njegovi človečnosti, dana za obujanje spominov,« je dejala Ala Peče, hčerka Milka Pečeta, Ptujskogorčana, zdravnika Haložanov, rodoljuba, dobrotnika in kulturnika. Spomini nanj oz. na njegovo delovanje so še vedno živi med starejšimi občani, njegovo delo pa je postavilo temelje raziskovanju in zdravljenju poklicnih bolezni.

»Moj oče je bil zaljubljen v rojstni kraj in bivanje tukaj, tako da veliko vem o njegovem delu, predvsem iz pripovedovanj moje mame, saj je oče umrl, ko sem bila stara vsega 15 let,« je začela Ala Peče, sicer dolgoletna novinarka na TV Slovenija. Ala je na Ptujski Gori preživela le zgodnje otroštvo, saj se je s sedmimi leti, torej 1945, odselila v Maribor, kjer je bil Peče imenovan za okrožnega zdravnika mariborskega območja. Kljub kratkotrajnemu bivanju na tem haloškem območju so ji nekateri domačini v spomin na njenega očeta, njegova dela ali na

otročstvo v Majšperku ob odprtju razstave iskreno stisnili roko. Med njimi je bil tudi Stanislav Krajnc iz Podlož. »Leta 1945, 9. maja, smo bili štiri otroci ranjeni, enega je ubilo. Prišli so trije zdravniki, dva iz Slovenske Bistrice, eden s Ptujске Gore, ne vem, ali je bil Peče ali ne. Moja, žal pokojna žena Amalija Mešiček pa mi je o družini Peče vedno pripovedovala le dobre stvari. Bila je iz revne družine, Pečeti so bili premožnejši, in če se je lahko revež že dobro najedel, je bilo veliko.« Lidija Mally, Ptujskogorčanka, pa je povedala: »Mama mi je pripovedo-

vala, kako me je kot dojenčico nosila v takratni zdravstveni dom na Ptujski Gori, gospa Grušovnik pa je bila prva babica, tako da so imele takrat ženske ravno na pobudo Pečeta organizirano neke vrste posvetovalnico.«

Ob pogledu na zdravniške instrumente, dopise, potrdila, ugotovitve, ki jih je prejel ali napisal Milko Peče, se tako marsikomu prebudijo spomini ali pa odstre delček zgodovinskega vpogleda v čas pred drugo svetovno vojno in nekaj let po njej. Ambulanta na Ptujski Gori je delovala na naslovu 25, to je sedaj

pri Drevenškovi. Milko Peče pa je v ambulanti ali na terenu pregledoval bolnike vse od Makol do Podlehnik in z Dravskega ter Ptujskega polja, posebno pozornost pa je namenjal poklicnim boleznim. »Ta veja medicine je bila takrat nepoznana in tudi kolegi zdravniki so posmehljivo gledali očetovo zavzetost,« se spominja Ala Peče. Milko Peče je tako dokazal, da kremenov peščenjak ne nudi le kruha, temveč tudi krajša življenje kamnosekom iz Rogatca, raziskoval je obolenost makolskih rudarjev v rudniku Šega, pogosti pa so bili tudi primeri

Foto: Mojca Vtič

Razstava *Zaprisežen ljubezni in življenju – pozabljeni zdravnik in krajan je posvečena dr. Milku Pečetu s Ptujске Gore, prvemu slovenskemu raziskovalcu poklicnih bolezni, ob 120. obletnici njegovega rojstva. Razstava je bila na ogled do četrtega, 25. maja. »Oče bi bil neskončno vesel te razstave,« je dejala Ala Peče, ki je zgodnja otroška leta preživela na Ptujski Gori.*

tuberkuloze (bolezni pljuč), ki so jo sicer poznali skoraj v vsaki haloški družini. Tatjana Železnik, avtorica razstave in upokojena profesorica zgodovine, pa je ob tem izpostavila še Pečeto kulturno udejstvovanje, njegovo pokončnost ob okupaciji Nemcev ter neizbežno internacijo. Po uspešnem pobegu iz

bombardiranega Dresdna, priključiti partizanom in po koncu vojne je nadaljeval zdravniško službo v Mariboru, nato v Ljubljani, kjer je zaradi raka na pljučih, torej organa, kateremu je najbrž namenil največ pozornosti, le nekaj mesecev po 50. letu umrl.

Mojca Vtič

Piše: **Dani Zorko** • Po poteh in stranpoteh Azije

Končno AngkorWat

Nov šofer se je imenoval **Jeni** (ali nekaj takega) in je tudi znal solidno angleško. Vstopnica za celotni kompleks je izjemoma veljala dva dni, drugače pa je cena krepko sovpadala z visokoturažnimi znamenitostmi v Evropi. Lokalci lahko vstopajo seveda ceneje, kot turist pa si kar obran. Ampak je vredno.

AngkorWat je največji verski kompleks na svetu, sestavljen pa je iz več templjev, kjer je Angkor pravzaprav eden izmed več kot dvajsetih, vendar najpomembnejši in najbolj ohranjen. V času Kmerskega imperija je bil zgrajen kot hindujski tempelj, z mešanjem drugih ljudstev pa se je v 12. stoletju postopno preoblikoval v budistični tempelj. Kupole predstavljajo

goro Meru, ki v omenjenih verstvih predstavlja goro svetov oz. dom hindujskih bogov. Ne bi se preveč spuščal v zgodovino in arhitekturo, ker je to delo drugih ljudi, vseeno pa je zanimivo, da so raziskovalci ugotovili, da so tudi na tem območju verske in druge pomembne objekte postavljali z upoštevanjem nebesnih oblik in znamenj ter s podobnimi gradbenimi tehnikami

kot drugod po svetu. Ker imajo stare civilizacije posebno mesto in pozornost v mojem repertoarju, se vedno znova čudim, kako lahko na različnih krajih sveta najdemo toliko vzporednic in podobnosti med delovanjem znanstvenikov, mislecev in drugih pomembnih figur iz zgodovine.

Če si hočeš ogledati res vse, potrebuješ nekaj dni. Midva sva si

Foto: Dani Zorko

Podoba, kjer se kar malo ustaviš.

Foto: Dani Zorko

Bodoči prodajalec v zamišljeni pozi

Foto: Dani Zorko

Korenine uničujejo objekte.

najprej pogledala tempelj BanteayKdei, ki je znan po svojih figurah na vhodu, nadaljevala pa sva v Ta Prohm, kjer so glavna atrakcija med kamenjem pravzaprav prastara drevesa, ki svoje korenine ovijajo daleč po površini. Tudi ta drevesa so razlog, da ti templji razpadajo, ker so ogromna. Vsak tempelj ima svoje značilnosti, osnovne oblike so ohranjene povsod, izpostavil pa bi še tempelj Bayon, ki je verjetno največji v kompleksu, do njega pa vodi pot na stebrih, saj ga je včasih obkrožala voda. Če si človek ne prebere nekaj dejstev o zgodovini in če ne zna opazovati postavitev, mu ti kupi kamenja ne bodo veliko pomenili. Vse te zgodovinske atrakcije imajo večplastne pripovedi in vsak mora najti svojo zgodbo, ki ga zanima. Če ne drugo, se običajen človek vpraša, kako so sploh lahko tra-

dili. Kdo je dal idejo, kdo je klesal kamen, kako so ga dvignili?

Med temi kompleksi naju je vozil Jeni, pri vsakem pa smo se zmenili, kje se dobimo. Prijetno sva ga presenetila s tem, da sva ga povabila zraven na kosilo, na kavo in na vse drugo, kar sva uživala midva. Vide-lo se mu je, da že dolgo ni pošteno jedel in da od drugih obiskovalcev to ni običajna praksa. Nama pa je bilo všeč, da smo se lahko pogovarjali, predvsem pa bi nama bilo težko, da bi naju gledal z distance, kako se baševa, sam pa bi stradal. Možakar pa se je skoraj razjokal od veselja, ko sva mu podarila sladole-dno lučko, zelo znano znamko tudi pri nas, ki je stala sicer toliko, kot je njegova dnevna mezda. Ne bom pretiral, da je s to lučko naredil en paradni krog med svojimi, ki so mu jo očitno zavidali. Vsaj za en dan sva dobila pravega prijatelja.

	ŠVICARSKI REFORMATOR SOLSTVA (JOHANN)	ZAPOR	RADIOTE-LEGRAFSKI KLIC NA POMOČ	RIMSKI CESAR	NEPO-POLNA RAZVITOST	GLASBENIK ALEŠ VOVK			
EVANGELIČANSKI DUHOVNIK									
NAŠ NEKDANJI PEVSKI TRIO									
ZDRAVSTVENA DELAVKA									
TANJA STARIČ NAVIHAN DEČEK IZ RISANKE			ROMAN VODEB	NEW YORK					
				OTOK JUŽNO OD LOSINJA					
						MINI DIRKALNI AVTO			
			VLEČENJE KONJENISKI CENTER PRI RIBNICI						
PIVO STARIH SLOVANOV									
NIZ. SLIKAR, REMBRANTOV UČENEC (GERARD)				OSEBNI ZAJEMEK NEK. SVED. SPIDVEJST FUNDIN					
IZMISLJENO OPRAVIČILO									
AVTOR: MARKO BOKALIČ						NEVOŠČ-LJIVOST VELIKO NEMŠKO MESTO			
	PRIKRIT NAČRT ZA IZVEDBO KAZNIVEGA DEJANJA	HLAD IZ SPODNJEGA DELA DEBLA, KORENICNIK	DOSEDANJA EVROPSKA KOMISARKA BULC	STARO ITALSKO PLEME V APENINIH	ENAKI ČRKI	GRŠKI BOG VETROV	ODTIS STORILCA NA MESTU DEJANJA	UDAREC NARAVNOST NAPREJ PRI BOKSU KRCMA	TEKOČI, MAGNETNI, IZOLIRNI, CILJNI, ŽALNI?
SREDIŠČE DOLENJSKE									
DOLGOLASI KOROSKI KANTAVTOR									
POPIVANJE POZNO V NOČ					ISTRSKI RIBIŠKI COLN NASELJE NA VURTU				
ŽENSKI MEZOPO-TAMSKI NOČNI DEMON						DEL POPU-LACIJE REKA NA SPODNJEM SASKEM			
DRUGA PLESNA SLIKA PRI ČETVORKI				EMIL ERJAVEC			RUTENJU		
NEMŠKI GEOGRAF IN KARTO-GRAF (AUGUST)				EDWIN ALDRIN			SPLETNA DOMENA AVSTRUJE		
AFRIKANSKO IME MESTA CAPE TOWN V JUŽNI AFRIKI									

V telesu ga je 120 mg, približno tretjino v okostju, preostanek pa v zunajcelični tekočini, živcih in mišicah. Je nujen za vzdrževanje ravnovesja vode v telesu, da voda ne postane niti preveč kisla niti preveč bazična. Celične stene potrebujejo ta mineral za črpanje hranilnih snovi iz krvi in krčenje mišic. Pomaga tudi preprečevati vročinsko kap. Znaki pomanjkanja so lahko nepravilna prebava ogljikovih hidratov, dehidriranost, nepravilno delovanje srca, krči in mišična oslabelost. Simptoma prevelike doze sta siromašenje zaloga kalija in visok krvni tlak. Dobri viri so kuhinjska sol, sir, salama, vložena zelenjava, ovseni piškoti, paradiznikov kečap, zelene olive, koruzni kosmiči, rdeča pesa, žitarice, morske alge, sardine, kruh. Priporočljiva dnevna količina za odraslega ni določena.

Foto: Dani Zorko

Za vstopnice sva se morala fotografirati.

Štajerski TEDNIK

KOLOFON

Izdajatelj: Družba za časopisno in radijsko dejavnost Radio-Tednik, d. o. o., Ptuj
 Direktor: **Drago Slameršak**
 Odgovorna urednica: **Simona Meznarič**
 Urednik športnih strani: **Jože Mohorič**
 Novinarji: **Mojca Zemljarič, Dženana Kmetec, Monika Horvat, Mojca Vtič, Senka Dreu, Estera Korošec**
 Fotoreporter: **Črtomir Goznik**
 Lektorica: **Lea Skok Vaupotič**
 Tehnična redakcija in grafično oblikovanje: **Slavko Ribarič, Daniel Rižner**
 Naročniška razmerja: Majda Šegula (02) 749-34-16
 Transakcijski račun: 04202-0000506665 pri Novi KBM, d. d.
 E-mail uredništva: tednik@radio-tednik.si, nabiralnik@radio-tednik.si
 Oglasno trženje: Marjana Pihler (02) 749-34-10
 Sprejem oglasov po e-mailu: nabiralnik@radio-tednik.si
 Marketing: Bojana Čeh (02) 749-34-14, Marjana Gobec Dokl (02) 749-34-20, Patricija Majcen (02) 749-34-30, Megamarketing, d.o.o. (Ela Huzjan: (02) 749 34 27)
 Internet: www.tednik.si, www.radio-ptuj.si
 Naslov: Radio-Tednik Ptuj, p. p. 95, Osojnikova cesta 3, 2250 Ptuj; tel.: (02) 749-34-10, faks: (02) 749-34-35. Štajerski tednik je naslednik Ptujkega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Ukrajni odbor OF Ptuj leta 1948. Izhaja vsak torek in petek.
 Cena izvoda v torek je 1,90 EUR, cena izvoda v petek z revijo Stop je 2,20 EUR. Celoletna naročnina: 205,88 EUR, za tujino v torek 182,45 EUR, v petek 212,94 EUR. Nenaročenih fotografij in rokopisov ne vračamo in ne honoriramo.
 Tisk: Salomon, d. o. o. Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izvoda in se obračunava v skladu z 41. členom ZDDV-1L (Uradni list 72/2019).
 Vsak obiskovalec gostinske verige Mediabar z nakupom pijače, ne pa hrane in cigaret, prejme določeno število točk, za katere lahko dobi brezplačen izvod revije, časopisa ali križank. Vsak tiskan izvod ima na naslovnici označeno vrednost v točkah. Za vsak porabljen evro stranka pridobi eno točko.
 Več informacij o gostinski verigi Mediabar na www.mediabar.si.

? DEM - del populacije, ki ima z drugo populacijo delno omejen genski pretok, **DOU, Gerard** - nizoz. slikar, **TERP** - naselje na umetni nasutini na poplavnem območju na obali Severnega morja

Videm • Zadnja maša in slovo sestre Ive Horvat

Iva Horvat, misijonarka v Indoneziji

Na belo nedeljo, 16. aprila, se je od svojih župljanov in domače fare poslovila sestra Iva Horvat, ki je konec meseca odšla v misijon v Indonezijo.

Pri pozni maši v cerkvi sv. Vida v Vidmu je bilo zelo svečano. Mašo je daroval domači župnik p. Klemen Slapšak v somaševanju s p. Tarzicijem Kolenkom, ki je bil še posebej ganjen, ko ji je zaželel srečno in blagoslovljeno pot, saj je spremljal njeno življenjsko pot in odločitve že od otroštva.

Sestra Iva je bila za misijonsko pot odločena že novembra 2021, ko je to zaobljubo tudi izreкла. Takratne slovesne svete maše in praznovanja so se poleg sester iz Ljubljane in Celja, bratov minoritov in kapucinov udeležile tudi sestre iz Poljske, Avstrije in Madžarske, njena družina, prijatelji in župljani domače župnije. Na koncu maše je Iva prejela misijonski križ, nato pa še prvo misijonsko poslanstvo od generalne predstojnice iz Rima. V provinci

Indonezije bo oznanjevala Kristusa v eni največjih muslimanskih dežel na svetu, kjer je le tri odstotke kristjanov. Pomagala bo sestram v zdravstvu in opravljala vsa druga dela, ki ji bodo dodeljena.

Od novembra 2021 do letošnjega aprila je sestra Iva preživela v Ljubljani, na Mirju v skupnosti frančiškanskih sester Marijinih misijonarkah. Seveda je vmes imela kar nekaj priprav, med drugim tudi učenje angleščine. Bila je tudi pol leta na Malti, kjer se je izpopolnjevala na tečajih angleščine. Svojo redovniško formacijo in pripravo na svoje poslanstvo je opravljala na Poljskem, v Franciji in v Ljubljani. Pri sestrah jo je najbolj navdušila karizma in različnost, saj živijo v mednarodnih skupnostih. Pet

Skupna spominska fotografija s sestro Ivo Horvat, mnogi stiski rok, objemi in solze v očeh ...

Foto: Jože Kozel

let je živela v skupnosti na Poljskem, kjer je delala z otroki iz socialno ogroženih družin. Seveda se je najprej morala naučiti poljščino.

Iva je odraščala v župniji Videm pri Ptujju v verni družini z dvema bratom. Bili so dejavni v župniji. Tudi oče in mama sta zelo poveza-

na s cerkvijo, od koder je črpala prve navdihe. Pri 25 letih se je odločila za redovništvo. Končala je študij biotehnologije in nato

zaposila za vstop v noviciat. Je naravoslovka, obožuje šport in rada bere.

Zdenka Golub

Sudoku • Sudoku

Izpolnite prazne kvadratke s številkami od 1 do 9. Pazite: vsaka številka se lahko v isti vodoravni ali navpični vrstici ter v istem manjšem kvadratu pojavi **le enkrat**.

4		9	7		1			
				4				
		6					2	
6		2		1				9
	4			9			8	
8				7		4		5
	8					5		
				6				
			5		4	1		7

3					9			
		9			1	4		3
6			7	3				9
5	2			6	7			
			4	9			1	8
4				7	6			2
2		3	5			1		
			3					7

Od torca do torca

Tadejev znakovskop

	Ljubezen	Posel	Denar	Zdravje
Oven	♥♥	☺☺☺	€€	★
Bik	♥♥	☺☺	€€	★★★
Dvoječka	♥	☺☺☺	€	★★
Rak	♥♥♥	☺☺	€	★★★
Lev	♥♥	☺☺☺	€€	★
Devica	♥	☺☺	€€€	★★
Tehtnica	♥♥♥	☺	€€	★★★
Škorpion	♥♥	☺☺☺	€€€	★
Strelec	♥	☺☺	€€€	★★
Kozorog	♥♥♥	☺☺	€€	★
Vodnar	♥♥	☺	€€	★★★
Ribi	♥♥♥	☺☺	€	★★★

Sestavi: Tadej Šink, horarni astrolog

(velja za teden od 30. maja do 5. junija 2023)
1 znak – slabo, 2 znaka – dobro, 3 znaki – odlično

Tednikova nagradna razrezanka • Kaj je na fotografiji?

Foto: CG

Da boste lažje ugotovili, vzemite v roke škarjice, razrežite fotografijo po črtah in nato na novo sestavite kvadratke ter jih nalepite na papirno podlago.

Pravilno sestavljeno razrezanko s svojimi podatki pošljite na naslov Radio-Tednik, d. o. o., Osojnikova 3, 2250 Ptuj, do ponedeljka, 5. junija. Lahko jo tudi fotografirate (skupaj s kupončkom z izpolnjenimi osebnimi podatki) in jo pošljete na elektronski naslov: tednik@radio-tednik.si.

Izmed vseh poslanih rešitev razrezanke bomo vsak teden izžrebali dobitnika zanimive in lepe nagrade, ki jo podarja Bukvica, knjigarna in papirnica. Zdaj pa veselo na delo!

Srečni izžrebanec Tednikove nagradne razrezanke je:

Anže Auer, 2288 Hajdina

Nagrado prejme po pošti. Iskrene čestitke!

Nagrado podarja

Tednikova nagradna razrezanka - kuponček

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

Telefon: _____

VD Mont, vaš strokovnjak za montažo

Promocijsko sporočilo

Leta 2015 so mladostna zagnanost, odločnost in zaupanje doprinesli k temu, da se je Davor Vrbanič odločil podati se na svojo pot, pot samostojnega podjetništva. Sprva je sam izvajal meritve, montaže ter tudi vse vmesne in končne korake, potrebne za dokončanje dela in napredek, sedaj naloge deli z redno zaposlenimi člani ekipe.

Vse zgoraj naštet lastnosti so mu omogočale, da je podjetje z leti rastle, se razvijalo in napredovalo. Sedaj je v podjetju zaposlenih osem oseb. Trije stalni monterji so specializirani za okna, vhodna ter garažna vrata. Druga ekipa, ekipa dveh monterjev, pokriva polaganje talnih oblog ter montažo notranjih vrat. V salonu vam bosta svetovali novi sodelavki našega podjetja, ki pokrivata pisarniška dela in delo v sveže odprtem Salonu stavbnega pohištva v Puhovi ulici 21 (pred Q-centrom) na Ptujju.

Vizija podjetja je z gradnjo medsebojnih odnosov, sproščene in iskrene komunikacije med vodstvom in zaposlenimi ustvarjati prijetno delovno okolje za zaposlene in jih tako spodbuditi h kakovostnemu delu. Prepričani smo, da s tem pridobimo na najpomembnejšem področju, področju zadovoljstva naših strank. Stremimo k temu, da s stranko že v samem začetku sodelovanja ustva-

rimo odnos, ki temelji na zaupanju, odprti komunikaciji in dobri volji.

Iskreno smo veseli, da zaposleni v podjetju ostajajo del naše zgodbe že leta in s svojim kakovostnim delom in prijetnim odnosom doprinejo k zadovoljstvu naših strank.

Če si želite pridobiti več informacij o oknih, notranjih, vhodnih in garažnih vratih ter talnih oblogah, kot so parket, hywood hibrid, vinil, laminat ter binyl, vas vabimo, da nas obiščete v Puhovi ulici 21 in si ogledate vzorce ter se pogovorite z našo svetovalko. Za vas bomo na lokaciji vsak dan od ponedeljka do petka med 9.00 in 19.00 ter v soboto med 8.00 in 18.00. Našo ponudbo si lahko ogledate na strani www.vdmont.si. Za brezplačne izmere in svetovanje pokličite 051 385 719 ali pišite na info@vdmont.si.

Se vidimo pred Q-centrom.

VD Mont, Vrbanič Davor, s. p.

NEO-ALFA + 100ML
Zaščita vsa 12 tednov
NOVA formolacija 2 aktivni snovi
-10%
10,70 €
9,63 €

Plantella
-15%
6,81 €
5,79 €

BIO PLANTELLA VRT TL

www.kz-ptuj.si

ZAŠČITIMO DOMAČO PRIDELAVO PRED NADLEŽNIMI ŠKODLJIVCI!

POLZOKILL SREDSTVO PROTI POLŽEM
-10%
6,22 €
5,60 €
500G

FERRAMOL VABA ZA ZATIRANJE POLŽEV
-10%
10,25 €
9,23 €
700G

BIO PLANTELLA ARION PROTI POLŽEM
-15%
8,77 €
7,45 €
500G

naravna sredstva

SMO POOBlašČENI TRGOVEC

STIHL

MOTORNA ŠKROPILNICA SR 200

Zelo lahka škropilnica za uporabo v kmetijstvu, vinarstvu in sadjarstvu; prijazna do hrba zahvaljujoč sistemu proti vibracijam STIHL; za uporabo pri rastlinah do višine 2,5 m; večnamenski ročaj za enostavno uporabo.
DELOVNA PROSTORNINA (CM³) 27,2
PROSTORNINA REZERVOARJA (L) 10
TEŽA (KG) 7,8

MOTORNA KOSA FS 38

Enostavni osnovni model za zasebne uporabnike; za urejanje vrta in okolice; z okroglim ročajem; prepogosto polnjenje kosilne glave z novo nitko.
DELOVNA PROSTORNINA (CM³) 27,2
MOČ (KW/KM) 0,65 / 0,9; TEŽA (KG) 4,2

SERVIS IN TRGOVINA KOSEC-MAROF, V SERVISU KOSEC, KVALITETNO IN PO UGODNI CENI POPRAVI VAŠO VRTNO KOSILNICO, MOTORNO KOSO, MOTORNO ŽAGO IN DRUGO VRTNO ORODJE.

Akcija velja od 22. 5. do 15. 6. 2023 oz. do razprodaje zalog v okviru prodajnega programa trgovine!

NAROČITE ŠTAJERSKI TEDNIK IN PRIDOBITE NAGRADO

Fotografije so simbolične

NAROČILNICA ZA Štajerski **TEDNIK**

Ime in priimek: _____
Naslov: _____
Telefon: _____ E-naslov: _____
Datum naročila: _____ Podpis: _____

Soglašam s prejemanjem računov na elektronski naslov (e-mail)

S podpisom potrjujem naročilo Štajerskega tednika do pisnega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev. Potrjujem, da zadnjih 6 mesecev nisem bil/-a naročnik/-ica

Radio Tednik Ptuj
Osojnikova cesta 3
2250 Ptuj

Nagrado lahko prevzamete v trgovini Živex (Mariborska cesta 3, Ptuj). Pogoji za prevzem nagrade je potrdilo, ki vam ga bomo priporočeno poslali po pošti na dom.

ŽIVEX

Vse za zunanjo ureditev

Več informacij: majda.segula@radio-tednik.si, telefon 02/749 34 16.
Spletna prijava in pogoji: www.tednik.si/narocnina

SOŽITJE ZA SOŽITJE

»SOŽITJE SMO VSI – VI IN MI!«

Voja Veličkovič

**Otvoritev razstave
SLIKAR NAJ BO
1. JUNIJA ob 18. uri
Kavarna Evropa Ptuj**

Izvedena bo licitacija grafičnih del in intarzij uporabnikov, ter prodajna razstava intarzij Voja Veličkoviča. Izkupiček bo namenjen dvigu kvalitete življenja naših uporabnikov.

Veselimo se druženja z vami!

Z GLASBO DO SRCA

Bodite v Marjanovi družbi vsako sredo med 20. in 24. uro na radiu Ptuj.

z do

www.radio-tednik.si

Nisi se izgubil kot zven v tihoto, nisi odšel v nič in pozabo. Po tebi merim stvarnem pomen in tvojo pesem skušam peti za tabo. (Tone Pavček)

OSMRTNICA

Z bolečino v srcu sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi

Franček Emeršič
po domače Šukov Franček
IZ PTUJA

Na njegovo zadnjo pot ga bomo pospremili v sredo, 31. maja, ob 14. uri na novem rogozniškem pokopališču. Žara bo položena v vežico na dan pogreba ob 12. uri. Cvetje in sveče hvaležno odklanjamo.

Žalujoci: hčerka Martina z Robijem ter vnuka Blaž in Vid

Umrli so

Ana Šeruga, roj. Lončarič, Dežno pri Podlehniku 29, roj. 1938 – umrla 19. maja 2023; Valburga Mlakar, roj. Merc, Spodnji Leskovec 24, roj. 1943 – umrla 20. maja 2023; Marija Ljubec, roj. Plohl, Ptuj, Vodnikova ul. 5, roj. 1942 – umrla 21. maja 2023; Anton Žitnik, Cirkovce 41, roj. 1939 – umrl 21. maja 2023; Ciril Kužner, Kidričevo, Tovarniška c. 15b, roj. 1956 – umrl 21. maja 2023; Jožef Janžekovič, Bodkovič 30, roj. 1960 – umrl 22. maja 2023; Zdenka Grba, roj. Debeljak, Ptuj, Seliškarjeva ul. 12, roj. 1940 – umrla 23. maja 2023; Marija Črešnik, roj. Žumer, Skorba 1, roj. 1940 – umrla 23. maja 2023; Mojca Šalamun, roj. Šalamun, Mestni Vrh 8, roj. 1972 – umrla 24. maja 2023.

Štajerski TEDNIK

www.tednik.si

f Stajerskitednik
t Stajerskitednik

Mali oglasi

STORITVE

PRODAJAMO razcepljena bukova drva vseh dimenzij in bukovo hlodovino ter zelo kakovostne smrekove pelete, brezplačna dostava, ugodna cena. Danilo Horvat, s. p., Moškanjci 1d. Tel. 051 667 170.

KMETIJSTVO

ODKUPUJEMO vse vrste hlodovine iglavcev in listavcev, hrast, bukev, bor, smreka ... Možnost odkupa tudi na panju in spravilo lesa. Aleksander Šket, s. p., Irje 3d, 3250 Rogoška Slatina. Tel. 041 785 318.

KUPIMO traktor, traktorsko prikolico, cisterno za gnojeko, krožne brane, cepilnik za drva in preostalo kmetijsko mehanizacijo. Telefon 041 923 197.

PLOVILA

KUPIM 20 kosov sena v kockah. Tel. 031 326 682.

PRODAM bikca simentalca, starega 12 dni. Tel. 070 250 441.

KUPIM priključke in traktor. Tel. 041 680 684.

JADRNICO Elan S375 prodam. Brezhibna, cena 600 evrov. Tel. 040 624 680.

Zapel je zvon tebi in slovo ... Poln bolečin ostaja spomin, ostaja praznina, molk in tišina ...

ZAHVALA

Ob boleči izgubi sina, brata in očeta

Zvonka Cafa
S KRČEVINE PRI VURBERGU 58B

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovo zadnjo pot.

Žalujoci: oče Zvonko, mati Marija, sestra Bernarda z družino, njegovi otroci in vsi žalujoci

Spomin je kot pesem, ki v srcu odzvanja, spomin je kot cvet, ki nenehno poganja, spomin je svetloba, ki dušo obliva, spomin je ljubezen, ki v srcu prebiva.

SPOMIN

Danes mineva leto dni, odkar si za vedno odšla, draga hčerka, sestra, vnukinja, teta, svakinja, nečakinja, sestrična in neizmerno ljubeča mamica

Valerija Gavez
rojena Koritnik
IZ GRAJENE 16

Hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki stojite ob njenem preranem grobu in prižigate sveče.

Vsi, ki te zelo pogrešamo

SPOMIN

V teh dneh minevajo tri leta, odkar nas je zapustila naša draga mama in babica

Kristina Forštnarič
IZ BUKOVCEV 77

Hvala vsem, ki ji prižgete svečko in se z lepo mislijo spomnite na njo.

Tvoji najdražji

TOREK, 30. maj

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
09:30 Območno srečanje OFS v Podlehniku
11:00 Utrip Ormoža
11:50 Ljudski pevci
13:00 Starpoint prodajno okno
14:00 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Državno srečanje OFS
20:00 Zapijmo prijatelji
21:10 Nogomet 3. SNL - vzhod
22:50 Starpoint prodajno okno
23:50 Video strani

PROGRAMSKI NAPOVEDNIK

SIP TV

TV program v živo tudi preko spleta: www.siptv.si

Uredništvo: Dornava 116d, 2252 DORNAVA; info@siptv.si
kontakt: 02 754 00 33; 041 618 044; www.siptv.si

SREDA, 31. maj

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
09:30 Dan vrtca na Hajdini
10:30 Šopek dogodkov v Zlatoličju
12:20 Starpoint prodajno okno
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Praznik Občine Starše
19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
20:00 Kronika iz občine Hajdina
21:30 Starpoint prodajno okno
23:00 Video strani

ČETRTEK, 01. junij

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
09:30 13. Košnja na star način
10:10 Območna revija glasbenega izročila
12:00 Zapijmo prijatelji
13:00 Starpoint prodajno okno
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Seja Občine Dornava – v živo
20:00 Kronika iz občine Dornava
21:00 Zapijmo prijatelji
22:00 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
22:30 Starpoint prodajno okno
23:30 Video strani

54. festival narodno abavne Glasbe Ptuj 2023

1. septembra 2023

TeTV

PROGRAMSKI NAPOVEDNIK

TOREK 30. maj

7:30 Glasbena osmica (tuja)
7:55 Otroški kotiček 10. oddaja
8:20 Utrip Ormoža
9:05 Pomurski tehnik
9:30 Pogled nazaj
10:00 Tele M
10:25 Dober večer
11:15 Futsal magazin S09E36
11:40 Bralni razgledi 11. oddaja
12:00 Ptujška kronika
12:25 Cista umetnost – maj
12:50 Obzornik TV Dravograd
13:25 Klepetalnica: Borut Modic
14:00 Tele M
15:00 Videostrani
18:00 Ptujška kronika
18:25 Glasbena osmica (slo.)
18:55 Pomurski tehnik
19:25 Pogled nazaj
20:00 Ptujška kronika
20:25 Utrip Ormoža
21:15 Iz dežele ob Muri 54. oddaja
22:00 Ptujška kronika
22:25 Cista umetnost – maj
22:50 Futsal magazin S09E36
23:15 Glasba za vse
00:05 Videostrani

ČETRTEK 1. junij

7:30 Glasbena osmica (tuja)
7:55 Otroški kotiček 10. oddaja
8:20 Klepetalnica: Borut Modic
8:55 Iz dežele ob Muri 54. oddaja
9:50 Zapisnična Stejka Cobilj
10:00 Tele M
10:25 Dober večer
11:25 Cista umetnost – maj
11:50 Mali Prim
12:00 Ptujška kronika
12:30 Pogled nazaj
13:00 Obzornik TV Dravograd
13:35 Iz dežele ob Muri 55. oddaja
14:45 Videostrani
18:00 Ptujška kronika, pon.
18:30 Portal
18:40 Cista umetnost – junij
19:10 Pomurski tehnik
19:40 Bralni razgledi 11. oddaja
20:00 Ptujška kronika
20:30 Glasbena osmica (slo.)
21:00 Utrip Ormoža
21:30 Kadi
22:00 Ptujška kronika
22:30 Pogled nazaj
23:00 Futsal magazin S09E37
23:25 Glasba za vse
00:15 Videostrani

Snemanje porok

BK PRODUKCIJA

BK Produkcija
Tržaška cesta 65, 2000 Maribor
info@bkprodukcija.si
031/344-639

www.bkprodukcija.si

uresničujemo sanje in pišemo zgodbe z vami

For special people with Love

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

REPORTER

KONEC MEDENEGA LETA V GOLOBNJAKU

V koaliciji divja zakulisna vojna: bo Miha Kordiš zrušil Luko Mesca in Roberta Goloba? Revizija prvega leta Golobove vlade: katere obljube so izpolnili, čemu se odrekli in kaj jih še čaka

AVDIENCA PRI PAPEŽU Kdo politikom levica v Vatikanu odpira vrata
INTERVJU: DEJAN ZAVEC poslanec Gibanja Svoboda Politika je tudi brutalna
INTERVJU: MARKO JUG, generalni direktor UKC Ljubljana Z ministrom za zdravje ne komunicirava

IZ NOVE ŠTEVILKE

www.reporter.si

Ptuj • Obletnica prvega strela

»Naj ne bo nikoli pozabljeno«

Spominska slovesnost ob obletnici prvega strela v času osamosvajanja RS na Ptuj je 24. maja potekala na dvorišču bivše vojašnice na Vičavi. Spremljali so jo tudi praporščaki domobljubnih in veteranskih organizacij. 24. maja leta 1991 je vojak JLA streljal na elekromonterje Elektra Maribor in s strelom ranil Borisa Frasa.

Foto: Črtomir Goznik

Na spominski slovesnosti je govoril zgodovinar Matjaž Ravbar.

„Ptujski veterani ta dan obeležujemo kot prvi strel v času osamosvajanja RS, čemur seveda nekateri oporekajo. Danes tisti, ki si prilaščajo vse zasluge za zmago leta 1991, dogodka na Ptujju največkrat sploh ne omenijo. Dogodki iz leta 1990 in 1991 naj bodo postavljeni za zgodovino v muzej, ne glede na to, kako se ta muzej imenuje. Pomembno je, da so dogodki v njem prikazani resnično, zgodovina prikazana tako, kot se je dejansko zgodilo. Ponosni smo, da nam je skupaj z Elektro Maribor na transformatorju uspelo odkriti spominsko ploščo v spomin na ta dogodek in tudi izdati spominski zbornik z naslovom Elektro Maribor v prizadevanjih za samostojno in nedvisno Slovenijo. Še naprej si bomo prizadevali, da pomembni dogodki iz osamosvajanja Slovenije in vojne ne utonejo v pozabo. Naj ne bo nikoli pozabljeno,“ je ob obletnici prvega strela na Ptujju povedal Vlado Žgeč, predsednik OZWS Ptuj.

Slavnostni govornik mag. Matjaž Ravbar, v.d. direktorja Uprave RS za vojaško dediščino je spomnil je na pomembnejše mejnike slovenske osamosvojitve. V ustavnem smislu se je razpad Jugoslavije začel že leta 1988 s sprejemom amandmajev k zvezni ustavi, kar je vodilo tudi do sprememb slovenske republiške ustave, ki je septembra leta 1989 prinesla pravico do samoodločbe, možnost pluralnih volitev in tudi nenazadnje našo aktualno himno, Zdravljico. Prvo stopnjevanje napetosti v Sloveniji se je maja 1991 odvil pri Pekrah. Kot odgovor na eskalacijo je slovenska stran pričela z odklapanjem elektrike, vode, poštno-telekomunikacijskih linij vojašnicam JLA po vsej Sloveniji. 24. maja tudi na Ptujju, ko je vojak JLA ranil Borisa Frasa. Na srečo so aktivni boji za ubranitev novoustanovljene države z orožjem trajali le 10 dni. „Vseslovenski odpor, v katerem so sodelovali pripadniki TO, organov za notranje zadeve, civilne zaščite, civilne obrambe in družbe sploh, je nasprotnika prisilil v obrambo povsod in vselej. H končni zmagi je svoje prispevala tudi diplomacija in mednarodna skupnost. Na srečo vojna ni bila klasična, ki smo jo kasneje gledali na Balkanu in jo danes gledamo na vzhodu Evrope. Kljub temu je v obrambi domovine padlo 19 braniteljev in več civilnih in nedolžnih oseb. Suverenost pa smo dokončno dočakali 25. oktobra 1991. Dogodki okrog trafopostaje 127 so in bodo ostali za vedno pomemben kamenček v mozaiku osamosvojitve za spomin in opomin,“ je izpostavil slavnostni govornik.

Z igranjem na harmoniko in kitaro sta spominsko slovesnost obogatila učenca OŠ dr. Franja Žgeča Dornava, Lan Janžekovič in Matevž Vinkovič.

MG

Zavrč • Tina iz Hrastovca ne ve, ali je njena hiška sploh še varna za bivanje

»Beži, beži, samo hitro beži ven«

Tudi občina Zavrč je ena izmed tistih, kjer se je v zadnjem neurju sprožilo večje število plazov. Eden izmed njih ogroža stanovanjsko hišo Tine Recek v Hrastovcu. Le nekaj metrov stran od njenega doma ležijo izravana drevesa, kokošnjak je prestavilo, ograjo podrlo ... Ko vse to razdejanje vidiš v živo, ostaneš brez besed.

Dom Tine Recek sploh ni na zelo strmem terenu, kot bi marsikdo pričakoval. Prav tako se starejši sosede ne spomnijo, da bi na tem delu občine kdaj plazilo. Tokrat so bile količine vode tako ekstremne, da je zemlja ni več mogla požirati. »Najprej mi je voda začela iz zgornje strani udirati v kopalnico. Ravno sem z metlo skušala odstraniti vso to vodo, ko sem zaslišala pokanje, nato pa glasno vpitje soseda: »Beži, beži, hitro beži ven«. Začela sem teči in se ustavila nekaj metrov od vhodnih vrat. Nemočno sem strmela v plaz in si mislila, prosim, ustavi se. Dokler tega ne doživiš, si niti v sanjah ne predstavljaš, kako grozno je,« je svojo stisko opisala Tina, ki se je pred petimi leti preselila v Haloze. Kupila si je majhno hišo in jo z veliko truda, marljivosti in veselja obnavljala. Sedaj pa ji je plaz samo v nekaj sekundah uničil dom. Voda je zalila klet in pritlične prostore, pohištvo je uničeno. Prve dni je spala pri sosedih in sestri v Slovenski Bistrici, čez dan pa je bila doma, saj je morala poskrbeti še za svoje kokoši in muc. Tina je zaposlena v mariborskem zavetišču za živali, marsikdo pa jo pozna kot veliko ljubiteljico in rešiteljico živali.

Foto: EK

Tina Recek upa, da bo še naprej lahko živela v svoji hiški.

Foto: EK

Le nekaj metrov od hiše in kokošnjaka so popadala izravana drevesa.

Recekova: »Moja edina želja je, da bi hiša lahko ostala«

Pred dnevi se je vrnila v svoj dom, kljub temu da ne ve, kako varno je sploh bivati v njem. To bo ocenil geomehaničar, ki ga bo mora-

la plačati sama. Kdaj bo lahko prišel, ne ve, saj so trenutno vsi zelo zasedeni. Njena edina želja je, da bi lahko obdržala hišo in začela sanacijo. Na sosednji parceli ima tudi vinograd, ki ga sama obdeluje. Če se bo zgodil črn scenarij, bo primo-

rana vse skupaj pustiti in ponovno zaživeti kje drugje. »Kljub vsemu, kar se je zgodilo, sem najbolj mirna doma, drugače ves čas premlevam, ali je moja hiška še na svojem mestu. Zelo me skrbi tudi večja razpoka pred hišo, ki se še kar naprej

Foto: EK

Plaz večjih razsežnosti se je sprožil za stanovanjsko hišo in se še vedno ni umiril.

premika. Strah me je, da se bo tudi tukaj odtrgal večji kos zemlje,« je povedala Tina. V naslednjih dneh naj bi jo obiskal cenilec, zavarovalnica naj bi ji povrnila samo del škode, ki je posledica vdora vode, ne pa tudi plazu. Zelo hvaležna je gasilec in sosedom za vso pomoč, prav tako pa številnim prijateljem in vsem dobrotnikom, ki zanjo zbirajo sredstva. Nekateri ji pošiljajo pomoč kar na njen domači naslov ali pa ji nudijo moralno podporo s klicem oz. poslanim sporočilom. »Veseli me, da me obkroža veliko dobrih ljudi, ki so mi priskočili na pomoč. Vsakemu izmed njih se iz srca zahvaljujem Kar ne morem verjeti, koliko ljudi misli name.« Še posebej se je angažirala Breda Ledinek iz Maribora, ki je pobudnica zbiranja denarja za Tino.

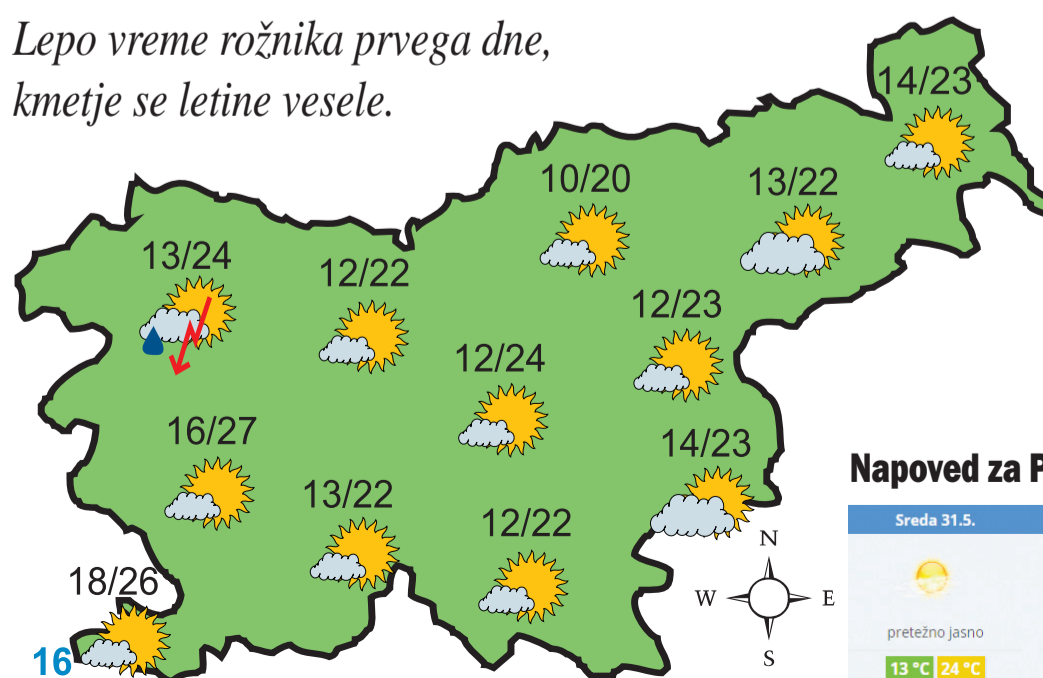
V občini Zavrč plaz ogroža tudi stanovanjsko hišo v Belskem Vrhu. Skupno so sicer po nedavnem neurju zabeležili več kot 50 dogodkov. Voda je zalila kleti desetih stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij, na cestah je bilo ogromno zemljine, tudi dreves, v Pestikah je utrgalo večji kos ceste. Še posebej so se v minulih dneh izkazali završki gasilci in člani civilne zaščite Zavrč, ki so črpali meteorne vode iz kleti, odstranjevali podrta drevesa, čistili prepuste, s protipoplavnimi vrečami varovali ogrožene objekte, usmerjali promet od poplavljenih območij, polagali folijo na spolzelo zemljinu ...

Estera Korošec

Rojstva: Doroteja Repnik – deklica Neža; Tamara Rebrec – deklica Evelin; Tjaša Podgoršek – deklica Hana; Viktorja Meško – deklica Tadeja; Renata Novak – deklica Emilij; Karmen Hebar Verlek – deček Maj; Teja Kokalj – deček Leo; Nadja Petrovič – deček Gabriel.

Poroke – Ptuj: Borut Vaupotič, Ptuj, Čarmanova ul. 9, in Renata Matjašič, Gabrnik 22; Danijel Gojkovič, Pobrežje 170, in Monika Liber, Drenovec 1; Branko Roškar, Gabrnik 51, in Renata Marčič, Skoke, Jerebova ul. 16; Primož Plohl in Andreja Majcen, Dornava 142f; Ivan Kokot in Metka Žnidarič, Turški Vrh 33a; Rok Jerič Lenartič, Ptuj, Gubčeva ul. 37, in Nadja Oman, Ptuj, Slovenskogoriška c. 6; Nino Bračič, Placar 40b, in Patricija Kekec, Ptuj, Mežanova ul. 16; Denis Krajnc in Tajda Ljubec, Ptuj, Osojnikova c. 25; Robert Potočnik in Nataša Meznarič, Zg. Leskovec 19.

Lepo vreme rožnika prvega dne, kmetje se letine vesele.

Danes bo sončno. Popoldne in zvečer bo nastala kakšna ploha ali nevihta, v južnih krajih pa lahko že jutraj. Kakšna bo možna tudi v noči na sredo. Pihal bo vzhodni veter, na Primorskem šibka burja. Najnižje jutranje temperature bodo od 10 do 14, na Primorskem od 18, najvišje dnevne od 20 do 24, na Primorskem do 27 °C.

OBETI: V sredo bo bolj oblačno, krajevne padavine, deloma plove, bodo nekoliko pogostejše.

Napoved za Podravje

Sreda 31.5.	Četrtek 1.6.	Petek 2.6.
pretežno jasno	jasno	pretežno oblačno
13 °C 24 °C	13 °C 26 °C	14 °C 26 °C

Vir: ARSO